

amatérská scēna

1|2011

57. ročník dvoměsíčníku pro otázky amatérského divadla a uměleckého přednesu

- **Asijské vlivy v dnešním divadle**
- Slam Poetry, originální interpretace
- Seriál o současném fungování souborů

Divadlo Pyšely: *Prodaná nevěsta*

Hrají: členové ochotnického spolku Sokola Pyšely, sokolského divadla z Lázní Toušeň, národopisného souboru Formani ze Sokola Slatiňany, smíšeného pěveckého souboru Gaudium Praha ze Sokola Královské Vinohrady a 1. LF University Karlovy Praha
Režie: Bohumil Gondík

„Po premiéře zůstává autor v naprosté nejistotě, propadl-li na celé čáře nebo měl-li obrovský úspěch. Nu ano, byl vyvolán; ale snad si publikum jen dělalo legraci, nebo ho litovalo či co...“

A nazítří si skoupí všechny noviny, aby se dověděl aspoň z hlasů kritiky, jak to vlastně dopadlo. Nuže, dozví se z novin toto: Že jeho kus měl jakýsi děj, ale každý kritik upravuje nějaký jiný. Že jeho hra 1. měla úspěch, 2. byla přijata vlažně, 3. část publika syčela, 4. úspěch byl srdečný a zasloužený.“

Právě na tento sloupek Karla Čapka jsem si vzpomněl při uzávěrce textů první letošní Amatérské scény, protože její vydání je pro nás, ale vlastně i pro vás, takovou malou premiérou.

Pravda, nenastudovali jsme nic nového. Pouze „oprášili“ kus, který se již padesát sedm let rok co rok vrací na amatérské jeviště. V posledních letech vždy celkem v šesti uvedeních ročně.

Letos tomu nebude jinak, třebaže jsme navíc přidali přepracovanou internetovou podobu časopisu, která umožňuje každodenní setkávání s Amatérskou scénou.

Na webových stránkách AS není pouze archiv vydaných textů, ale i články rozšiřující tištěný časopis o další informace, fotografie a časem i videa. Internetová podoba je připravena především na vaše příspěvky, které můžete bez registrace a vcelku jednoduše přidat. A to včetně fotografií. Jestliže konáte zajímavou akci, můžete ji ihned vložit do webového kalendáře, nejlépe v předstihu, protože do tištěné podoby se budeme snažit vkládat pozvánky na co nejvíce akcí.

Novinek jsme pro vás letos přichystali mnoho. Zda budou přijaty s libostí či naopak, teprve uvidíme, ale věřte, že redakce všechny vaše reakce vítá. Můžete nám je posílat poštou nebo rychleji, vložit přímo do diskuzí na webových stránkách. Budeme se jimi zabývat a budeme se pak snažit koncem každého sudého měsíce vydat časopis, který poslouží dobrou radou, inspirací, pohledem odjinud a především vás něčím přinutí k zamyšlení.

Chtěli bychom, abyste se společně s námi dokázali podívat na společné divadelní činění z různých pohledů, a abyste v každém takovém činění hledali otázky a k otázkám i odpovědi.

Otázky by v naší vzájemné diskuzi měly vést k přemýšlení nad vším, co v amatérském divadle děláme. Především proto, abychom si stále uvědomovali, že se amatérské divadlo dělá v různých rovinách. Někteří neustále hledají nové pohledy, nová vyjádření, nové zprávy, vytvářejí umění v pravém slova smyslu. Jiní nemají hlavní cíl a smysl ve vytváření estetické, umělecké nebo divadelní kvality, ale jejich činění hraje důležitou společenskou roli. Všichni jmenovaní jsou stejně důležití. Pokud se neuzavřou, ale umějí vzájemně komunikovat, snaží se porozumět a chápat ty druhé, obohacují sebe i ostatní.

Vzájemné komunikaci – a nejenom jí – je určen prostor tištěné i webové Amatérské scény. Ať slouží.

MICHAL DRTINA

<i>Nela Pelcová:</i>	
Slam poetry	2
<i>Martin Pšenička:</i>	
Asijské vlivy v dnešním divadle	6
<i>Jana Soprová:</i>	
Divadelní mág Robert Wilson	8
<i>Zuzana Vojtíšková:</i>	
Cesta k inscenování klasiky	10
<i>Lenka Novotná:</i>	
Snažím se sdílet nesdílitelné	12
<i>Bohumil Gondík:</i>	
Unikátní Prodaná nevěsta	16
<i>Vít Neznal:</i>	
Mráz stále přichází z Kremlu	21
<i>Jaroslav Vondruška:</i>	
Kandrásek i přehlídka scénického čtení	22
<i>Michal Drtina: Vyprávět příběhy</i>	26
<i>Josef Fabián: Poetry 's not dead!</i>	30
<i>Dagmar Brtnická:</i>	
Historie a současnost fungování souborů ...	32
<i>Pavína Schejbalová:</i>	
Dobrodružství dramaturgické	34
<i>Lenka Lázňovská:</i>	
Amatérské divadlo na severu Evropy	36
<i>Kateřina Lešková-Dolenská:</i>	
If You 're Going to San Francisco	41
<i>Jitka Šotkovská:</i>	
Nezávislé divadelnictví v Brně	42
<i>Luděk Horký: Farma v jeskyni</i>	44
Anketa	48
<i>Zuzana Vojtíšková:</i>	
Tajemství úspěchu	52
<i>Pavel Gotthard</i>	
Tvůj příběh, tvoje scéna	53
Kalendář březen - duben	54

AMATÉRSKÁ SCÉNA

Dvouměsíčník pro otázky amatérského divadla a uměleckého přednesu

Ročník 48. (Ochotnické divadlo 57.) www.amaterskascena.cz

Vydává: Národní informační a poradenské středisko pro kulturu
Blanická 4, 120 21 Praha 2

Vedoucí redaktor: Michal Drtina

Redaktor: Pavína Schejbalová

Jazyková korektura: Jana Tillerová

Redakční rada: Dagmar Brtnická, Jan Císař, Hana Galetková, Petr Christov, Marcela Kollertová, Kamila Kostřicová, Vít Neznal, Milan Schejbal, Jana Soprová, Hana Šíková, Jitka Šotkovská, Jakub Vašíček, Zuzana Vojtíšková, Tomáš Volkmer, Jaroslav Vondruška

Grafická úprava čísla a sazba: Michal Drtina

Kresby: Tomáš Volkmer

Adresa redakce: NIPOS-ARTAMA, P. O. BOX 12 / Blanická 4, 120 21 Praha 2, telefon: 606 644 294, e-mail: mdrтина@nipos-mk.cz

Tiskne: Unipress, s.r.o. Turnov

Rozšiřuje: A.L.L. Production, s. r. o., Areál VGP – budova D1, F. V. Veselého 2635/15, 193 00 Praha 9 - Horní Počernice
e-mail: amaterskascena@predplatne.cz, tel.: Callcenter 840 306 090
Objednávky přijímá redakce a distributor (<http://www.predplatne.cz>)

Cena ročního předplatného Kč 360,-

Nevyžádané rukopisy a obrazový materiál redakce nevrací.

Toto číslo bylo odevzdáno do tisku 21. února 2011

Příští číslo vyjde 30. dubna 2011

© NIPOS PRAHA 2011

ISSN 0002 – 6786 / Registrační číslo: MK CR E 4608

Kód pro volný přístup k elektronické verzi článků AS 01/2011: 01as11

Potřebuju od vás drobnost. Jsou to dvě slova a jeden název.“ Z publika někdo vykřikne: „zvíře“ a hned vzápětí „sopel“ a „šlehačka“. Tato tři nikterak spolu nesouvisející slova bohatě vystačí Jakubu Follovi k tomu, aby v následujících třech minutách rozjel bláznivý příběh o zvířeti, jež by dnes rádo na své lesní hůlky napíchlo nějakou tu člověčinu a pomodlilo se orodující haiku. Místo toho musí čelit nečekané čínské invazi, a to všechno jenom proto, aby se nakonec večer stejně nenajedlo. Diváci šílí, porota zvedá téměř samé desítky a Foll spokojeně odchází. Pro první kolo má splněno.

Slam poetry

Slam poetry je soutěž v přednesu poezie. Důraz se klade především na její prezentaci.

Autoři se zaměřují na to, co sdělují a jak to sdělují.

Slam poetry založil na počátku 80. let v Chicagu Marc Smith a od té doby si získala velkou popularitu, dosud především v západním světě. Slamy se tam pořádají v různých městech prakticky každý týden.

Do České republiky se poetry slam, což je jeho původní název, dostal z Chicaga, kde vznikl na začátku 80. let na popud stavebního dělníka a básníka Marca Kellyho Smitheho, dnes označovaného jako Slampapi. Toho již nebavila nezajímavá prezentace poezie či autorského čtení. Proto se rozhodl vystoupit se svými texty před publikem v jazzovém klubu Get Me Hight, jemuž se nechtěl zavděčit jen zajímavými básnickými obraty a neobvyklými metaforami, ale celým svým projevem. Nespokojil se s tím, že jeho výstup zaujal většinu přítomných, chtěl být centrem pozornosti pro všechny, stát se alfou a omegou dané chvíle.

A přesně o tom slam poetry je. Maximální snaha v krátkém časovém úseku tří minut zaujmout svým projevem všechny diváky v sále. Performerů přítomní mají k dispozici jen své tělo, tedy gestiku, mimiku a především hlas. Sdělovaný text musí být jejich autorským dílem a je buď předem připravený, improvizovaný (jako je tomu v úvodní ukázce u Jakuba Folla), nebo směsíc obou typů. Díky němu se dozvídáme něco o slammerově duši, nové lásce, rozchodu, názorech na politiku, nebo prostě jen to, koho si dnes ráno přidal na facebooku do přátel. Se slovy, jejich stavbou a významem si všemožně pohrávají, z čehož mnohdy vzejdou i zcela nová slova. Každý jednotlivce uchopí svůj výstup po svém, takže není žádnou výjimkou, že se kromě slammerů-básníků často setkáváme s nejrůznějšími baviči typu stand-up comedy, beatboxery nebo s rapovými MC's. A že má slam poetry k těmto druhům umění blízko, dokazuje i přítomnost DJ, jehož hudba často doprovází slamové show.

Důležitým spoluhráčem slammera v této adrenalinové exhibici je publikum, které dává hlasitě najevo své sympatie či nelibost přímo v průběhu produkce. Takto reagují nejen na samotného

*uondáni, utaháni, unaveni
přesto svět k lepšímu mění*

*oloupeni, okradeni, oklamáni
přesto mají něco k mání*

*potupeni, pohaněni, poraženi
přesto stojí rozpaženi*

*ublížení, odstrčení, pošlapání
náruč čeká, srdce v dlaních*

oni

věční donkichóni

Jakub Foll

vystupujícího, ale také na projev ostatních diváků. Není to ovšem pouze tato aktivita, která je činí nepostradatelnými. Zajímavým nápadem je vytvoření poroty náhodným výběrem pěti až deseti lidí z řad obecnstva, a to vždy těsně před celou show. Jedná se o novinku, která v dosavadních stojatých vodách české recitace nemá obdoby. Porota dostane bodovací lístky s hodnotou od 0 nebo 1 do 10 (10 je nejvyšší počet) a po každém výstupu slammera obodují. Na začátku večera se vylosuje pořadí soutěžících, které se v tomto dvoukolovém klání v polovině obrátí. To znamená, že ten, kdo první kolo zahajoval, bude v následujícím kole slamovat jako poslední.

Pravidla soutěže jsou pevně daná, takže když slammer vystoupí na pódium s plyšovým maňáskem na levé

ruce a bude zde déle jak tři minuty recitovat K. H. Máchu, možná že oslní přítomné diváky, ale bude za to dozajista nemilosrdnými pořadateli ze soutěže vyloučen. Na pravidla dohlíží také moderátor, který by měl všechny přítomné dokázat nejen pořádně rozhnit, aby vznikla bouřlivá atmosféra, která je se slamem neodmyslitelně spjatá, ale také patřičně usměrnit. Do celostátního finále, které se koná vždy jeden večer na začátku prosince v brněnském klubu Fléda, se sjedou výherci regionálních kol (ta probíhají v druhé polovině roku v deseti českých městech), aby se zde utkali o celonárodní vítězství a 30 000 Kč. V roce 2010 s menší změnou pravidel, kdy z pražského regionálního kola postupují první tři umístění.

Ve slamu se u nás poprvé soutěžilo v roce 2003 v rámci mezinárodního literárního festivalu Poetrie bez hranic, který pořádal Martin Pluháček-Reiner a jeho nakladatelství Petrov. Impulzem k uskutečnění akce bylo také setkání s německým spisovatelem Jaromírem Konečným, původem z České republiky, jedním z nejlepších německých slammerů. Po zániku nakladatelství v roce 2005 se slam poetry dostal pod ochranná křídla brněnského občanského sdružení Fléda v čele s Lenkou Zogatovou, jež je jeho současným organizátorem. Sdružení pořádá nejen krajská kola a celostátní finále konané v Brně, ale také nejrůznější exhibice. Pod novým vedením se také změnil původní název Poetry slam na Slam poetry. Více na www.slampoeetry.cz.

NELA PELCOVÁ

*studentka teorie a dějin divadla
Kabinetu divadelních studií
při SE FF MU Brno*

Naši slammeři boduji v zahraničí

Milostná či sociální poezie, hořkosladké osobní zpovědi či komické kousky... S tím vším se můžete setkat na slamu. Těm, kteří se někdy soutěže Slam poetry zúčastnili, nebo o ní alespoň četli, rozhodně není neznámé jméno *Lenky Zogatové*. Na kulturní scéně se pohybuje od 80. let, původně jako manažerka kapel brněnské alternativní scény. Hrála v Ochotnickém kroužku J. A. Pitínského, spolupracovala s HaDivadlem a působí i v Loutkovém divadle Československo. V současné době vede brněnské občanské sdružení Fléda, které realizuje různé kulturní projekty, mj. i národní soutěž Slam poetry a exhibice u nás i v zahraničí.

Kdy jste se poprvé se slam poetry setkala a čím vás tento druh umění oslovil?

Slam poetry mi představila někdy kolem roku 2005 Eva Petláková, která tehdy pracovala pro nakladatelství Petrov, a právě jeho majitel Martin Pluháček uvedl slam poetry poprvé v České republice v roce 2003 na literárním festivalu Poezie bez hranic v Olomouci. Nakladatelství v roce 2006 zaniklo a mně přišlo líto, že by měla skončit i slam poetry v ČR. Převzala jsem tedy organizaci soutěže a přesunula ji spíše do klubového prostředí.

Na jaké úrovni si podle vás dnes stojí čeští slammeři? Četla jsem, že se začínají zúčastňovat také zahraničních slamů.

Myslím, že od roku 2006 jsme všichni udělali velký pokrok a Češi získávají uznání i v zahraničí. V loňském roce vyhrála slammerka Masha mezinárodní soutěž v Budapešti Tilos slam. Jan Jílek zabodoval v Berlíně. Na prestižním mezinárodním literárním festivalu obsadil třetí místo. Byli jsme v Polsku, ve Švédsku, pravidelně spolupracujeme s rakouskými slammery, a také se snažíme zavést slam poetry na Slovensko. Letos se jako obvykle zúčastníme velkých hudebních festivalů Bažant Pohoda v Trenčíně, Colours of Ostrava a Eurotrialog v Mikulově.

Bez diváků by slam nebyl slamem, ale opravdu u nás vzniká atmosféra, která ke slam poetry neodmyslitelně patří?

Reakce každého publika jsou specifické. Záleží na místě, kde se akce koná, na tom, kdo vystupuje, zda se jedná o soutěž apod. Ovšem slam

poetry bez diváků nemá smysl, také proto se vystoupení těžko dokumentují, video slouží spíše pro orientaci. Skutečnou atmosféru nelze prostě zachytit, je tam potřeba být.

Slam poetry je zajímavá také tím, že vystupující své tři minuty mohou pojmut jako naprostou improvizaci. Je to právě ona spontaneita, která diváky ke slamu přitahuje?

Ne všichni slammeři volí improvizaci, není to zas tak lehké. V konečném výsledku si člověk uvědomí, že tři minuty jsou poměrně dlouhá doba. Podstatná část českých slammerů si svá vystoupení připravuje, anebo má alespoň záchytné body. Myslím, že diváky přitahuje ke slamu jedinečná atmosféra, napětí, možnost být u toho a zároveň i ovlivnit výkon účinkujících.

V roce 2010 nastala malá změna v pravidlech: z pražského regionálního kola postupují do finále první tři umístění, nikoli jen jeden. Chystáte i další novinky, např. rozšíření regionálních kol do více měst ČR?

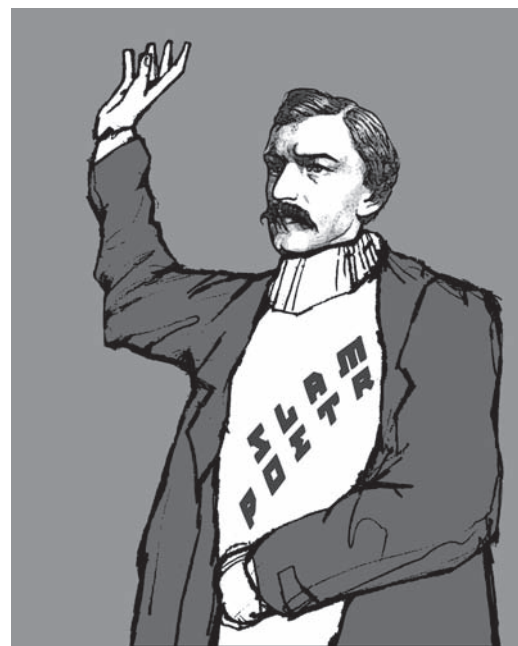
Pražské regionální kolo je specifické a loni mělo skutečně vynikající úroveň, proto jsme udělali změnu v pravidlech. Také počet soutěžících je nesrovnatelný s menšími městy. Regionální kola závisejí na zájmu případných pořadatelů a my budeme jen rádi, když se soutěž bude rozšiřovat. Počet regionálních kol není součástí pravidel. Loni nám přibyla Jihlava, ale odpadla Ostrava. V menších městech se často hlásí stejní soutěžící. Pokud chceme, aby soutěž žila, musíme ji rozšiřovat.

Když se ohlédnete za uplynulými ročníky, jak byste ohodnotila vývoj

českého slamu, a jak to vidíte do budoucna?

O mezinárodních úspěších jsem už mluvila, loňské finále mělo výbornou úroveň. Přála bych si, aby se do soutěže hlásili lidé odkudkoliv s vlastním, originálním pojetím slam poetry. Pravidla nejsou zas tak svazující a jedinečnost je inspirující jak pro mě jako organizátorku, tak pro publikum. Věřím, že se nám ještě podaří více rozvinout mezinárodní spolupráci. Loni jsme vydali velmi pěknou knížku slamových textů Jana Jílka a grafika Jakuba Jansy „Jan jí lilek“. Podíleli jsme se na vy-

Jde o soutěž, během níž básníci dostanou tři minuty k přednesu svého díla a jsou pak posuzováni porotou z publika.

dání CD „Režim“ slovenského slammery a rappera Michala Kováče. Pevně doufám, že se každý rok budou objevovat noví slammeři a hlavně slammery a rozšíří řady dnes už poměrně stabilního týmu.

NELA PELCOVÁ

Princip slam poetry je mi sympatický tím, že nabízí možnost originální interpretace autorského básnického textu. Klání slammerů mohou také objevit nové talenty pro přednes a naopak – klasický přednes může otevřít cestu ke slammování, takže tyto dvě disciplíny se nevyklučují, ale mohou si být vzájemně užitečné. Například na Wolkrově Prostějově 2010 se v rámci doprovodných programů uskutečnila slam poetry, v níž zvítězila Jana Machalíková, která paradoxně „slamovala“ popové, ale zúročila své hluboké zkušenosti z uměleckého přednesu i z improvizací ligy. Zatímco jedním z cílů slam poetry je získat přízeň publika za každou cenu (mnohdy i za cenu podbízení a exhibování), uměleckému přednesu – jak ho vnímám já – by mělo být naopak jakékoli vtírání se divákovi cizí. Jde v něm především o to, navázat blízký vztah k literárnímu textu, nikoliv o jásot publika, a případný divácký úspěch přichází až jaksí sekundárně. Přiznám se, že tento způsob interpretace – bez snahy získat body u publika – je mému srdci bližší.

DAVID KROČA

pedagog a porotce recitačních soutěží,
katedra české literatury PdF MU Brno

Ze všech nových performativních aktivit je slam poetry podle mého názoru nejbližší improvizovanému autorskému divadlu, které přesahuje nikoli kvalitami textů (ty mohou být velmi sporné), ani dovednostmi performerů (tolik narcisistických osob!), ale především fantastickou interakcí mezi performery a diváky, kteří spontánně a velmi poučeně reagují. Proudí tam energie, kterou divadlo může slamu jen závidět.

EVA STEHLÍKOVÁ

profesorka Kabinetu divadelních studií
při SE FF MU Brno

Slam je extrovertní poezie!

Občanské sdružení *Poco a poco animato* nabízí pravidelné umělecké a kulturní vyžití mladým lidem v Hradci Králové. Rozvíjí především žánry, které ve městě dosud chyběly. Organizuje amatérské a profesionální, autorské i alternativní divadlo, koncerty, výstavy, workshopy, projekce, performance a poslechové večery osobností, hudby a poezie. Mezi těmito projekty bylo šest let i *regionální kolo slam poetry*, k jehož organizování dala podnět *Dominika Špalková*.

Co tě ke slam poetry přivedlo?

Před šesti lety fungoval v Olomouci festival Poezie bez hranic, kde jsem viděla první slamové vystoupení. Tenkrát mě tak vyděsilo, že jsem si řekla: „Tohle nikdy!“ Přišlo mi, že něco „tak amerického“ do českého prostředí nepatří: skandující diváci, kteří jsou moderátorem vyzýváni, aby bučeli a křičeli... To přece není v české povaze! V průběhu roku jsem však viděla slamovat Mariána Palu, což byl pro mě moc zajímavý autor, stejně jako Petr Váša. Jeho slamové vystoupení mělo blíž k performanci nebo fyzickému básnickému projevu, což se mi zdálo zajímavé. A tak jsme si řekli, že to se slamem zkusíme.

V prvním roce se slamovalo v hospodské zahrádce v letním kině. Líbilo se nám prolnutí poezie a prostoru: přijdeš do hospody, můžeš poslouchat poezii a dokonce ji vidět. Navíc se u slamu potkává neuvěřitelná směsice lidí od dojemné důchodkyně, které nikde nechtějí otisknout báseň o stromu viděném z nemocničního pokoje, přes mladého hiphopera, jehož štve situace v jeho třídě, undergroundovou zpěvačku, až po holku s golfovými holemi, která si prostě přišla říct svoji básničku. Najednou pro mě klasická interpretace byla nedostatečná, měla jsem dost recitačních přehlídek, které jsem znala už z dětství. Cítila jsem, že tohle je ta správná výpověď, živá poezie s výraznými přesahy, skrz ni lidé dokážou mezi sebou lépe a víc komunikovat.

Vidíš nějakou spojitost slamu a divadla?

Slamovat umí dobře ti, kteří mají zkušenost s improvizací. Ti, kdo si píšou básně do šuplíku, mívají se slamem spíš problém. Slam je hodně extrovertní poezie!

Existují vůbec nějaké slammerky? Slyšel jsem pouze o slammerech.

Nějaké bývaly, ale úplně se vytratily. Slam je totiž opravdu ostrá soutěž, v níž se mají aktéři představit ve dvou kolech v rozsahu tří minut. Na soutěžící je vyvíjen velký tlak. Muži jsou asi soutěživější nebo mají potřebu exhibovat. Ženám se do takové otevřenosti nechce. Ale jsou i výjimky, třeba Máša Černíková, která dokáže porazit kdekoho, nebojí se, má odvalu a slamuje po celé Evropě.

Prý jde u slamu také o peníze?

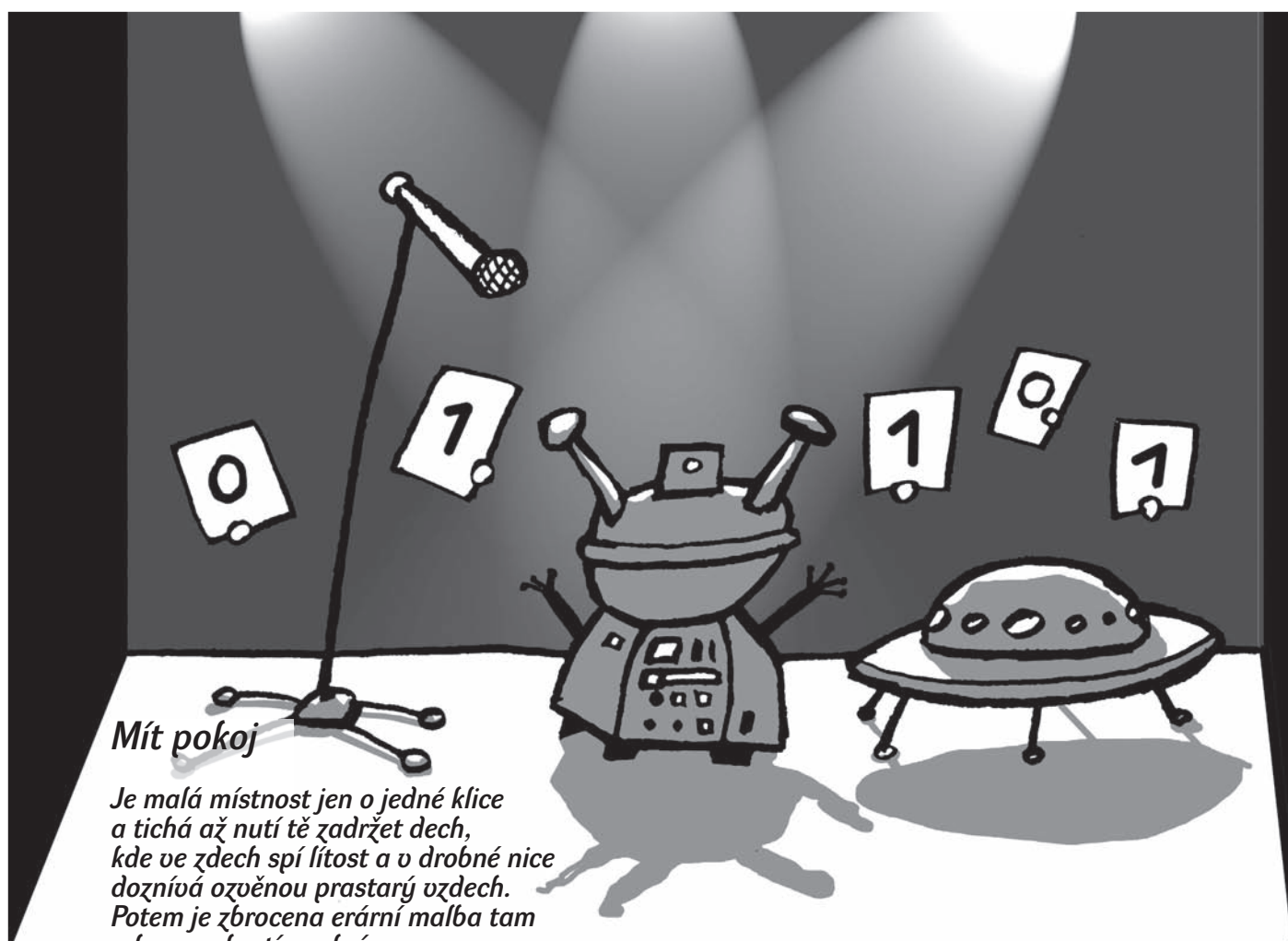
Vítěz celostátního kola dostane přibližně třicet tisíc. V regionálním kole jsme dávali tisícovku a nějakou zajímavou knížku. Ale mnoho slammerů je zváno do klubů a jejich vystoupení jsou placená. Za hranicemi docela dobře.

Zkoušeli jste někdy slam jam?

Ano a úspěšně. V rámci Open air při festivalu Divadlo evropských regionů v Hradci Králové. Odehrával se ve stanu za přítomnosti dýdžeje. Byla z toho prima party, všichni se skvěle bavili, což je základ. Slamuje nebo jamuje se nejlíp tam, kde se lidé chtějí bavit.

Chystáte další ročník slam poetry?

Zatím ne. V roce 2008 totiž vyhrál celostátní kolo královéhradecký Ondra Macl. Byl skvělý a hned po soutěži ho zvali do Německa, Anglie, Rakouska, kde slam opravdu frčí a dobře se za něj platí. Ale Ondra mi tenkrát řekl, že brněnské vítězství je pro něj dostačující, rád si slam vyzkoušel, ale že se chce dál věnovat sobě a víc poznávat. Tím názorem mě ovlivnil a řekla jsem si, že je důležité, aby se člověk věnoval určitým věcem pouze do té doby, kdy ho nějak naplňují. Pak je dobré předat veslo někomu dalšímu. Jistě to souvisí i s věkem a dalšími zájmy. A já jsem dnes už jinde.

Mít pokoj

Je malá místnost jen o jedné klíče
a tichá až nutí tě zadržet dech,
kde ve zdech spí lítost a v drobné nice
doznívá ozvěnou prastarý vzdech.
Potem je zbrocena erární malba tam
a barvou kostí se skví,
zřetelná strnulost hostu tu ukládá:
navěky o sobě bezesně bdít.
Jediným strážcem je, jemuž host podléhá
a katem v posledku též,
sám sobě každý z těch pohřbených za živa,
co dávo nevolil jinak, než lež.
Ta místnost třináctou komnatou lidského
srdce je každého a
hloupý, kdo vyjímá sama se z lidí všech
křičíce: oni, neé já!
Každý jsme každým a všichni jsou mnou,
tak proč vlastně toužím být sám?
Pro touhu pouhou tu a v jejím chomoutu
před pravdu průzračnou stavím si klam?
V odpověď krátkou si jediné slovo dám,
v ústech má pachut' a vně nich zas pach.
Málo je příjemné, mocné však nemístně,
místnost, kam ukryl ses má jméno: strach.

strach, co je v nás a my v něm,
dvojitý sach,
král padá s tím, že víc než on
vidět je stín

každý je král a má tu moc padnout
a právě tím
na věky snad porazit strach, jenž padá...
padá s ním

Jakub Foll

Existuje jen přítomnost

Vítězem celostátního kola Slam poetry 2010 se stal **Jakub Foll**, který tak obhájil svůj titul z roku 2007. Absolvent herectví alternativního a loutkového divadla na pražské DAMU pochází z Frýdku–Místku a původně studoval Lékařskou fakultu UK. Divadlo a „exhibice“ však pro něj byly silnější...

Co tě přivedlo ke slam poetry a co tě na ní baví?

Přivedl mě k ní Bohdan Bláhovec. Během toho, co jsme pracovali na jednom školním projektu, mi mimochodem o ní řekl. Věnuju se jí proto, že mi to jde, a to stejné mě na ní baví. Dá se v tom zlepšovat, ale pro každého není. Tak jsem rád, že pro mě jo, neboť je to zajímavý adrenalinový jevištní žánr. To mě taky baví. A taky ta trocha poezie v tom celém šílenství.

Považuješ slam poetry víc za svou exhibici nebo za jisté společné sdílení prožitku s diváky?

Spíš za sdílení, které v sobě má přirozeně prvek exhibice, když jedni mluví a druzí poslouchají. Ale každé publikum dostane takový výkon, jaký si zaslouží. To je moje osobní teorie. Nepodložená, jen pocitová. Platí víc o improvizovaných věcech než o připravených. Proud energie, kterým pro mě S. P. výstup je, musí mít emitora i příjemce, jinak není nebo se ztrácí.

Vidíš ve slam poetry svou budoucnost?

Ve slam poetry existuje jen přítomnost. :-)

Asijské vlivy v dnešním divadle

Současné západní divadlo se v mnoha ohledech nechává inspirovat tradičními asijskými divadelními žánry. Míra stylizace a neiluzivní, znakové komunikace uchvacuje západní divadelníky od přelomu 19. a 20. století dodnes. Asijské divadelní kultury jsou však úzce provázány s myšlenkovým a kulturním podhoubím, v němž vznikaly a existují víceméně dodnes. Bez pochopení těchto zákonitostí zůstává inspirace pouze v povrchní rovině.

Slovníček

Zeami Motokijo (1363–1443) – japonský herec, dramatik a autor spisů o divadle *nó*

Nó – japonský vážný divadelní žánr, který vznikl v průběhu 14. století

Kjógen – japonský komický divadelní žánr, původně mezihra vážných her *nó*

„Znovu se utvrzuji v přesvědčení, že bychom měli hledat inspirace pro evropské, tedy i české divadlo na Východě, ne na Západě,“ píše nedávno zesnulý režisér a pedagog Miloš Hynšt v dopise adresovaném svému žáku, režiséru a dramatikovi Hubertu Krejčímu. Hynšt dále pokračuje: „Tisícileté kultury Indie, Japonska a Číny jsou pro nás stále ještě mladé, nové, neprozkoumané, s velkým inspiračním potenciálem, zatímco tisíciletá kultura evropská již nedokáže nalézt v sobě samé obrozující impulsy. Prevaluje se mezi několika podobami, čas od času je kosmeticky poopraví nebo programově zdevastuje, ale v podstatě je to vývoj k marasmu, ne obrodě. Orientální divadlo mě (...) znovu okouzlo svou neiluzivností, která však dokáže být plna poezie, svou průzračnou čistotou, odzbrojující jednoduchostí a naivitou, svou mravností.“

O několik let později se Miloš Hynšt zúčastnil scénického čtení hry Huberta Krejčího *Démonův pramen*, představeného Malým divadlem *kjógenu*. V následné veřejné debatě pak vyslovil svůj názor, že obroda evropského divadla může vzniknout jen inspirací orientu a dodal: „Naše současné divadlo se škvaří ve svých vlastních štávách a není schopno žádné důkladné revize nebo reformy. To, co děláme, jsou kosmetické úpravy. Pořád děláme starobylé divadlo.“ Tradiční orientální divadlo charakterizuje Hynšt jako protirealistické, protipopisné, obrazné, znakové, fantazijní; divadlo, které stojí v naprosté opozici divadlu evropskému.

Přitom evropské divadlo do 17. století bylo v tomto ohledu divadlu

asijskému velice podobné: „V obou dominoval všestranný, totální herec na neiluzivně pojaté scéně,“ jak vzpomíná v úvodu ke knize *Divadelné kultury východu* Dana Kalvodová. Středověcí jokulátoři, herci komedie *dell'arte* nebo různých lidových a jarmarečních divadelních forem byli totálními umělci důkladně znalými svého řemesla (na rozdíl od současného herce evropské činohry, který „kotrmelec neudělá“, jak dodává Hynšt). Byli, stejně jako herci čínské opery, akrobaty, žongléry, tanečníky, pěvci, mimy a v našem pojetí i činoherci. Důvody odklonu evropského divadla od starších divadelních forem a principů jsou komplexní a poměrně složité vystopovatelné. Můžeme se domnívat, že mají své kořeny jednak uvnitř divadla samého, jednak v kulturně-spoločenském a myšlenkovém prostředí.

V prvé řadě si je třeba uvědomit, že tradiční asijské divadlo neprošlo oproti divadlu evropskému žánrovým rozdělením na divadlo tance (balet), zpěvu (opera) a slova (činohra) a dodnes si uchovalo svou tvarovou pestrost a bohatost. „Syntetičnost jevištního výrazu je,“ jak píše ve zmiňované práci Dana Kalvodová, „nejpodstatnějším společným znakem východních divadelních kultur.“ Jde o divadlo, řečeno s významným českým divadelním teoretikem Ivo Osolsobem, které mluví, zpívá i tančí; divadlo, v němž jsou si mluvené slovo, pohyb, taneční pantomima, zpěv a výtvarná složka rovnocennými partnery; divadlo, v němž nevládne ani dramatický autor, ani režisér, dirigent či choreograf, nýbrž herec. Herec vážného japonského divadla *nó*, komického *kjógenu* nebo

čínské opery v sobě musí snoubit schopnosti tanečníka, pěvce i tzv. mluvícího herce. Pohyb hercova těla, oděného do monumentálního kostýmu, je propojený s hudebním doprovodem a společně s vějířem, obličejovou maskou i hlasem vytváří organický, nedělitelný celek, který má dle Zeamiho překvapit zrak, potěšit sluch a rozeznít srdce. To vše na prázdném jevišti, na němž je zřídka využito náznakové rekvizity (např. stůl v čínském divadle, jevištní rekvizity v japonském divadle vytvořené z bambusu, kbelík *kazuraoke* apod.). Hercovým jediným nástrojem je pečlivě cvičené tělo a hlas. Paradoxně tak toto chudé divadlo představuje nebývale bohatou studnici imaginace, kterou v rámci živoucí komunikace rozzíná v obecenstvu.

Podstatným rysem asijských divadelních kultur je úzká provázanost s myšlenkovým a náboženským rámcem, z kterého vycházejí. V knize *Čínské divadlo* Dana Kalvodová uvádí: „Klíč k pochopení, jakým způsobem přetváří tradiční čínské hudební divadlo *si-čchü* skutečnost, je nutno hledat v myšlenkovém okruhu taoismu, s jeho souvztázností veškerých bytostí a neživých věcí a s jeho chápáním přírody jako nedělitelné součásti lidského bytí.“ Podobně je tomu v každé z asijských kultur. Samotné uchování tradičních divadelních žánrů do dnešních dnů je kulturně a společensky podmíněno. To, co si evropské divadlo nedokázalo podržet, tedy umění starých mistrů, bylo v Asii umožněno díky odlišnému chápání umělecké tvorby a tzv. originality. Tradiční umění/řemeslo je v těchto kulturách předáváno z generace na generaci členy

rodu. Dokonalost není vnímána jako jedinečnost, nýbrž důsledné zvládnutí oboru prostřednictvím věrného opakování a drilu. Herci jsou svému řemeslu učeni již od útlého dětství (4 až 6 let) a skuteční mistři se stávají ve zralém (pro nás takřka důchodovém) věku.

Moderní a tzv. postmoderní západní divadlo bývá okouzleno tradičními asijskými divadelními žánry, jejich mírou stylizace a komunikace postavené na skutečnost nekopírující znakovosti. Tento rys asijských kultur uchvacuje západní divadelníky od přelomu 19. a 20. století dodnes. Ruští avantgardní režiséři (Mejerchold, Tairov, Vachtangov), E. G. Craig, B. Brecht, A. Artaud nebo později J. Grotowski, P. Brook, A. Mnouchkine, R. Wilson, R. Lepage, u nás např. J. A. Pitínský hledali a dosud hledají své inspirační zdroje právě v Asii. Nechme jejich snahu na tomto poli stranou a podívejme se na podstatu stylizovanosti, resp. znakovosti tohoto divadla.

Bylo by chybou myslet si, že divadlo stylizované rovná se divadlo

artificiální, uměle a samoúčelně zkonstruované, odtržené od reality. Tzv. stylizace a znakovost asijského divadla opět vycházejí z kulturního a filozofického rámce východních kultur: „Pro východní umělce je charakteristické esenční vnímání, kontemplativní, intuitivní přístup k věcem a jevům světa. Toto pronikání pod jejich povrch a hledání podstaty, trestí, je dobře patrné v tradičním čínském tušovém malířství, disciplíně, která stojí ve svých tvůrčích metodách estetiky divadla nejbliž. Spíše než očima a rozumovou analýzou je čínský malíř veden vnitřním zrakem, citem, osobní zkušeností. (...) Také umění tradičního divadla (...) není (...) přímým odrazem a už vůbec ne nápodobou skutečnosti, ale pojmově přetvořeným, obrazným vyhmátnutím její trestí, podstaty.“ V mnoha ohledech jde tedy o divadlo reálnější než ono naturalisticko-realistické, snažící se věrně napodobovat tzv. skutečnost. Stylizované divadlo znaku je nesporně s realitou v dynamickém rozporu: zobrazované skutečnosti se dotýká, aby se od ní

neustále odráželo. Je to divadlo svébytného vyjadřovacího jazyka, skrze nějž je skutečnost artikulována a takřkajíc mikroskopicky, esenciálně zvětšována za účelem vyjevení zázračného, tedy „jazykem nevyjádřitelného, rozumem nepostihnutelného.“ (Zeami)

Vraťme se tam, kde jsme začali, tedy ke krizi západního divadla, jak byla nastíněna Milošem Hynštem. Evropské divadlo, chce-li vyjít z krize skrze inspiraci asijskými divadelními kulturami, musí nejprve učinit důslednou revizi svého myšlení o neevropských kulturách. Neiluzivnost, znakovost, nerealističnost, syntetičnost asijských tradičních divadelních žánrů, jakkoli lákavě mohou znít, zůstanou bez této revize pouhými výpůjčkami a ornamenty, které budou sice oživovat naši omšelou divadelní kulturu svou vnějškovou exotičností, ale jejich duchovní rozměr provázaný s důslednou prací nám zůstane skryt.

MARTIN PŠENIČKA
teatrolog FF UK Praha

**Středověcí
jokulátoři,
herci kome-
die dell'arte
nebo různý-
ch lidov-
ých a jar-
marečních
divadelních
forem, byli
totálními
umělci
důkladně
znalými
svého řemes-
la (na rozdíl
od součas-
ného herce
evropské či-
nohry, který
„kotrmelec
neudělá“,
jak dodává
Hynšt).**

Kresba: Tomáš Volkmer

Divadelní mág Robert Wilson

Robertu Wilsonovi bude v říjnu **Rsedmdesát**. Je ve věku, kdy už by mohl odpočívat, bilancovat. Závratná řada úspěchů ho k tomu přímo vybízí. On ale jde stále dopředu. Navzdory zdravotním problémům má kalendář na letošní rok stejně plný jako ten loňský. Diváci po celém světě čekají na jeho projekty a někteří fanoušci objíždějí celý svět, aby viděli jeho nové dílo. Je hvězdou, jak si přál (Susane Sontag prý o něm prohlásila, že jeho nejoblíbenější milenkou je sláva). Je považován za největšího amerického a patrně i světového avantgardního divadelního umělce. Jeho dílo si též získalo obrovský zájem široké divácké obce. Není „jen“ režisér, ale také choreograf, herec-performer, malíř, sochař, videoumělec, mistr práce se zvukem a světlem na scéně. Za svůj život spolupracoval snad se všemi výraznými osobnostmi avantgardního umění, ať již dramatiky, tak i skladateli a interprety. Jeho práce zahrnuje širokou škálu projektů – od opery, přes činohru k pohybovému divadlu. Jakémukoli dílu dává svůj nezaměnitelný rukopis. Je puntičkář, vizi-onář, perfekcionista. Mnohé, co dnes z jeho umění vidíme na scéně, se nám může zdát staromódní a mnohokrát viděné. Wilson je v tom ale nevinně, protože to byl právě on, kdo tento typ divadla v 60. letech poprvé představil a za padesát let dovedl k úplné formální dokonalosti.

My theatre is, in some ways, really closer to animal behavior. When a dog stalks a bird his whole body is listening.... He's not listening with his ears, with his head; it's the whole body. The eyes are listening.

Robert Wilson

Při našem rozhovoru v době premiéry Čapkovy hry Věc Makropulos charakterizoval svoji práci takto: „Podle mého spočívá práce režiséra ve vytvoření konstrukcí. Můj způsob režie se výrazně zabývá formou. Určuju, kde by tvar měl být pomalejší, hlasitější, klidnější, zvnitřnělý, komunikativnější. To je typ pokynů, které jako režisér dávám. Ale nikdy nedávám pokyny, pokud jde o interpretaci. Nikdy nemluví o smyslu. Takže herci poskytnu velmi jasnou, přesnou formu, které se chopí a naplňuje ji. Pak už jako režisér ustoupím do pozadí a nechám na hercích, aby formu vyplnili podle svých schopností a dispozic. Pro představu dám příklad z historie. Mozart napsal hudbu, kterou hrají tisíce lidí. Ale je jen pár těch, kteří ji dokážou zahrát nádherně. Forma je

dána Mozartem, ale ty noty hraje konkrétní člověk – to je důležité. Podobně je to u mé práce. Jako režisér udělám svou práci tím, že otevřu hru směrem k hercům a pak už je na nich, jak to zahrají.“

NA POČÁTKU BYL HANDICAP

Robert Wilson se narodil ve městě Waco v Texasu v roce 1941. V dokumentu **Absolute Wilson**, který spatřil světlo světa v roce 2007, líčí sám sebe jako outsidera, kterého pokládala za divného jak jeho rodina, tak i jeho okolí. V jižanském prostředí drsných chlapů nemělo toto dítě, které se potýkalo s poruchami řeči a psychickými traumaty spojenými s dosud nepřiznanou homosexualitou, mnoho šancí. Řečový handicap mu pomohla překonat na konci puberty trpěliva

učitelka tance Byrd Hoffmanová (na její počest pak v roce 1968 založil The Byrd Hoffman School of Byrds jako experimentální skupinu umělců, kteří zkoušeli a vystupovali v loftu v Spring Street v New Yorku). Poradila mu, aby zpomalil a více se soustředil na konkrétní věci. Poslechl ji, a tak se mu podařilo handicap přetvořit v uměleckou energii. Z vlivu otce, který měl pocit, že homosexualita se dá léčit, se ale vymaňoval dlouho. Několikrát se pokusil odejít z domova, ale vliv byl velmi silný. Pomohla mu teprve odborná pomoc psychiatrů. Wilson víceméně rezignoval na osobní život a absolutní soustředění na uměleckou práci se stalo doménou jeho života. Zpočátku zkoušel studovat různé školy – nejprve obchodní administrativu na texaské univer-

Než začneme pracovat na textu, zkusíme nejprve pohyb. Později propojíme text a pohyb. Věnuju se pohybu dříve, abych se ujistil, že je téma natolik silné, aby dokázalo stát na vlastních nohou bez podpory textu. Pohyb musí mít vlastní rytmus a strukturu. Musí si rozumět s textem. Zdůraznit jej, aniž by ho ilustroval. Co slyšíte a vidíte, to jsou dvě rozdílné vrstvy. Když to dáte dohromady, vytvoříte zcela novou materii.

zitě v Austinu, poté se nadchl pro architekturu a v roce 1963 nastoupil na Brooklyn's Pratt Institute. Během té doby navštěvoval přednášky Sibyl Moholy-Nagy, vdově po avantgardním architektovi Bauhausu Laszlo Moholy-Nagyovi, studoval také výtvarnictví u George McNeilla v American Center v Paříži a kromě toho pracoval s handicapovanými dětmi v New Yorku. Po absolutoriu Pratt se přestěhoval do Phoenixu v Arizoně, aby tu asistoval vizionářskému architektovi Paolu Solerimu. Postupně byl vtahován do světa divadla, především experimentální taneční scény, která v té době rozkvétala v New Yorku. Navázal přátelství s mnoha vynikajícími choreografy té doby jako Martha Graham, Merce Cunningham a George Balanchine.

JAK ŠEL ČAS

V roce 1965 vytvořil originální choreografii pro Světový veletrh v New Yorku, nadchly ho instalace a performance, jimž se nadále věnoval. V roce 1968 pak založil už zmíněnou The Byrd Hoffman School of Byrds.

V té době také adoptoval hluchoněmého afro-amerického chlapce Raymonda Andrewse, který se stal jeho velkou inspirací (společně

s ním vytvořil známý projekt Deafman Glance (Pohled

hluchého), který měl premiéru v roce 1971 s podtitulem „silent opera“. Poté, co představení zhlédl básník Louis Aragon, poznamenal: „To, o čem jsme my, kteří jsme stáli u zrodu surrealismu, snílí, dokázal Wilson uskutečnit.“ V té době už byl Wilson znám několika projekty, které okouzly New York, a to **Byrdwoman (Byrdka)**, **The King of Spain (Španělský král)** a **The Life and Times of Sigmund Freud (Život a časy**

Sigmunda Freuda). Kritika se předháněla ve chvále umělce, který dokázal zkombinovat uměleckou citlivost se svým architektonickým vzděláním a s láskou k literatuře a hudbě. Plodná dekáda 70. let byla ve znamení stále rozsáhlejších projektů. Kromě **Deafman Glance** vytvořil v roce 1972 **KA MOUNTain and GUARDenia Terrace (Hora Ka a terasa s gardéniemi, příběh o tom, jak se mění jedna rodina a několik lidí)**, jejíž inscenace trvala sedm dní a byla uvedena na úpatí hory nedaleko Persepole v Šírásu. O rok později dvanáctihodinovou „silent operu“, **The Life and Times of Josef Stalin (Život a doba Josefa Stalina)**. V roce 1974 následoval **A Letter for Queen Victoria (Dopis královně Viktorii)** a spolupráce se skladatelem Philipem Glassem na projektu **Einstein on the Beach (Einstein na pláži)** v roce 1976, který byl uveden na avignonském festivalu. Byla to první one-man show, jejímž základem byly Einsteinovy kresby.

Počátek 80. let věnoval mezinárodní spolupráci na epické opeře **The CIVIL warS: a tree is best measured when it is down (Občanské války: Strom se měří nejlépe, když je poražený)**, která měla být centrálním bodem Olympic Arts Festival v Los Angeles v roce 1984. Dílo sice nikdy nebylo uvedeno celé, ale části této práce, na níž spolupracoval s hudebníkem Davidem Byrnem, byly prezentovány v USA, Japonsku a Evropě pod názvem **The Knee Plays**.

V 90. letech pak přišla spolupráce se zpěvákem Tomem Waitsem a spisovatelem

Williamem Burroughsem (**The Black Rider, The Casting of the Magic Bullets – Černý jezdec,**

odlévání kouzelných kulí 1991), a na dvou projektech s muzikantem Lou Reedem – 1996 **Time Rocker (Rocker času)** a 2000 **POEtry (POEzie)**, inspirovaný texty Edgara Allana Poea. Od počátku 80. let do roku 2001 trvala spolupráce s operní pěvkyní Jessye Norman, která vyvrcholila v Paříži cyklem Schubertových písní. I další projekty byly především ve znamení hudby – soustředil se i na klasické opery, inscenoval mj. **Parsifala, Kouzelnou flétnu, Madame Butterfly** a kompletní provedení Wagnerova **Prstenu Nibelungů**. Tento trend pokračoval i v dalších desetiletích. Nahlédnete-li na webové stránky Roberta Wilsona (www.robertwilson.com), zjistíte, jak široký záběr, ať geograficky, tak žánrově, jeho práce mají.

Na druhé straně zůstal v určitém ohledu konzervativní. V New York Wilson stále pracuje v té samé ulici (Spring Street), kde začínal. Právě tady založil v roce 1968 The Byrd Hoffman School of Byrds. Každé léto se přesunuje do umělecké laboratoře – do Watermill Center na jižním okraji Long Islandu. Zde rozvíjí ve spolupráci s umělci z celého světa mnohé ze svých divadelních projektů, příp. jim poskytuje prostor pro jejich tvorbu.

The New York Times popisují Roberta Wilsona jako „*postavu, která ční jako mrakodrap ve světě experimentálního divadla a věčného badatele o oblasti využití času a prostoru na scéně. Překročil všechny divadelní konvence, zasahuje do jiných oblastí umění a vytváří tak na scéně tapisérii zvuků a obrazů. Ani střední divadelní proud by bez něj nebyl tím, čím je*“.

JANA SOPROVÁ
divadelní publicistka

Čas a prostor jsou základními stavebními prvky jakékoli konstrukce. Čas zosobňuje vertikální linii, která směřuje do středu země, a zároveň do nebes. Prostor je horizontální linií. A právě bod, ve kterém se prostor a čas protínají, tvoří uvažovaný bod veškeré mé práce. Odtud vychází impulz, jak stát na scéně, jak pohnout prsty směrem ke klávesám, když hrájete Mozarta, crčení mléka na Veermorově obraze. Dává návod, jak postavit dům. Čas sám o sobě nemá smysl, je plastický, je plný energií a nejrůznějších rychlostí. Může být stlačen, prožít fyzicky, a není třeba jej nezbytně chápat mozem, ale svaly. Protože i mozek je sval.

Robert Wilson

Pro mě neexistuje žádný rozdíl mezi tím, jestli dělám operu či drama. Vždycky je základem hudba. Když uděláte gesto, něco řeknete, vždy jde o správné načasování, podobné je to u tance. Divadelní scéna je umělý svět a čas je tvárný, může se natahovat nebo smršťovat, díky tomu je průběh děje delší nebo rychlejší. Můžete vytvořit časoprostorové struktury, vizualizovat ideální prostorové konstrukce.

Robert Wilson

SO

N

Pořád se u nás potkáváme s přibližností, potýkáme se s tím, že něco není, nemůže být, někdo z herců chce odejít dřív ze zkoušky, jiný není připravený... Americký režisér Robert Wilson, který v listopadu ve Stavovském divadle nastudoval Věc Makropulos, usiluje o dokonalost a je proto nekompromisní. **Marta Ljubková**, která s ním spolupracovala jako překladatelka a částečně i dramaturgyně, se přesvědčila o tom, že Wilson je člověk, který si jde za svým a ví, co dělá.

Marta Ljubková,
dramaturgyně, režisérka a překladatelka

Cesta k inscenování klasiky

Jak vypadala první zkouška?

Všichni jsme si sedli do kroužku, nechyběli ani technici, protože Wilson má zásadu, že u divadla jsou si všichni rovni. Každý se pak představil, řekl, co je jeho úkolem v rámci inscenace, a v jedné větě se pokusil vyjádřit obsah Věci Makropulos. Skoro všichni jsme koktali. Potom nám režisér vysvětlil, jak pracuje, čím se vyznačuje jeho typ divadla, oč mu jde apod. Každá zkouška pak začínala vždy tichem, abychom se všichni zklidnili, zkázni a napojili na společnou práci. Možná to zní až komic-ky, ale fungovalo to.

Co se dělo v první – třítydenní – fázi zkoušení, která proběhla už v květnu 2010?

Vůbec jsme neměli texty, „jen“ se postupně aranžoval pohyb do hudby a do přibližných světél. Zkoušelo se ve velmi přesném náznaku scény, jakési zmenšenině budoucí výpravy. Líbilo se mi, že režisér pracuje se vším naráz, tedy s pohybem, se světlem, s hudbou, se zvukem a scénou. Na zkušebně bylo postaveno průměrné české divadlo, co se týče světelného parku, přítomen byl zvukař, skladatel a později i klavírista. Skoro to vypadalo, jako by hudba vznikala současně s pohybem, ale skladatel Aleš Březina měl samozřejmě dopředu hudbu připravenou a jistě musel hodně přepracovávat a nabízet. Po třech týdnech jsem měla pocit, že je vznikající inscenace zcela nasvícená, ale když se o pár měsíců později přišlo na scénu, pochopila jsem, že tomu tak není ani z poloviny! Pro Wilsona je světlo důležité hned od začátku zkoušení. Zásadní také bylo, že se celou dobu zkoušelo v oblecích, nikdo neměl zkušební oblečení, žádné tenisky, džíny, tepláky, natož civil... To herce taky hodně ovlivňovalo.

Aranžování probíhalo víc mechanicky, že režisér říkal a ukazoval hercům, co mají dělat, nebo spíše šlo o tvůrčí hledání? Rozhodně ne mechanicky! Wilson se hod-

ně nechal inspirovat hudbou a jednotlivými typy lidí. Například když na scénu vstupuje Václav Postránecký, požadoval režisér, aby herec udělal výrazný, řízný nástup. To, co nabídnul, v podstatě zůstalo, jen se mírně modifikovalo. Myslím, že Wilson velmi brzy věděl, co je mu kdo schopen nabídnout, a z toho vycházel. Samozřejmě pořád vyskakoval a ukazoval nějaká gesta. Dokonce tam s námi byl kvůli tomu stážista z JAMU, ten všechno snímal kamerou. První fáze zkoušení byla spíš příprava pohybové partitury, a ta se velmi těžko zaznamená jinak. Ale rozhodně můžu říct, že zkoušení nebylo vůbec direktivní, naopak!

Aranžovalo se aspoň trochu s psychologickým podtextem nebo vůbec ne?

Absolutně ne! Wilson naaranžoval nejprve gesta a pohyb a text se dodával teprve při druhé fázi zkoušení, tedy až v říjnu. Navíc si herci text s pohybem ladili nejdříve sami pod vedením zdejší asistentky režie, později přijela Ann Christin Rommen, Wilsonova pravá režijní ruka. Tedy prvotní spojování textu s gesty proběhlo zcela bez Roberta Wilsona.

Jak vypadala Wilsonova Věc Makropulos po třítydenním květnovém zkoušení?

Měli jsme postavenou přibližně hodinu a půl v gestech, pohybech, bylo tam i hodně výrazného tance. Já jsem tehdy měla pocit, že bychom klidně mohli vystoupit před lidmi. Smysl Věci Makropulos z toho nehotového tvaru úplně jednoznačně vystupoval díky gestům a rozmístění herců v prostoru. Nepadlo ani jediné slovo! Nechala jsem se tím doslova okouzlit. Zkoušení bez textu přispělo k tomu, že se herci soustředili mnohem víc na formu než na psychologii postav. Ostatně na slova „psychologie“ a „realističnost“ můžeš s Wilsonem úplně zapomenout.

Říká se, že Wilson s herci nepracuje příliš citlivě. Jak jsi to vnímala?

On se chová k hercům mimořádně uctivě, herci ho měli rádi. Je velmi přísný, důsledný, ale nikdy nekřičí, nezvyšuje hlas, nikoho neponižuje! Mluví tiše a na všechny má stejný metr. Pakliže byl někdo z nás vyčerpaný, bylo to dáno jeho důsledností, totální profesionalitou a tím, že chtěl, abychom se věci věnovali skutečně naplno.

Zkoušeli jste tři týdny v květnu a potom až v říjnu. Nezapomněli jste všechno během čtyřměsíční přestávky?

Mysleli jsme si to, ale jakmile se něco našlo, začalo se vše otevírat a v říjnu už vůbec nebylo nutné dělat aranžovací práce, resp. se jen upravovalo, pozměňovalo, čistilo, příp. se předělávalo to, co nefungovalo. Navíc jsme měli k dispozici videozáznam!

Jakou důležitost měla přestávka pro tebe?

Celé čtyři měsíce jsem litovala, že jsem tu práci vzala, bála jsem se, že zkoušení nevydržím, protože bylo strašně fyzicky i psychicky náročné. Zároveň vím, že mi jaksi samovolně přineslo nápady, energii a spoustu dobrých zkušeností. Setkání s Wilsonem člověka velmi poznamená. Sama jsem sice realistické divadlo nikdy neměla příliš ráda, ale s ním jsem získávala pocit, že našel cestu k inscenování klasiky. Už prostě nechci znovu vidět skoro stejného Hamleta, jen v jiném oblečení... U Wilsona se neřeší, jestli Hamlet mámu miluje nebo ne, prostě se z dané látky udělají obrazy, které jsou ohromně působivé. Samozřejmě vím, že to není samospasitelná cesta a spousta věcí se tímto přístupem v textu zabíjí. Zároveň si však myslím, že Wilson z Čapkovy hry dostal kvality, které v ní jsou zasuté, zapomenuté, nebo v ní ani vůbec nejsou.

ZUZANA VOJTÍŠKOVÁ

rozhlásová redaktorka
a dramaturgyně divadla Lampion Kladno

Světlo jako svébytný komponent divadelního díla

Výstava Světlo! Light Up the Lights v pražském Muzeu Kampa představuje tvorbu dvou předních světových scénografů, *Josefa Svobody* (*10. května 1920, Čáslav †8. dubna 2002, Praha) a *Roberta Wilsona* (*4. října 1941, Waco, Texas, USA). Kurátor výstavy Daniel Dvořák však návštěvníkům nepředkládá pouhý výčet jejich scénografických návrhů, nýbrž se soustředí hlavně na specifický přístup k tvorbě obou divadelníků, který vychází z jejich jedinečného chápání světla jako hmoty.

Ačkoliv Svoboda i Wilson vycházejí ze stejného předpokladu světla jako hmoty, jejich principy tvorby se diametrálně liší. Svoboda vnímá světlo jako drama, tj. jako narativní složku divadla. Světlo pro něj propojuje divadelní prostor s hereckou akcí a podporuje trojrozměrnost jako základní divadelní fenomén. Naopak Wilson se soustředí na obraz. Světlo vyobrazuje, ale nevypráví. Zajímá se o plochu, stín a kontrast. Přesto se oba dva tvůrci shodnou na tom, že světlo je nedílným komponentem divadelního díla, který se svými prostředky spolupodílí na výsledném tématu inscenace.

Výstava se pokouší u každého představit vždy tři nejvýznamnější principy použití světla. U Svobody se tak jedná o kontrast světla, které vychází ze světelných ramp a podtrhuje siluetu postav na scéně. Dále je k vidění polopropustné zrcadlo, které umožňuje plynulý přechod několika obrazů. Neboť odráží světlo a zároveň je průhledné. Kombinací nasvícení je pak možný přechod z odraženého obrazu do obrazu za zrcadlem. Třetím způsobem použití světla je specifický promítací systém polyekran známý především z *Laterny Magiky*. Všechny tyto příklady jsou k vidění ve speciálně upravených místnostech, které tvoří jádro výstavy. Navíc je možné jejich praktické využití pozorovat na záběrech z inscenací (*Ring Cycle* a *Idomenea*) nebo na fotografiích a návrzích k inscenacím, které obsahují jak starší práce (*Kárnetovo Bloudění* z roku 1944), tak i novější (*Graffiti* z roku 2002).

Z Wilsonových principů použití světla se setkáváme s barevnými skvrnami, nízkým kontrastem a pohyblivými se svítícími objekty. Zastoupené jsou jeho obrazy ze sedmdesátých let, které se vyznačují autorovou obsesí plochou a jednoduchým dvoubarevným členěním prostoru (*White Raven*, *Pelléas*) a zároveň i zaujetím pro geometrické členění prostoru (*Death destruction*). Dále i dvě židle, které jsou inspirované Mondrianovou abstrakcí. V upravených místnostech pak návštěvník pozoruje jeho světelnou produkci z opery *Einstein on the Beach* a siluetu muže, která vyniká na světle modře podsvíceném pozadí scény. Dvě ukázky z inscenací (*Shakespeareovy sonety* a *Káťa Kabanová*) opět umožňují vidět principy použití světla v praxi.

Světlo! Light Up the Lights je zajímavým srovnáním dvou autorských vizí, které měly a dodnes mají významný vliv na divadelní myšlení nejen odborné veřejnosti, ale i divácké obce. Bohužel v Česku je taková výstava pouze výjimečným počinem.

„VYDRŽI-LI KUL+ura přEŽIJE NArOd“
 “IF A NAtION’S CuL+ure SURVIVES
 +hEN SO +OO dOES thE NAtION”
 JAN MLAdEK

JOSEF
 SvOboda
 ROBERT
 WILSON
 SVĚTLO
 Light
 up
 The
 LightS

Jestliže víte, jak svítit, můžete dokázat, že houvo bude vypadat jako hrouda zlata. Maluju, stavím, komponuju světlem. Světlo je kouzelná hůlka.

Robert Wilson

Vím, že je pekelné oddělit text a pohyb a ponechat jim dva různé rytmy. Troá to dlouho vytrénovat sám sebe, abyste dokázali dát hlas a tělo do protikladu. S tělem se totiž dějí věci, které nemají nic společného s tím, co říkáme. Je mnohem zajímavější, jestliže mozek a tělo jsou dvě rozdílná místa, která zabydlují dvě různé zóny reality.

Robert Wilson

VÍT NEZNAL

student katedry teorie a kritiky DAMU a dramaturg

Snažím se sdělit

Divadlo Kámen je nezávislé autorské pražské divadlo s originální poetikou, která vychází zejména z minimalismu. Pro mnoho diváků představuje hodně tvrdý ořech, který nerozlousknou, pro jiné pak kouzelný oříšek pro Popelku, z něhož vypadnou dvě inscenace do roka. Ať už je to jakkoli, Kámen se v posledních letech objevuje na celostátních přehlídkách experimentujícího i činoherního divadla a na festivalu Jiráskův Hronov. Od roku 2007 obhospodařuje také svůj vlastní prostor v Praze 8. Za všemi aktivitami stojí režisér a autor většiny her Divadla Kámen **Petr Macháček**. Divadlo je pro něj hledání a zkoumání, tedy umění. Věří, že se dílo musí líbit především samotným tvůrcům, kteří se nemusejí ohlížet na názor nikoho jiného. Přesto si ale diváky v hledišti přeje.

*Petr Macháček,
autor a režisér
Divadla Kámen*

Hrajete pro náročného diváka, hrajete tedy náročně?

Ano. Podle mého přesvědčení není estetická ani obsahová kvalita relativní – tj. objektivně existují věci hezké a věci ošklivé, objektivně existují motivy nic neříkající a motivy objevující (samozřejmě jen tápavě) příběhy jen konstatující a příběhy hledající (opět tápavě, že...) apod. V souvislosti s tím jsem přesvědčen, že objektivně existuje dobré a špatné divadlo, zdařilé a nezdařilé dílo, poctivá a fušerská práce. Z trochu jiného, ale stále souvisejícího pohledu si myslím, že objektivně existuje umění otevřené a umění komerční. Tomuto rozlišení jsou celkem podobné další dvě protikladné kategorie: umění lidové a umění náročné.

A kdo je tedy náročný divák?

Ten, kdo umí rozpoznat to hezké, objevující, hledající, to dobré, zdařilé, poctivé, otevřené a náročné od toho ošklivého, nic neříkajícího, konstatujícího, špatného, nezdařilého, fušerského, komerčního a lidového. A vyhledává a líbí se mu to výše uvedené, řekněme třeba objektivně dobré. Ovšem náročný divák je taky jen člověk, takže se často mýlí, často je zmatený, často podléhá svým náladám a šablonám, často není dost otevřený, často je líný apod. Ale přece jen se na rozdíl od nenáročného diváka prostě snaží. Na této snaze ostatně není nic obdivuhodného, je mu prostě přirozená, tak jako je třeba pilnému člověku přirozená intenzivní práce. Na druhé straně neexistuje ani žádné dokonale náročné umění. I v tom objektivně špičkovém najdeme dost příkladů, kdy lidé tu

úroveň, o kterou se snaží, neustojí, protože jsou jen lidmi. No a po této „přednášce“ bych jen rád zdůraznil, že nevidím nic špatného na tom, když se v divadlech nebo kdekoli jinde dělají věci pro nenáročného nebo lidového diváka. Jen prostě vždycky jasně říkám, že Divadlo Kámen takové věci dělat nechce.

Stručně jsi Divadlo Kámen popsals jako soudobé vážné divadlo, co tím myslíš?

Je to paralela k soudobé vážné hudbě, která souvisí s otázkou o náročném divákovi. Nároční diváci většinou poslouchají raději vážnou hudbu než pop. Nebudu se ale raději pouštět do definice vážné hudby a popu – nejsem k tomu kvalifikován. Ovšem přece jen zmíním, že vážný může být i jazz, rock a všechny současné žánry. Mohou, ale často nejsou. Dobrá vážná hudba prostě umožňuje hlubší prožitky, estetické zážitky, hledání a podobně než dobrý pop. O něco takového se snažíme se svým divadlem – proto tedy „vážné“. A je nasnadě proč „soudobé“ – jednoduše proto, že nehrajeme klasiku, ale své věci, které jsou formou i obsahem z této doby.

Jak se v Divadle Kámen rodí inscenace a na co kladete důraz?

Postupy jsou různé, ale vždy platí základní zásada: kritériem úspěchu je spokojenost režiséra jako hlavního tvůrce. Je-li tedy tento jeden člověk s výsledkem spokojen, stálo za to hru dělat. Není-li, je to neúspěch. Ve spokojenosti režiséra je samozřejmě zahrnuta i spokojenost herců,

hudebníků, výtvarníka, případného dramaturga atd., protože režisér ke své spokojenosti potřebuje kvalitu a jsou-li jeho spolutvůrci nespokojeni, pravděpodobně mu ji nevytvoří.

Pracuješ s opakováním slov a vět a s pomalým časem na jevišti. Jak jsi k této metodě dospěl a proč ji používáš?

Tyto minimalistické postupy umožňují hercům a tedy i divákům hlubší prožití situace, čistší a ostřejší práci s rytmem a napětím. Samozřejmě jen když se podaří.

Jaká volíš témata?

Píšu o tom, co mě právě v životě zajímá, a potom to divadlem zkoumám.

Co je vlastně tvůj profesí a kolik času věnuješ Divadlu Kámen?

Dvakrát týdně zkoušíme nebo hrajeme, dost času mi zabere i administrativa, dohadování termínů, rozmýšlení her. A pak je také nutné věnovat čas našemu divadelnímu prostoru. Když bych vše sečetl, může to být tak dvacet pět hodin týdně, tedy sto za měsíc, což je poměrně dost. Jinak se žívím jako překladatel.

A co psaní her?

Tomu věnuju kupodivu málo času. Píšu si průběžně poznámky a během prázdnin pak texty dávám dohromady.

Brzdí tě něco při tvé tvůrčí práci?

Kapacita. Nemám tolik času na divadlo, kolik bych chtěl mít. V životě toho bohužel moc nestihnu: než se něco naučím, umřu nebo budu

nesdělitelné

senilní... Když se na druhou stranu zamýšlím nad tím, jestli bych neměl dělat divadlo profesionálně, uvědomuju si, že by o mě asi nikdo nestál a především nevím, jestli bych vůbec měl víc času na věci, které bych chtěl. Asi by to vyšlo nastejno. Hodně mě taky brzdí nesdělitelnost toho, co chci dělat. Nemám teď na mysli sdělení divákům, ale spíše pochopení herců a mých spolupracovníků... Možná jsme každý na jiné vlně. Kolegům se třeba líbí forma, ale obsahová část je mnohem obtížněji sdělitelná... Každý máme jiné základní pojetí života, rozdílné zkušenosti, svou historii, současnost, životní situaci. Všechno je tak hrozně jiné, že tím dochází na jedné straně ke zpestření obsahu, ale na druhé straně jde o brzdu, protože to vše rozptyluje úsilí.

Máš protilek, aby ses z toho nezbláznil?

Asi bychom se měli navzájem víc mlátit. Tedy, nemyslím jen bít herce, ale i herci by měli bít mě... Lidé se obecně bojí seznámovat s hlubšími názory nebo přístupy.

Buď jsou pohodlní, nebo mají obavu, že by je to mohlo kamsi strhnout. Divadlo je dobrá možnost, jak se sblížovat, ale jde to zoufale pomalu. V divadelní historii se to asi už několikrát povedlo, pokud se sešla skupina lidí, která šla stejným směrem. Věřím, že výsledek pak mohl být opravdu silný! Až budu jednou hrát větší roli, budu se snažit pochopit režiséra a vést s ním dialog třeba na úrovni hádání, abych opravdu věděl, o co mu vnitřně jde. Dobrý herec má porozumět tomu, co režisér chce a má se to snažit prostudovat. Asi je to otázka dlouhodobé usilovné práce. Bylo by krásné, kdyby se našel někdo, kdo by chtěl udělat ambiciózní věc, měl by už nějaké zkušenosti a tudíž by byla i reálná šance, že z jeho snažení vznikne něco pořádného.

Máš potřebu skrze divadlo sdělit něco světu?

Zásadně jen to, co je nesdělitelné.

LENKA NOVOTNÁ

odborná pracovníce NIPOS-ARTAMA

Divadlo Kámen Praha, JH 2008 / Petr Macháček: Žáby. Foto: Michal Dřina

Slovníček

Inscenace

V širším slova smyslu označuje soubor jevištních interpretačních prostředků: dekoraci, osvětlení, hudbu, herectví... V užším slova smyslu označuje pojem inscenování (režie) aktivitu spočívající v uspořádání různých proků jevištní interpretace dramatického díla v určitém čase a prostoru. Divadelní inscenace je „partiturou“ všech představení podle ní hraných.

Představení

Ve smyslu podívané – vše, co se nabízí pohledu. Je to obecný pojem, který se týká viditelné části hry, všech forem znázorňujících umění (tanec, opera, film, mim, cirkus atd.) i dalších činností, pro něž je nezbytná účast obecnstva.

Zprávičky

BRNO

Na začátku února proběhl ve spolupráci s Centrem experimentálního divadla nový třídenní festival brněnských uměleckých škol s názvem !BUŠ! v duchu hesla „Pojďme a ukažme, že máme co říct!“ Šlo o vzájemné setkání, navázání nových kontaktů a prezentaci uměleckých výsledků a projektů studentů především středních škol. Představili se například studenti CMGaSOŠPdG Brno, studenti SŠUM Brno, s taneční improvizací přijeli Crystal Affair, soubor Matador vystoupil s inscenací Tajný deník Adriana Molea, R. Groszmann s inscenací Rodinná slavnost, k vidění byla i brilantní večerní improshow. Proběhlo také několik workshopů s imponujícími tématy: Tělo jako loutka (lektorka Z. Mlezivová), Pouliční divadlo – divadlo ve veřejném prostoru (O. Navrátil), Seminář záznamu divadelního představení (P. Francán. P. Baran).

(kk)

Geisslers Hofcomödianten Kuks: FITZLI PUTZLI. Foto: Michal Dřitina

Jejich název si skoro nikdo nezapamatuje, přesto si o jejich inscenačních počinech povídají nejen amatérští divadelníci. Odvolávají se k baroknímu divadlu, ale jejich tvorba je ryze současná. Zpracovávají „nové“ tituly, ale jejich témata jsou historií prověřená... *Geisslers Hofcomödianten Kuks* v čele s uměleckým vedoucím a režisérem *Petrem Haškem* a překladatelkou a herečkou *Kateřinou Bohadlovou*, kteří před téměř deseti lety stáli u zrodu souboru.

Neděláme naschvály

Začali jste pro charakteristiku své činnosti používat slogan „nový barokně divadelní styl“. V čem spočívá vaše inspirace barokem?

Petr: Barokem jsme úplně prorostlí... Vždyt prvním impulzem k založení souboru byl Kuks, kde je naše domovská scéna. Toto místo fungovalo v době baroka jako významné kulturní centrum nejenom Čech, ale celého středoevropského prostoru.

Kateřina: Na začátku 18. století tam působila celá řada evropských umělců všech uměleckých oborů a disciplín: dramatici, impresariové se svými společnostmi, ale také hudebníci, malíři, sochaři apod. To, co se po nich dochovalo, nám přináší inspiraci.

Petr: Další věc je, že vidíme řadu paralel baroka se současností. Mnoha teoretiky bývá baroko nazýváno jako úpadkové období. Když se podíváme na současnou kulturu, dá se o ní hovořit podobně... Barokní divadlo nás inspiruje i po formální stránce, která byla stavěna minimálně naroven s obsahem, někdy ho dokonce převyšovala. No a konečně: divadlo v období baroka bylo velmi moralistní, jeho výchovná funkce byla důležitá. Nechci říkat, že s Geisslers diváky vychováváme, ale do jisté míry se skutečně snažíme moralizovat a hodnotit současnou morálku skrze barokní vidění světa.

Ovšem ve vaší tvorbě rozhodně nejde o rekonstrukci barokních textů a divadla...

Petr: To je pravda. Bohužel bojujeme s takovými předsudky diváků. O žádnou rekonstrukci se ale vůbec nesnažíme. Děláme současné divadlo tak, aby nás bavilo a zároveň bylo sdělné pro diváka, kterého baroko vůbec nezajímá. Baroko je pouze inspirační zdroj, nesnažíme se oživotvat mrtvolu!

Kateřina: Náš výsledný produkt je vlastně takový synkretismus. Například při inscenování *Andromaché* jsme vyšli z barokního libreta s antickým námětem, které vzniklo v rámci tehdejší inspirace antikou. My jsme ho současnými divadelními prostředky zpracovali vlastně „na třetí“... Ovšem často vycházíme jen z čistě barokních námětů.

Jak pracujete s objevenými texty, do jaké míry je zachováváte a nakolik je dotváříte?

Petr: Záleží případ od případu.

Kateřina: Já vždycky celý text přeložím z němčiny nebo italtšiny, přebásním ho, Petr ho pak proškrtá a zbydou dva verše...

Petr: Chci znát celý text, protože teprve v něm se zrodí téma. To si pak vezmeme a svou práci na inscenaci mu přizpůsobujeme. Rozhodně ale neinscenujeme celý původní text! Často opravdu zbydou jen dva verše... Ovšem vždy se snažíme najít k danému tématu co nejvíce informací.

Například v případě inscenace *Fitzli Putzli* se v kuské knihovně našel moralistní dialog dvou poustevníků o víře v Boha. Objevuje se v něm řada alegorických figur, mj. i *Fitzli Putzli*, což nás trochu navedlo k tomu, jakým způsobem byla tato figura vnímána. My jsme ji totiž původně znali jen z rytiny sochy, která stávala nedaleko Kuku. Na podstavci byl německý nápis: „Čert tě vem!“ Pak jsme se zas někde dočetli, že jméno *Fitzli Putzli* je velmi podobné jménu zlého aztéckého boha *Vitzli Buchtli*, přičemž víme, že se zakladatel lázní *Kuks F. A. Špork* velmi zajímal o Aztéky. A tak v inscenaci máme dábla... Jednotlivé – byť i vzdálené – střípky inspirace spojíme, smícháme, po svém poskládáme a postupně nám vzniká představa o budoucí inscenaci.

Ve své tvorbě hodně používáte stylizaci. Proč?

Petr: Pro mě je to způsob divadelního vyjádření. Nemám rád, když se divadlo tváří jako okno do reality. Naopak dávám přednost divadlu jako trochu pokřivenému obrazu reality. I tím je mi baroko blízké, protože tam se taky nejednalo o záznam reálného světa, ale byla to určitá podobnost, mýty. Taková látka se realistickému zpracování vzpírá! V textech jsou popsané velkolepé scény, potopy světa, bitvy bohů, pastýřské scény apod. To přece nelze na-

studovat realisticky. V předlohách šlo v první řadě o poselství příběhu, o metaforu a znakovost díla. Baroko si tedy vymíňuje imaginaci, a proto nás tak dlouhou dobu zajímá a baví.

Mluvíte v množném čísle, znamená to, že vaše inscenace vznikají při společném hledání?

Petr: Ano. Náš impresárió a dramaturg Stanislav Bohadlo poukazuje na předlohu. Já vždycky dostanu nějaký bláznivý nápad, co a jak bychom mohli zpracovat, rodí se mi v hlavě jakési mantinely, „hříšně“, na němž by se mělo hrát. Hodně si o daném tématu čtu, vyhledávám i vzdálené souvislosti, pak se sejde naše „dramaturgická rada“, dva až čtyři členové Geisslers a povídáme si. Mě to nutí, abych mi ujasňoval myšlenky, nápady a nakonec společně vytvoříme koncepci, s níž vystoupím před „velkou radu“, což jsou ostatní Geissleři...

Kateřina: ... a my ho pošleme do háje...

Petr: Všichni většinou mají pocit, že to takhle není možné, nebo to nikdo nechápe... Můj režijní úkol je přesvědčit ostatní o smyslu té hry a zainteresovat je na společné práci. Bez zájmu herců to totiž nejde. No a pak už společně tvoříme, tedy stále něco měníme. Třeba u Lakomce jsme ještě týden před premiérou vyškrtali pět šest scén a vyhodili dvě postavy... Chci, aby každý měl možnost se při zkoušení vyjádřit a mohl tak mít vliv na celý výsledek, ovšem pak funguje nepsané pravidlo, že když je víc názorů, rozhoduju já.

Vašemu uchopení textu a stylizaci nahrává i scénografie. Vnímáte ji jako důležitou složku?

Petr: Velmi! Dávám ji na roveň herců. Mám rád jednoduchou scénografii, ale rozhodně funkční, využitou do posledního detailu, vše musí hrát, nic nesmí být samoučelné. Nepoužíváme dekorace. Z toho také plyne, že se i výtvarná stránka inscenace průběžně rodí, i když od začátku zkoušení většinou víme, v jakém prostoru se bude pohybovat.

Stylizace s sebou někdy nese, že ji nepoučený divák má problém sledovat. Myslíte na to, aby vám diváci rozuměli?

Petr: Máme rádi diváky a chceme, abychom pro ně byli čitelní. Stává se nám ale často, že nás diváci nepochopí. Různými porotami nám bývá vyčítáno, že náš divák bez programu, bez „manuálu“ je ztracený. Ale já tomu nevěřím, jen si myslím, že divák je prostě otupělý tím, co na něj odesílá útočí, nebo je líný hledat souvislosti,

Kateřina Bohadlová a Václav Chalupa. Foto: Michal Dřina

zkoušet se zamýšlet nad tím, co vidí. My se ale takovým divákům nechceme přizpůsobovat, nechceme se podbízet za každou cenu. Na diváka sice máme nároky, ale na druhou stranu se vůči němu cítíme být zodpovědní! Opravdu dřeme na tom, aby naše divadlo bylo srozumitelné a diváka zajímalo. Neděláme žádné naschvály, že bychom chtěli ostatním ukazovat, jak nám to skvěle myslí, jak jsme hrozně chytrí a intelektuální a stýskat si, jak nám celý svět nerozumí. Tak to není.

Kateřina: Vždycky se snažíme umět si na všechno odpovědět. Kdyby ses zeptala, proč je v naší inscenaci „tohle“ právě „takhle“, dokážeme ti odpovědět. Snažíme se, aby vše mělo své opodstatnění a opravdu nebylo nic „jen tak“.

Petr: Netvrdím, že je jednoduché rozklíčovat naše inscenace, ale myslím si, že se na ně dá dívat z různých úrovní. I pro nás je důležitá zábava a přejeme si, abychom diváky pobavili, ale zároveň chceme, aby inscenace měly nějakou nadstavbu a nebyly jen jednoduchou zábavou.

Pro některé diváky ale váš humor může být za hranici přijatelného, mohou mít pocit trapnosti. Napadá mě třeba Ani muk! Nepomuk!...

Kateřina: To chceš říct, že jsme byli trapní?

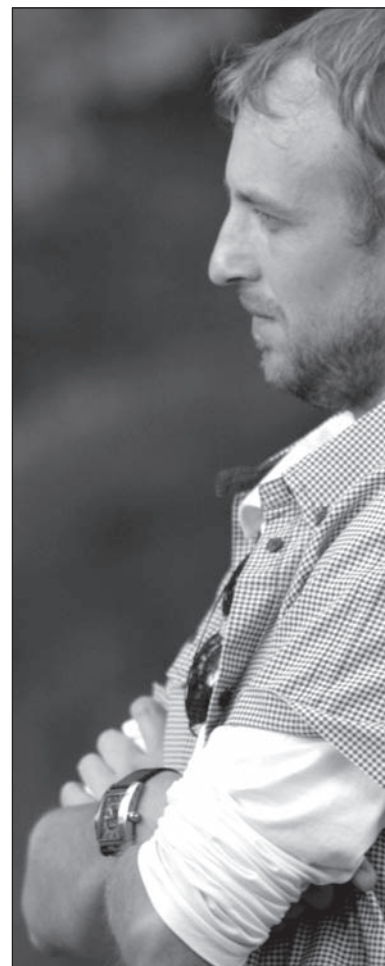
Petr: Nám to teda přijde ohromně vtipné! Ale je pravda, že jsem se nestačil divit třeba na rozborovém semináři JH, když se diskutovalo o představení Fitzli Putzli.

Tamní diváci naše dílo hodnotili pouze jako úplně pokleslou, bezduchou a trapnou zábavu a vůbec nehledali důvod, proč tomu tak je. To mě hodně překvapilo. Tím pádem odpovídám, že ano, býváme nařčeni z trapnosti a pokleslé zábavy, ale pro nás je to způsob vyjadřování se k něčemu hlubšímu a konkrétnímu. Například u Fitzli Putzliho nám primárně vůbec nešlo o nějaké žertíky, byla to čistá moralita!

Jako poslední jste zatím nastudovali Ambrozii. Na čem pracujete teď?

Petr: Právě s touto inscenací chystáme turné po kostelech po celé ČR a získali jsme pro to záštitu arcibiskupa Mons. Dominika Duky. Hra totiž pojednává o životě sv. Ambrože a my jsme se rozhodli navrátit divadlo zpět do kostelů, kde ve středověku fungovalo. Vytvořili jsme jakýsi „jezuitský jarmark“, výstavu různých živých hereckých exponátů, mezi nimiž se divák může svobodně pohybovat a vytvářet si tak příběh sv. Ambrože a hledat v něm téma pokání, o které nám jde. Jinak jsme teď začali zkoušet první manuskript loutkové hry ve východních Čechách. Hra nese název Strašlivé hodování a jedná se o jakýsi donjuanovský příběh. Je to velmi zajímavý text, který nastudujeme v čistě ženském podání. Koncepce se právě rodí.

ZUZANA VOJTÍŠKOVÁ

Petr Hašek. Foto: Michal Dřina

Česká obec sokolská je občanské sdružení sportovního a kulturního zaměření s obrovskou tradicí. V kulturním programu sdružuje na 160 uměleckých těles různých druhů. Jsou to soubory činoherní, loutkové a folklorní, pěvecké sbory, hudební skupiny aj. Jednou za dva roky probíhají sokolské národní přehlídky a vždy po šesti letech se koná v Praze Všesokolský slet. V jeho doprovodném programu se pokaždé představují nejlepší soubory. Když v roce 2003 vzniklo z iniciativy několika nadšenců Divadlo Pyšely, dostalo nabídku provozovat svou činnost pod zřizovatelskými křídly T. J. Sokol Pyšely a ke 150. výročí vzniku Sokola nachystalo Prodanou nevěstu.

Unikátní Prodaná nevěsta

Divadlo svou práci prezentuje na národních přehlídkách a při různých kulturních akcích v Tyršově domě v Praze. „Vozí“ své inscenace do mnoha obcí ponejvíce středočeského kraje. A protože má ve svém středu řadu dobrých zpěváků a také hudebního skladatele, věnuje se většinou právě oboru hudebního divadla. Zatím nejúspěšnějším titulem bylo Malované na skle, které se dočkalo 26 repríz a dvě z nich se odehrály v rámci Všesokolského sletu 2006 v pražském Divadle Komédie.

Prodanou nevěstu k svátku

Pro Českou obec sokolskou bude rok 2012 rokem 150. výročí vzniku Sokola a v rámci oslav tohoto svátku proběhne XV. Všesokolský slet. Historicky první slety se zahajovaly Prodanou nevěstou v ND v Praze a tato skutečnost se stala inspirací pro pyšelské divadlo. Zrodila se myšlenka zahájit slet anebo v rámci oslav výročí předvést Prodanou nevěstu ve vlastním nastudování. To se psal rok 2008. Ruku v ruce s touto cílevědomou myšlenkou šla i druhá, stejně důležitá. Jak Prodanou nevěstu, všeobecně známou jako komickou operu o třech dějstvích od Bedřicha Smetany, předložit divákovi? Ten většinou odchází z opery se smíšenými pocity. Představení se líbilo, „... ale, když jim není rozumět...“ A tak právě srozumitelnost Sabinova libreta se stala vodítkem k dramaturgické úpravě tohoto velkého díla.

Ochotnické soubory většinou nedisponují celou řadou kvalitních zpěváků a ještě k tomu s operní průpravou. Režisér se proto rozhodl inscenovat Prodanou nevěstu jako činohru. Přesněji řečeno jako lidovou hru se zpěvy a tanci na slova Karla Sabiny a hudbu Bedřicha Smetany. Určitá část operních zpěvů tedy musela být převedena do dialogů, ale současně byly zachovány nejnámější písně a sbory. Herci se začali učit zpívat jinak, než to uměli dosud, učili se číst noty, spolupracovat s korepetitorem. V dramaturgické úpravě bylo třeba věnovat každé větě a každé scéně dlouhý čas. Necitlivý zásah do předlohy by mohl celý textový a potažmo i hudební odkaz našeho operního veličána posunout do jiné žánrové roviny nebo ho dokonce znevážit. Po roční práci byla na stole upravená textová a notová předloha a bylo tedy možné předstoupit před soubor se zkuškovým plánem.

Čtyři soubory na jednom jevišti

Od počátku bylo jasné, že samotný soubor pyšelského divadla nepokryje všechny složky potřebné pro inscenaci. V tomto okamžiku ale dozrála původní režisérova myšlenka: Prodanou nevěstu nastuduje společně hned několik sokolských souborů! Zkušenosti z předchozí divadelní práce se zúročily, a tak se partnery pyšelského divadla stala hned tři vynikající tělesa, která uzavřela dohodu o spolupráci na tomto velkém projektu: **Národopisný soubor Formani ze Slatiňan u Chrudimi** dodal tanečníky, kapelu a zpěváky do sboru; **Smíšený pěvecký sbor Gaudim Praha** obsadil sboristy a tři sólové role; **DS Sokol Lázně Toušeň** měl za úkol přivést komedianty a **Divadlo Pyšely** obsadilo sólisty a členy sboru.

Ještě dříve, než postavy příběhu dostaly svá herecká jména, bylo nutné rozhodnout, zda bude, či nebude živý orchestr, jak se celá inscenace zabezpečí zvukově, a další návaznosti. Velkou pomocnicí tu byla zkušenost z muzikálu Malované... a z ní vzešlo rozhodnutí:

Prodaná nevěsta se v prvním pololetí roku 2011 představí kupř. v Děčíně, v Pardubicích, v Boskovicích, v Praze, ve Slátiňanech, v Lázních Touševě a v dalších místech.

Prodaná nevěsta nebude mít dirigenta. V přípravném období to byla nejvíce diskutovaná skutečnost. Režisér však měl v tomto ohledu jasno: všichni účinkující si musejí celou operu „naposlouchat“ tak, aby měli naprostou jistotu. Každý dostal CD se zpěvem a s hudebním doprovodem, aby měl možnost slyšet nejen text, ale i výraz a jeho techniku. Domácí úkol zněl: „Poslouchat, poslouchat a zase jenom poslouchat.“ V rozhovorech s odborníky a hudebními znalci byl postoj režiséra brán jako určitý znak neobdobnosti a snad i furiantství. Nakonec se ukázalo, že to ani jinak být nemohlo. Dirigent by v tomto inscenačním pojetí působil spíše rušivě. A zatímco všichni poslouchali, řešil realizační tým ještě jeden inscenační záměr. Folklorní kapela souboru Formani dostala za úkol nastudovat ouverturu, naučit se Polku včetně posledního sboru 1. jednání Pojd sem, holka, toč se, holka, dále Furianta a Skočnou včetně Pochodu komediantů. Díky všem těmto rozhodnutím spatřila světlo světa unikátní inscenace. Hudební doprovod zajistila orchestrální nahrávka a zpěváci zpívali živě. Všechny tance doprovodila živá kapela. Hlavní osnovou celé inscenace zůstala opera, důraz na činoherní a operní projev byl rovnocenný. Unikátem se stal sextet Rozmysli si, Mařenko, ze závěru inscenace. Zpíval se tzv. a cappella, tedy bez jakéhokoliv doprovodu hudby. Zpěváci se museli naučit snad nejtěžší zpěv celé Prodané nevěsty, rytmicky, tempově a intonačně, s neochvějnou jistotou.

Ostatní postup vzniku této neobvyklé inscenace Prodané nevěsty byl už z oblasti běžné divadelní práce. Výroba kostýmů a dekorace byly úkoly pro švadlenu a dílnu, celý realizační tým pracoval v naprosté shodě a každý zodpovídal za svůj úsek tak samozřejmě, že nemohlo dojít ke kolizím. Tři korepetitoři, muzikanti, tanečníci a choreografové. Režisér celé inscenace byl v neustálém spojení s ostatními a měl úplný přehled o stavu celé „výroby“. Zvukař pyšelského souboru se v mnoha případech musel doslova sehrát se sólisty a se sborem. Hercovo gesto, pohled a nebo nádech či jenom postavení stolu na jeviště byly důležité, aby hudební doprovod přišel pod zpěv v pravý čas. Zpěváci v tu chvíli záviseli na jeho přesnosti a soustředění. Od září 2010 se celý ansámbl sešel na třech celodenních zkouškách a pak už byla jedna hlavní zkouška a dvě generálky.

Zvládnutá úskalí

Celá příprava a posléze i tři čtvrtě roku studia inscenace Prodané nevěsty přinesly řadu drobných i větších překvapení. Například hned v úvodu, samozřejmý souhlas všech účinkujících. Nebo pozorování vlastních studijních metod jednotlivých sólistů. Ale největším překvapením bylo, jak je celá opera hudebně a pěvecky obtížná. Na první pohled se jedná o známé písně. Známe jednu dívku, ta má dukáty, si mnoho lidí zazpívá a netuší, jak je to ve skutečnosti těžké. Stejně tak Milostné zvířátko. A o sborech nemluvě. To pivečko, to věru je nebeský dar, je snad nejtěžší sbor v opeře vůbec. Nakonec se však celý ansámbl přes všechna úskalí přenesl a obtížnosti překonal. Dvě prosincové premiéry na scéně pyšelského divadla zhlédlo přesně 438 platících diváků a jejich ovace nebraly konce. Ukázalo se, že sázka na Prodanou nevěstu režisérovi a realizačnímu týmu stoprocentně vyšla.

BOHUMIL GONDÍK

režisér DS Sokol Pyšely

www.divadlopyselestranky.cz

Ptal jsem se čínské překladatelky Xixao: „Bylo to naše představení dobré? Nikdo se moc nesmál...“ A ona mi odpověděla: „Náš ředitel říkal, že se mu to líbí, tak to musí být dobré!“

DS při T. J. Sokol Lázně Toušeň sklídl úspěch v Šanghaji na Festivalu orientální komedie, který se konal v rámci 12. šanghajského mezinárodního festivalu umění (12th Shanghai International Arts Festival). Čeští amatéři zahráli čínskému publiku jak na stadionu, tak v šanghajském městském divadle.

Toušeň v Číně

Zájezdu do Číny předcházelo úspěšné hostování Toušeňských v německém Paderbornu a Lörrachu a dále ve Francii. Hned dvakrát se s inscenací Kino představili v rámci festivalu amatérského divadla „Theatra 2010“ (24e Festival international de théâtre amateur) ve známém středisku Saint-Louis, kde byli také vyznamenáni křišťálovou plakétou s bronzovým štítkem.

Pozvání z šanghajské Divadelní akademie jménem jejího prodávky profesora Huizhu Sun, PhD. přišlo poté, co čínská skupina s nadšením zhlédla představení na festivalu v Lörrachu. Po delších jednáních se čínská strana zavázala zaplatit 51 procent nákladů celého zájezdu, Česká obec sokolská přispěla 18 000 Kč a rada a zastupitelstvo městysu Lázně Toušeň velkoryse roz-

hodlo věnovat divadelnímu souboru jako uznání za jeho reprezentační činnost jednorázovou dotaci ve výši 56 000 Kč a poskytnout bezúročnou půjčku ve výši 200 000 Kč, splatnou do dvou let. I když byly přípravy náročné, zájezd byl úspěšný. Češi sehráli pětkrát představení pohybového divadla, které bylo na přání čínských hostitelů složené ze čtyř různých jevištních útvarů, při nichž nevznikají jazykové bariéry: Loď + Rybář + Autíčko + Kino. I když čínské publikum reagovalo velmi střídavě, jednotlivá představení se divákům líbila. Pro Toušeňské to byl sice náročný, ale krásný výlet.

Zpracováno podle materiálů
DUŠANA MÜLLERA

z DS při T. J. Sokol Lázně Toušeň

Na www.amaterskascena.cz jsou dostupné i zápisky z deníku herečky Jany Hadrboľcové a celý článek Dušana Müllera, z něhož vybíráme...

Čínskou stranou mi bylo řečeno, abych pronesl na úvod tři české věty a oddělil je od sebe, aby překladatelka měla čas je přeložit. Říkám: „Neměli bychom vzít s sebou ještě Luboše, že by to, co řeknu, přeložil do angličtiny a následně překladatelka do čínštiny?“ (Neuměla totiž česky...) Bylo mi sděleno, že to není třeba, že věty pro čínské publikum má již připravené. Kdo by nebyl nervózní, když neví, co se vlastně předkládá jako jeho projev! Ovšem po pronesení mé první věty a pro mne neznámém překladu čínské publikum propuklo v bouřlivý potlesk. Toto se opakovalo po každém překladu. Zřejmě to má zmáklý, pomyslel jsem si a dále to už neřešil

Divadelní spolek Jiří Poděbrady si letos připomene velké kulaté jubileum. Ochoťníci oslaví 150 let nepřetržité činnosti souboru. Spolek patří k nejstarším nositelům kulturních tradic ve městě a k této příležitosti připravují členové souboru celou řadu aktivit.

Nositelé kulturních tradic

DS Jiří Poděbrady. Foto: archív souboru.

„Výročí bychom chtěli připomenout důstojně, program vzpomínkových oslav a divadelních představení rozložíme na celý rok. Ostatně letos se bude konat už čtyřicátý ročník Festivalu mladého amatérského divadla a nelze zapomenout ani na 540. výročí úmrtí krále Jiřího z Poděbrad,“ uvedl předseda spolku Zdeněk Havlas. Na programu tohoto jubilea se bude soubor také podílet.

„Když se vrátím k našemu výročí, tak už jsme vydali klasický stolní kalendář. Ten obsahuje informace a fotky z historie spolku. Samozřejmě, že přibližuje i novodobé události a současnost souboru.

Koncem ledna uspořádáme slavnostní členskou schůzi a tady kalendář představíme. Chceme pozvat bývalé členy spolku, přátele z okolních divadelních souborů a další hosty. Půjde o přátelské setkání široké ochotnické rodiny, naplněné vzpomínáním a promítáním záznamů z některých divadelních her,“ vysvětlil Zdeněk Havlas.

Ve stadiu příprav a zkoušek je jedna z nejúspěšnějších her novodobé historie spolku Králobrání. Zhruba před deseti ji soubor uvedl v autorské režii Ladislava Langra. Nyní se připravuje znovu, ale ve zcela jiném hávu. Jednak to bude klasické kukátkové divadlo a potom režie se ujal profesionální činoherní a muzikálový herec i režisér Lumír Olšovský. „Dále náš soubor oslovilo vedení Akademie věd České republiky a připraví ve spolupráci s profesionálními umělci inscenaci nazvanou Oxygen (Kyslík). Hru napsal americký vědec Carl Djerassi společně s nositelem Nobelovy ceny – Roaldem Hoffmannem. Tematicky jde právě o udělení Nobelovy ceny za objev kyslíku. Režie se v tomto případě ujme Pavel Trávníček. Po úspěšné hříčce Tajná schůzka u hraběte Chotka na Kačíně napsal Ladislav Langr její nepřímé pokračování. Podobně jako vloni se fraška bude uvádět jak na zámku Kačina, tak i v Poděbradech.

Konečně na podzim bychom rádi nabídli legendu z ruské historie, kterou Karel Havlíček Borovský nazval Křest svatého Vladimíra. Projekt včetně zajímavé úpravy přichystá režisér Jan Pavlíček,“ doplnil člen výboru souboru Milan Hercik. Spolek chce dále uspořádat k výročí výstavu. K dispozici je bohatý archiv, zajímavé dokumenty, plakáty a podobně.

MILAN ČEJKA

člen souboru Jiří Poděbrady

Zprávičky

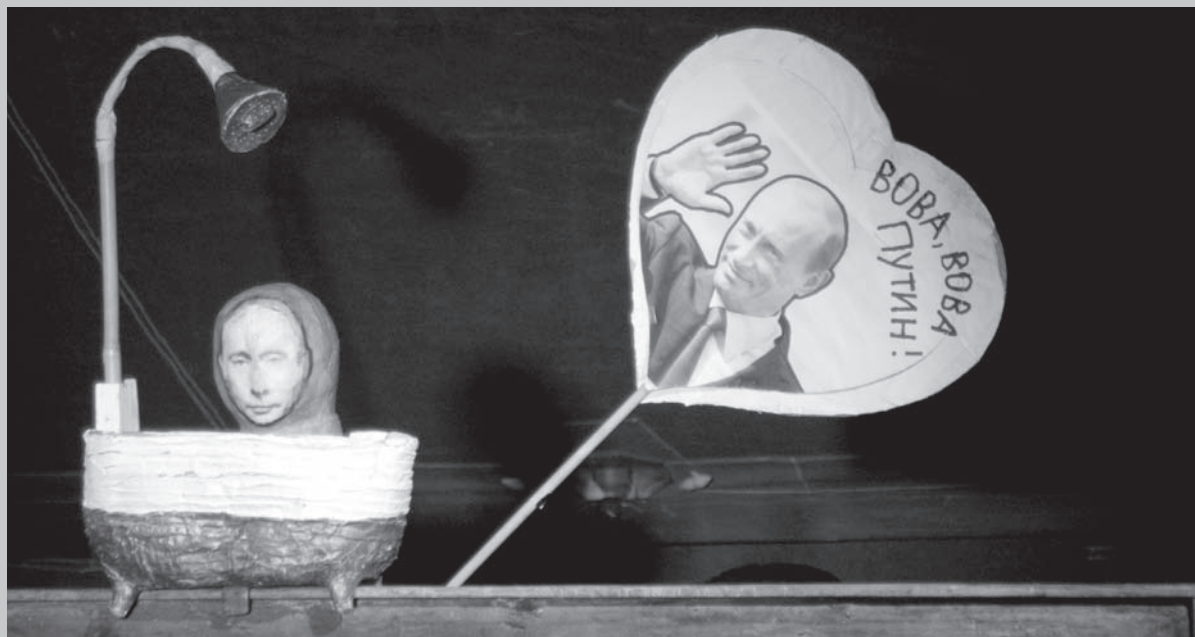
OPAVA

V listopadu 2010 proběhl už čtvrtý ročník přehlídky studentského a amatérského divadla s názvem Na cestě. Zorganizovali ho studenti Slezské univerzity, oboru kulturní dramaturgie se zaměřením na divadlo, ve spolupráci s Loutkovým divadlem Střediska volného času Opava a opavskou kulturní organizací OKO. Přehlídka byla tematicky zaměřena na dětství, ovšem ne důsledně se dařilo tuto linku udržet. Inspiraci přinesly inscenace Divadla DNO z Hradce Králové a souborů Tate Iyumni z Prahy a Čamůza z Brna. Osobitý pohled mladých divadelníků ukázala tři představení studentů-organizátorů Honzík si vzal auto Miroslava Adamce, Maminka se vrátí, chudáčku sirotku, Jeana-Clauda Grumberga a Bradavice Lenky Damaškovičové. Program přehlídky dále nabídl kombinaci krátké loutkové inscenace s navazující tvůrčí dílnou pro nejmladší děti Theatra ludem z Ostravy, zápas improvizace souboru Ostružiny z Ostravy a také představení amatérských souborů Devítka z Ostravy, DS Štěk z Opavy a Amadis z Brna. Nedílnou součástí byly i společné diskuzní semináře.

V současné chvíli je možné s trochou metafory napsat, že mladá divadelní přehlídka je opravdu na cestě... Hledá se, hledá své místo a jedinečnost mezi dalšími festivaly studentského divadla v České republice.

(hg)

Divadlo Líšeň vzniklo v roce 1998 v Brně-Líšni. Experimentuje s různými divadelními formami – využívá loutky, masky a objekty, pracuje s pohybovou a zvukovou stylizací. Inscenace jsou výsledkem dlouhého tvůrčího i lidského hledání mnohdy přesahujícího oblast divadla. Líšeň hraje pro děti i dospělé po celé republice i na zahraničních festivalech,“ uvádí na webových stránkách souboru Pavla Dombrovská, autorka, režisérka, herečka a principálka divadla. Tato příjemná mladá dáma je hlavní hybnou pákou celého líšeňského divadelního dění. Ovlivněna studiem divadelní vědy na FF MU v Brně, profesorem Srbou a prací ve Studiu Dům Evy Tálské, kde se setkala s dalším zakládajícím členem Líšně Luděkem Vémolou, začala vážně uvažovat o vlastním divadle.

Divadlo Líšeň – Pavla Dombrovská: Putin lyžuje. Foto: Michal Dřtina

Divadlo Líšeň pohledem mírně poučeného diváka

(a později producenta, který jej vždy rád zve na své festivaly)

MÍT SVOJE DIVADLO...

Po krátké zkušenosti s prací v kamenném divadle v Chebu, která byla ukončena vyšší mocí (požárem), se přestěhovali do domku v Brně-Líšni a začali tvořit svoje vlastní divadlo – na půdě, na dvorku, na zahradě. První inscenace na motivy Červené karkulky vznikla v roce 1998. Na rozloučenou se Studiem Dům tehdy uvedla „Líšeň“ také svého Robinsona, hraného více než metrovými dřevěnými loutkami. Tou dobou už bylo na světě Občanské sdružení Líšeň a přes nepříznivé podmínky začalo systematicky pracovat. V každé inscenaci, která vznikla, se projevila určitá forma protestu, specifického

přístupu k tématu či zavedenému principu.

SÁVITŘÍ = OPRAVDOVÝ START

Od roku 1999 dodnes (v Líšni o derniérách zatím vůbec nepřemýšlejí) se hraje Sávitří, krásná pohádka v duchu orientálního divadla na motivy staroindické báje s výrazným výtvarným a hudebním pojetím. Na dnešního diváka může tempo korespondující s indickou mytologií působit zpomaleně, ale jedná se o krásný zážitek ze stínohry. Ve svém počátku znamenala Sávitří opravdový zrod způsobu líšeňské tvorby. Prvním impulzem pro jakýkoli nový projekt divadla Líšeň je téma.

K němu jsou shromažďovány informace a materiály, které inspirují vždy silnou výtvarnou stránku a celkovou stylizaci.

Doposud v líšeňské dílně vznikly ještě inscenace Domovní requiem (zlá hra), Paramisa – Chytrý hloupý Rom (Cikánsko-gádžovská polívka z líšeňského papiňáku) a také hry pro děti Žabáci, příběhy Kvaka a Žbluňka, Jezevec na borovici a Andělé z lesa. Výrazně jiným titulem je inscenace Putin lyžuje, jevištní reportáž na motivy knihy zavražděné ruské novinářky Anny Politkovské.

(DaBr)

Mráz stále přichází z Kremle

Inscenace Putin lyžuje brněnského nezávislého Divadla Líšeň je otevřenou kritikou ruského režimu a hlavně obžalobou tamního mocipána Putina. Nabízí totiž burleskní jevištní ztvárnění známých deníkových záznamů zavražděné novinářky Anny Politkovské. Formát divadelní koláže však nabízí víc než jen satirický pohled na aktuální politickou situaci jedné ze světových mocností. Je především výborným divadlem.

Anna Politkovská, která je na Západě považovaná za jednu z ikon nezávislé žurnalistiky, byla zavražděna v roce 2006 a o její smrti dodnes kolují různé dohady. Vydání *Ruského deníku*, který se našel v její pozůstalosti, přineslo šokující svědectví o totalitních praktikách putinovského režimu. A právě tato její novinářská a občanská výpověď se stala pro režiséru Pavlu Dombrovskou hlavním inspiračním zdrojem. Výsledkem je jakási jevištní reportáž z prostředí morálně rozloženého Ruska.

Jednou z velkých předností inscenace je velmi jednoduchá scénografie tvořená tmavým vojenským stanem, starým psacím stolem a matřičkami, která sugestivně zprostředkovává tíživou atmosféru strachu. Pavla Dombrovská pak v ústraní předčítá úryvky z deníku, které jsou scénicky rozehrávané. Divák nejprve přihlíží Putinovu podivnému nástupu k moci a posléze jeho totalitním praktikám, které z Ruska činí falešnou demokracii. Důraz je přitom kladen na jeho časté výjezdy do hor, kde, namísto veřejného vyjádření k tragédiím v moskevském divadle nebo válce v Čečensku, lyžuje.

Nápadité využití scénografických prvků pak slouží reportážnímu nebo dokumentárnímu charakteru inscenace, neboť tvůrcům umožňuje rychlé změny prostoru a posuny v čase. Stan zobrazuje jednu prezidentské sídlo, později školu v Beslanu, diskotéku nebo jenom obyčejnou chalupu prostých lidí. Na stole, ale i pod ním a v něm se zase odehrávají pohrby, Putin se koupe ve své zlaté vaně anebo lyžuje. Herci pak mohou postupně zobrazit dvě paralelně se odvíjející situace. Zatímco lidé umírají, Putin lyžuje. Loutka Putina je matřička a jak už to tak bývá, i tuto je možné rozkládat, akorát se z ní klube Stalin s Leninem. Její animací vytvářejí herci například kraba, který je charakteristický svou chůzí do strany a vytváří tak výbornou karikaturu prvního muže Ruska vyhýbajícího se jakémoliv přímé konfrontaci. Vůbec matřička jako kýčovitý suvenýr odkazuje k nelidskosti a bezcharakternosti. Expresivní herectví pak kontrastuje se statickou loutkou jako předobrazem zkostnatělosti. Představení samotné je rytmizované satirickými obrazy Putina ve vaně nebo na horách, a naproti tomu tragickými momenty pohrbů a smrti coby důsledků všelijakých katastrof. V závěru se pak divákovi skládají jednotlivé situace v hrůzný obraz totalitního systému, který na příkaz vůdce vraždí své vlastní občany.

VÍT NEZNAL

Divadlo Líšeň – Paula Dombrovská: Putin lyžuje. Námět, režie, dramaturgie Paula Dombrovská, scéna a loutky Marika Bumbálková, kostýmy a rekvizity Matěj Sýkora a Lenka Jabůrková, hudba Tomáš Vtípil, světla Luděk Vémola a Kamil Horáček, hrají Jiří Kniha/Luděk Vémola, Tomáš Macheč/Luděk Vémola a Paula Dombrovská. Premiéra 3. 5. 2010. Psáno z reprízy 19. 1. 2011.

Expresivní herectví pak kontrastuje se statickou loutkou jako předobrazem zkostnatělosti.

Kandrdásek, Pohárek i přehlídka scénického čtení

Rok 2011 v SČDO

Začíná obnovovat činnost v severomoravské a stejně tak i v jihočeské oblasti.

V jihočeské se po delší pauze letos bude konat přehlídka monologů a dialogů KANDRDÁSEK a POHÁREK (Strakonice).

Ve vzdělávací části je potěšitelné, že rozborové semináře SČDO pod lektorským vedením Rudolfa Felzmana na Jirákových Hronovech mají stále více účastníků.

Další vzdělávací semináře zabývající se zhlédnutími představení probíhají pravidelně na Krakonošově divadelním podzimu ve Vysokém nad Jizerou, rovněž pod vedením Rudolfa Felzmana. I tam je počet zájemců stále vyšší.

V letošním roce se otevírá (zatím zkušebně) v západočeské oblasti nová přehlídka se zaměřením na scénické čtení. Podle výsledků a hlavně zájmu ze strany souborů by se v následujícím roce konala přehlídka scénického čtení pro celou

republiku. (Jsou tu signály, že se tímto útvarem zabývá už více souborů, a proto jim chceme tak dát možnost vzájemného předávání zkušeností a porovnávání přístupu a zpracování zvolených textů.)

I v roce 2011 SČDO vyhlašuje nebo spolupřádá řadu přehlídek, jejichž seznam s termíny najdete v rozšířené verzi článku na internetových stránkách Amatérské scény a rovněž v kalendáriu.

Co je SČDO

Je společenskou organizací neprofesionálních tvůrců a příznivců divadelní činnosti s působností na území České republiky. Je právnickou osobou, tedy může nabývat práv a zavazovat se. Posláním svazu je podílet se na rozvoji činností divadla ochotnického a loutkového, uměleckého přednesu a dalších forem scénického projevu a přispívat k jejich uplatnění ve společenském životě. Své poslání zabezpečuje tím,

že vyhlašuje či organizuje soutěže, přehlídky, festivaly a výstavy, pečuje o vzdělávání a poskytuje informace o aktivitách v oblasti scénického projevu. Spolupracuje se zastupitelskými sbory, odbornými zařízeními, společenskými organizacemi, uměleckými sdruženími a vládními i nevládními organizacemi, stará se o dokumentaci činnosti divadelníků, vydává informační bulletiny a publikace, uděluje svazová ocenění a vyznamenání, popularizuje divadelní aktivity, zprostředkovává styk mezi soubory a hájí zájmy divadelníků. Členem se může stát každý obyvatel České republiky starší 15 let, který doručí příslušnému oblastnímu předsednictvu SČDO písemnou přihlášku. Svaz je členěn do regionů (oblastí), jež se vytvářejí nezávisle na územním uspořádání státu, podle vhodnosti a místních potřeb.

www.scdo.webpark.cz

JAROSLAV VONDRUŠKA

mistopředseda SČDO

SČDO je společenskou organizací neprofesionálních tvůrců a příznivců divadelní činnosti s působností na území České republiky. Vyhlašuje nebo spolupřádá několik desítek přehlídek, organizuje vzdělávací semináře a v neposlední řadě poskytuje informace o aktivitách v oblasti scénického projevu.

Tomáš Vorel, filmový režisér s historickým Kušpárkem.

Loutkářské zajímavosti

Ve druhé polovině roku 2010 členské soubory SAL SČDO (Skupiny amatérských loutkářů Svazu českých divadelních ochotníků) uspořádaly řadu významných a také zajímavých akcí.

Loutkářský soubor Krajánek z jihočeských Ledenic oslavil 13. srpna své 35. narozeniny. Hlavní akcí oslav byla výstava loutek a dekorací v sále U Králů. Je třeba dodat, že výstava měla úspěch a souboru velmi pomohla k zajištění divácké obce pro jeho vystoupení.

V letních měsících až do 2. září se pak v severočeském městě Ústěku konala výstava loutek nejstaršího pražského loutkového divadla, jímž je Jiskra z Kobylis, pod názvem Loutky mistrů hrají v Jiskře. Výstava předvedla loutky scénografů Cinybulka, Pilaře, Renčina, Koubka a dalších, kteří se souborem spolupracovali. Součástí výstavy byla i Pirátská noc na jezeře Chmelař, na níž Jiskra účinkovala s individuálními loutkářskými výstupy.

V září oslavila Říše loutek z Prahy 90 let svého trvání. K oslavám patřila jednak výstava loutek v Kulturním centru Zahrada na Jižním Městě a pak narozeninový večer, který se konal v prostorách divadla 20. října a na němž byly předvedeny ukázky ze starších, řekněme již historických inscenací Říše loutek.

Ve dnech 5.–11. listopadu proběhla další oslava narozenin, tentokrát souboru Pavouk z Nižbora. Výstava loutek k 60leté činnosti souboru byla ke zhlédnutí na krásném hradě Nižbor, vysoko nad městem stejného jména. Vystavované loutky pocházely především z dílny výtvarníka Jaroslava Krále.

Foto z výstavy v Ledenicích
Foto: archiv SAL

Mimochodem soubor se nepochybně může pyšnit světovým rekordem, neboť vystupoval se svou inscenací 47 m pod povrchem zemským. Bylo to v Koněpruských jeskyních, které leží nedaleko Nižbora.

Závěr těchto akcí patří večeru v Říši loutek 7. prosince, na němž se podílela i UNIMA. Náplní večera bylo vzpomínání na nedožitá jubilea významných loutkářů. Na prvním místě to byl Vojtěch Cinybulk, který by se dožil 90 let a jehož výstavka grafiky tvořila rámec večera.

Nelze zapomenout ani dvou dalších jubilantů. Člena domácího souboru MUDr. Čestmíra Davida, hlasového interpreta řady divadelních postav, a Jiřího Vorla, významného sběratele loutek a vedoucího souboru Zvoneček z Prahy 4. Oba tyto loutkáři by se dožili 80 let.

PETR SLUNEČKO

Dvacáté výročí

VSVD sdružuje téměř dvě stě individuálních členů, neprofesionálních divadelníků a desítky souborů z krajů Libereckého, Pardubického, Vysočina a Královéhradeckého, propaguje jejich činnost, spolupracuje při divadelních projektech. Mezi zakladateli VSVD byli např. Mirka Císařová, Jan Dvořák, Martin Dvořák, Alexandr Gregar, Lída Honzová, Pavel Labík, Jan Merta, Petr Mohr, Karel Šefrna, Zdeněk Vylíčil, Zdeněk Zahradník, Ema Zámečnicková ad. Prvním „starostou“ se stal Alexandr Gregar, dále byli předsedy Alena Exnarová (1992–1993), Jan Merta (1993–2000) a A. Gregar (od r. 2000 dosud).

Spolupořádá regionální postupové přehlídky všech divadelních oborů, např. činoherního divadla v Červeném Kostelci, venkovských divadel v Miletíně, experimentálního a studentského divadla (*Audimafor*), loutkářské a dětské přehlídky, v letech 2000 až 2009 organizoval při královéhradeckém mezinárodním divadelním festivalu Divadlo evropských regionů jeho off část, Open Air Program, který během deseti dnů nabízí více než 150 představení souborů z Česka i ze zahraničí (od r. 2010 akci převzalo hradecké Poco a poco animato).

Organizuje i soustředění a vzdělávací akce, loni a letos např. probíhají kurzy pro herce a režiséry vedené prof. Františkem Laurinem, hlasové výchovy s Reginou Szymikovou, workshopy vedoucích dětských divadel. Důležitá je spolupráce se Střediskem amatérské kultury Impuls, v němž (spolu s filmaři a fotografy) má VSVD oporu v organizační a vydavatelské práci — od r. 1990 cca třikrát ročně vydává rozsáhlý, šedesátistránkový bulletin *Divadelní Hromada* (dlouholetým šéfredaktorem byl i Pepík Tejkl). VSVD vydalo také zajímavé publikace Císařova jarmárka, Kale a kyselo a Panáčkové Hanky Voříškové.

Komunikaci s divadelníky z velmi široké geografické oblasti umožňuje asi dvacetičlenná rada. Členové sdružení se spolu s dalšími divadelníky scházejí každoročně na tzv. Cenění, kdy jsou předávána ocenění ze všech přehlídek sezony a na valných hromadách. Bližší informace a aktualita z prostředí Volného sdružení východočeských divadelníků najdete na www.vsvd.cz

ALEXANDR GREGAR
předseda VSVD

Volné sdružení východočeských divadelníků (VSVD) je občanské sdružení s celorepublikovou působností. Bylo založeno v Hradci Králové 27. 1. 1991 (registrováno u MV ČR 19. 8. 1992), takže je právě v období svého dvacátého výročí.

Každý 10. oběd zdarma

Sbírám razítka.

Tím nemám na mysli žádnou postmoderní interpretaci postavení člověka v současném světě ani se nepokouším o generační výpověď. Jenom jsem nedávno zapadl do jedné z pražských hospod, kde všichni hosté sbírají razítka, protože se zdejší hospodský rozhodl, že věrné zákazníky odmění 10. obědem zdarma. Stačí si u obsluhy vyzvednout hrací kartu, která zdokumentuje věrnost této putyce, a na základě jednoduchého výpočtu průměrné ceny předešlých útrat se hostům stanoví maximální možná cena jejich neplaceného oběda.

Samotná akční nabídka není v době globálního triumfu reklamy pochopitelně ničím neobvyklým. Konkurence svádí k neustálému boji o zákazníka. Zajímavé ale je, proč se jedná právě o 10. oběd. Proč hospodský zvolil zrovna kulaté číslo? Čím se liší od ostatních? Vždyť z hlediska tržeb by se jistě nijak zásadně neprojevila úprava takové nabídky na 9. nebo 11. oběd zdarma.

Slabost pro kulatá čísla však není pouze doménou frustrovaného trhu, který se snaží koupit si své zákazníky. Kulatá čísla se objevují především ve spojení s oslavami různých výročí. Ať už se jedná o svatby, narozeniny nebo jakékoliv kulturní události. V roce 2011 se například koná několik jubilejních ročníků festivalů amatérského divadla.

Vyročí je dnes událostí. Funguje jako skvělá reklama, protože vyjadřuje návaznost a pokračování v předešlém. Výročí garantuje hodnotu. Ale proč byla zvolena zrovna kulatá čísla, to už se asi nikdy nedovíme. A tak 9. a 11. ročníky zůstanou bez většího mediálního zájmu a návštěvníci nejspíš také nebudou tolik slavit.

Tak letos nezapomeňme na ty ostatní ročníky. A třeba časem začněme slavit násobky 9 a grafikové ať už si s tím poradí.

VÍT NEZNAL

Jak jsme přivedli dalšího divadlem nepoznamenaného člověka ku divadlu aneb Kulatiny přehlídek aneb

Hronov měl 80, Loutkářská Chrudim bude mít 60, Šrámkův Písek 50, Dětská scéna 40

Léta ve znamení kulatin – Jiráskův Hronov loslavil v loňském kulatém roce 2010 svou uměleckou osmdesátku, Loutkářská Chrudim letos oslaví věk, kdy už nekřepčíte, ale ještě vás v MHD sednout nepustí – šedesátiny, Šrámkův Písek svých svatebně zlatých padesát a dokonce už i Dětská scéna se svou čtyřicítkou se dostala do plně produktivního období a na leccos ze svého života už může nazírat s odstupem.

Na počest těchto důležitých výročí jsme se rozhodli přivést rituálně dalšího nedivadelníka k divadlu. Musíme se totiž starat o to, aby tyto přehlídky a dění s nimi spojená nezanikly! K tomu dospějeme jen tím způsobem, že se budeme starat o reprodukci. Totiž – o to, aby se noví divadelníci a soubory rodili, rodili a rodili. Proto jsme (všimněte si letité návaznosti) hledali nadějnýho dvacetiletého člověka s právě narozeným „nulaletým“ dítětem (aby měl zasvěcení ve správném časovém odstupu kdo podědit). Tímto člověkem, kterého jsme našli a zasvětili do tajů klasických veleděl, nedokončených experimentů, dřevěných, látkových či jiných herců i do tajů hravě-nehravých skutků, je nový přírůstek do divadelního světa: Gangsta repa Víťa. Původně rapper, který díky nám obrátil svoji pohanskou víru ve víru v Divadlo. Jeho první niterné pochody, procházející se v jeho myslí po zasvěcení do tajů našich kulatin, jsme zachytili a přepsali na prázdný list papíru. Tabula rasa popsána. Nakoukněte s námi do Gangsta myšlenek, „očekujte“ s námi ódu na jubilea přehlídek...

Hej hou hej čekuj muj hustý rep
kdybch to neřek tak bych zheb
protože já mám v palici přetlak
ale neskočím si jen tak pod vlak

V hlavě my lítají kulaté číslice
40 50 60 osmdesátka nejvíce
že nevíš co to znamená khamo rachitický
jde o super přehlídky divadelně dramatický

Čtyřicet let stará Dětská Scéna
není už dítě je zralá žena
kterou dostanu a dobudu já sám
protože sem gangsta repa a já na to mám

Písek starého Šrámků ten padesát má
rok co rok se hezky odsypává
a já svou poezií dobývám svět
tak proč z češtiny mám opět pět

Chrudim Chrudim tu na provázku vodim
a komu se to nelíbí tak do vody ho hodim
a na ruku jak maňáška pak navleču si tebe
pokud si muj brácho myslíš že mi v hlavě j... iskrí

Poslední a nejstarší z těch všech svátků
je krkonošský Hronov slaví osmdesátku
Jirásek muj velkej vzor co psal přímo storky
by čubrněl jak divadlo tam hrajou mladý borky

Tak zvedni ruce nad hlavu ty co seš přítel repu
nebo běž podojit krávu a okopávat řepu
protože já sem gangsta repa co divadlo má rád
a ty bys měl taky jestli chceš za něco stát!

... uvedení jeho nové inscenace můžete očekávat již toto léto v hlavním programu na začátku 81. Jiráskova Hronova. Na inscenaci se pracuje, nicméně název už se zná. Rapperova Lucerna.

KAMILA KOSTŘICOVÁ
JONÁŠ KONÝVKA
VÍT PISKALA

V době, kdy na sebe lidé nemají moc času, se na Wolkrův Prostějov sjíždějí nadšenci, aby si navzájem vyprávěli příběhy a sdělovali zážitky z četby. Mezi účastníky je bezvadná atmosféra, legrace a rozhodně si přehlídku nelze představovat jako nudný festival patetického recitování. Už léta se na ní přednáší nejen poezie, ale interpretují se také prozaické texty. „Při přednesu člověk vystupuje sám za sebe, není v žádné roli jako herec. Chce divákům nabídnout svůj názor, sdělit vlastní pohled na obsah textu. V tom vidím největší význam a jedinečnost této přehlídky,“ říká odborný pracovník NIPOS-ARTAMA Daniel Razím, který má organizaci Wolkrůva Prostějova na starosti.

**WOLKRŮV
PROSTĚJOV**
(54. celostátní
přehlídka
uměleckého
přednesu
a divadla
poezie)
**14.–18.
června
2011,
Prostějov**

Vyprávět příběhy

PRIJEĎTE DO SEMINÁŘE

Čtyřiapadesátý ročník přinese několik novinek, které mají festival zmodernizovat a obohatit, podpořit pocit sdílení a přinášet inspiraci. Wolkrův Prostějov býval doposud hlavně interpretační, tj. recitovalo se a hrálo od rána do večera a nezbyval skoro žádný čas na tvůrčí dílny. Letos tedy budou prvně probíhat semináře, které se časově nekryjí se samotným programem přehlídky. Seminář s názvem **Pouští a pralesem prózy a poezie**, věnovaný sólové recitaci, povede Gabriela Sittová, učitelka ZUŠ a zkušená recitátorka. Seminaristům slibuje pět zastavení na cestě od přečtení textu k jeho interpretaci. „Semináře jsou přístupné všem zájemcům o přednes a o divadlo poezie, nejen účinkujícím na přehlídce. Rádi bychom totiž řadu návštěvníků Wolkrůva Prostějova rozšířili,“ konstatuje Daniel Razím. Zajímavá bude i dílna **Fyzické básnictví**, kterou povede jeho vynálezce, výtvarník, performer a pedagog Petr Váša. „Sám jsem jeho seminář zažil na Jiráskově Hronově 2010 a bylo to pro mě úžasné setkání s újimečnou osobností. Rád jsem se ponořil do různých dramatických her, cvičení, hlasových, výtvarných i pohybových činností, které dohromady tvořily soubor opravdu neobvyklých a kreativních aktivit,“ pochvaluje si Daniel. Další seminář **Divadlo jako poezie, poezie jako divadlo** nabídne slovenský režisér Jozef Krasula, který se hodně zabývá autorským divadlem a divadlem poezie. Jeho skupina bude pracovat s texty básníka J. H. Krchovského. Čtvrtý a poslední seminář **Stínová porota** povede lektorka Renata Vordová, která by chtěla, aby si účast-

níci vyzkoušeli, jaká je práce lektorů hodnotících přednes a divadlo poezie. Seminaristé budou přispívat do festivalového zpravodaje, aby se naučili formulovat své myšlenky nejen při slovních diskuzích, ale také písemnou formou.

VEŘEJNÉ DISKUZE

A JEN JEDEN TEXT

Návštěvníci 54. Wolkrůva Prostějova budou mít také možnost zkonfrontovat své názory na sólová vystoupení s ostatními účastníky. „Zrušili jsme speciální poroty pro každou kategorii a zavedli jsme sedmičlenný lektorský sbor společný pro všechny tři kategorie,“ vysvětluje Daniel Razím. „Snažili jsme se porotu sestavit tak, aby se v ní sešli lidé různých profesí a jejich pohled byl ve výsledku mnohostranný a inspirační.“ Nejvýraznější novinkou, která se dotkne sólových recitátorů, je zavedení podmínek, že každý interpret na celostátní přehlídce představí pouze jeden text. Tento krok schválila odborná rada vzhledem k potřebě vyšetřit čas na uspořádání seminářů a dále na základě mnohaleté zkušenosti lektorů, že řada recitátorů měla výborně připravený pouze jeden text a druhý si nachystala mnohdy jen „do počtu“, aby splnila dříve platnou podmínku pro účinkování na Wolkrůvě Prostějovu.

WP NESOUTĚŽNÍ

Wolkrův Prostějov byl od svého založení koncipován jako soutěžní přehlídka. V oblastních a krajských postupových kolech se proto mnohdy ze všeho nejvíce řešilo to, kdo „je nejlepší a postoupí dál“ a kdo už je vyřazený ze hry. „Existují lektoři i interpreti, kteří se stále

přiklání k soutěžní podobě a chtějí selektovat účastníky na mimořádně schopné a na méně nadané. Někteří dokonce tvrdí, že právě soutěž je motivací pro interpretační tvorbu a účast na přehlídkách,“ rekapituluje současný stav organizátor za NIPOS-ARTAMA: „Druhé názorové křídlo, k němuž se řadím i já, s nimi nesouhlasí, protože Wolkrův Prostějov vnímáme jako přehlídku tvorby v umělecké oblasti. Nejedná se o žádný závod ani o soutěž v pravém slova smyslu, už proto, že výsledky takového „soutěžení“ nebývají vždycky jednoznačné a úplně objektivní. Myslíme si, že smyslem udělování cen je poukázat na mimořádně zajímavá a inspirační vystoupení, a ne prohlašovat některé účastníky za „vítěze festivalu“ a udělovat jim titul „laureát“, což přinejmenším zaošacuje úsměvným patosem.“ Výsledek polemiky těchto názorových skupin je zatím takový, že se v materiálech 54. Wolkrůva Prostějova nevyskytuje slovo soutěž, a lektorský sbor může udělit libovolný počet ocenění podle svého uvážení a počtu opravdu zajímavých a kvalitních vystoupení. „Myslím, že podoba přehlídková, festivalová, při níž jde o setkání lidí s podobným zájmem, o vzájemnou inspiraci a o možnost vzdělávat se, je cennější než selekce a konkurence a doufám, že si najde své příznivce,“ dodává Daniel Razím.

RECITUJTE V KTERÉM KOLI VĚKU

Do roku 2009 existovala pro účastníky Wolkrůva Prostějova horní věková hranice 35 let. V současnosti je přehlídka rozdělena do kategorií 15 až 17 let, 17 až 20 let, a nad 20 let, s neomezenou horní hranicí.

„Je moc dobře, že byla tato hranice zrušena, protože naši přehlídku navštěvují i velmi zajímaví zralí lidé, s mnoha životními zkušenostmi, které se samozřejmě promítají i do jejich způsobu interpretace textů. Například v roce 2009 Wolkrův Prostějov navštívil soubor Třetí věk Louny, což je vlastně skupina spolužáků z univerzity třetího věku: „babičky“ přivezly inscenaci utvořenou z textů Jiřího Suchého a hlavně ze svých vlastních vzpomínek. Dav mladých účastníků byl ze souboru nadšený a toto setkání s oboustranným hlubokým citovým zážitkem dodalo festivalu další důležitý rozměr. Je škoda a naprosto nesmysl dělit lidi podle věku, myslím, že se můžeme vzájemně hodně obohacovat,“ vypráví o své zkušenosti Daniel. Z festivalu, o němž se na začátku 90. let říkalo, že skomírá, má v současnosti jako jeden z organizátorů velkou radost, protože ho navštěvují zajímaví lidé, nikdo se na něm nenudí a účastníci si pochvalují toto setkání nejruznějších příznivců literatury jako smysluplné.

MICHAL DRTINA

Přijďte do semináře

Recitujte WP nesoutěžní

v kterémkoli

věku a jen jeden text

Veřejné WP n

WP nesoutěžní

diskuze

Recitujte

a jen v kterémk-

věku

jeden text

WP nesoutěžní

Přijďte do semináře

Recitujte

Veřejné WP n

diskuze

Recitujte

a jen v kterémk-

věku a jen jeden text

Veřejné WP n

WP nesoutěžní

diskuze

Recitujte

a jen v kterémk-

věku

jeden text

WP nesoutěžní

Přijďte do semináře

Recitujte

Veřejné WP n

diskuze

Přijďte do

a jen jeden text

semináře

Smysl Hronova

Festival opět nabídne pestrý divadelní program a uskuteční se i tematické semináře a dílny, rozborový seminář, problémový a diskuzní klub.

Po skončení loňského jubilejního ročníku proběhla na webu Divadelních novin diskuze o smyslu a podobě nejstaršího festivalu amatérského divadla ve střední Evropě. Naleznete ji na <http://www.divadelni-noviny.cz/christovuv-smysl-jiraskova-hronova-no-9/>.

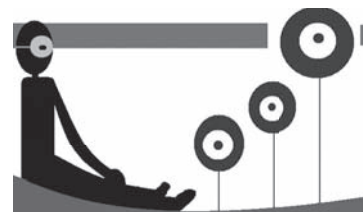
(red)

Samota člověka

Účastníky přehlídky nejprve čeká výlet na rozhlednu Andrlův chlum, opékání buřtů a pak už divadlo, semináře, divadlo...

Lenka Novotná, odborná pracovnice NIPOS-ARTAMA, letos zvolila „samotu“ ve smyslu „co člověk dělá, když je sám, co sám dokáže v životě, na divadle apod.“ jako „utajené“ téma prostupující celou přehlídkou a inspirující divadelní tvorbu. K němu do jisté míry ladí i semináře a lektorský sbor. Mladá scéna se tedy zaměří na sólisty a jednotlivce, což se odrazí i v nabídce inspirativních představení. Podaří-li se sladit termíny, zhlédnou diváci tvorbu Hany Voříškové. Jisté je zatím jen to, že seminář sólového herectví povede Hana Franková a seminář fyzického básnictví Petr Váša, který se pokusí zdůraznit sólové aspekty tvorby jinak závislé na společném sdílení.

(red)

MLADÁ SCÉNA
(9. celostátní přehlídka student-ských divadelních souborů)
22.–26. čerona
2011, Ústí nad Orlicí

Náročný víkend

Podoba jubilejního ročníku byla ještě začátkem roku velmi nejasná vzhledem k nejistým finančním prostředkům.

Ovšem v únoru město Písek opět zařadilo přehlídku do svého zlatého fondu, a tak i letos diváci budou moci zažít už tradiční víkendový maraton představení. Pro mnohé se Šrámkův Písek díky tomu stává sice náročnou, ale o to krásnější přehlídkou. Semináře se na ní nekonají, protože by se do programu opravdu už nevešly. Momentálně vzniká také jubilejní brožura k 50. výročí Šrámkova Písku, která ve vzpomínkách lektorů a účastníků připomene dění posledních deseti až patnácti let. Záleží na tom, na kolik si oslovení autoři vzpomenou...

(red)

50. ŠRÁMKŮV PÍSEK
(celostátní přehlídka experimentujícího divadla)
27.–29. května
2011, Písek

Propozice k jednotlivým přehlídkám najdete na:
www.amaterskascena.cz

Legendární opusy

Jubilejní přehlídka amatérského loutkářství se uskuteční tradičně na začátku prázdnin. Ve srovnání s minulými ročníky sice nezmění svůj rozsah, ale skladba programu bude přece jenom odlišná. „Doplňkový program sestavíme z doposud žijících inscenací, které v posledních deseti, případně i více letech zaznamenaly na této vrcholové amatérské přehlídce výrazný úspěch,“ vysvětlil odborný pracovník NIPOS-ARTAMA Štěpán Filčík.

60. LOUTKÁŘSKÁ CHRUDIM
(celostátní přehlídka amatérského loutkářství)
30.–6. července 2011,
Chrudim

V jednáni jsou některé z inscenací turnovských Čmukařů, pražských Tate lyumni nebo plzeňského Střípku. Diváci se velmi pravděpodobně setkají i s legendárními opusy Josefa Brůčka nebo divadla DNO.

Z dalších akcí jmenujme alespoň výstavu šedesáti Loutkářských Chrudimí, kterou připravuje časopis Loutkář, a sborník Ludka Richtra mapující posledních deset let LCH. Ten bude přímo navazovat na publikaci téhož autora, věnovanou prvním padesáti ročníkům.

V neposlední řadě se pořadatelé pokusí připravit i co nejzajímavější inspirační program. V jednáni jsou soubory z Francie, Slovenska, Německa či Litvy, české profesionální soubory nevyjímaje.

Stejně jako každý rok se mohou milovníci Thálie těšit i na odborné a inspirační semináře. Ať už to budou třídy herecké, hlasové nebo scénografické, třídy hudební nebo dramaturgicko-inscenační.

Ale po pravdě, festival může být sebelépe dramaturgicky a produkčně připraven, ovšem jeho atmosféru a úroveň určují především jeho návštěvníci – milovníci loutkového divadla. Ti, co hrají a celý rok se na svá vystoupení připravují, i ti, kteří zasedají do chrudimských sálů. Doufejme, že zejména po této stránce se „rodinné“ setkání i letos vydaří k plné spokojenosti všech.

(red)

DĚTSKÁ SCÉNA 2011
(40. celostátní přehlídka dětského divadla a 40. celostátní přehlídka dětských recitátorů)
10.–16. června 2011,
Svitavy

Těžká volba

Dětská scéna dostane ke svým čtyřicátinám nové místo konání

Celostátní přehlídka Dětská scéna už dávno nenesí ve svém názvu jméno místa, kde se každoročně koná. Když se po dlouhé éře Kaplického divadelního léta v roce 1990 přehlídka přestěhovala do Prachatic, z „kaplického“ se stalo „dětské“. V roce 1994 pak celostátní přehlídka dětského divadla a dětské recitace velmi šťastně přesídlila na pět let do Ústí nad Orlicí už jako Dětská scéna. Po kratičkém „intermezzu“ v roce 1999 v Zábřehu došlo k přesunu přehlídky do Trutnova. Tam našla Dětská scéna vynikající zázemí, především díky mimořádně schopné ředitelce Domu kultury Zině Rýgrové. Po krásných jedenácti letech ale došlo v Trutnově k organizačním a personálním změnám. Po vzájemné dohodě Dětská scéna opět „zvedla kotvy“ a vydala se hledat nové útočiště. V prosinci 2010 proto NIPOS-ARTAMA vyhlásilo výběrové řízení na nového spolupořadatele přehlídky.

Ačkoliv ze spolupořadatelství celostátních přehlídek mají místní instituce pramalý prospěch, překvapivě se během prosince ozvalo deset zájemců. Protože někteří z nich nezískali potřebný příslib finanční podpory měst a krajů, obdrželi jsme nakonec čtyři přihlášky. Už z předložených projektů bylo zřejmé, že je nabídka místních pořadatelů víc než velkorysá. Ještě větší překvapení nás čekalo na jednotlivých místech, když jsme je s výběrovou komisí v druhé půlce ledna postupně navštívili.

→ strana 29

Amatérská scéna obsah 56. ročníku 2010

(AS = Amatérská scéna, d´A = d´Artaman)

Cesty amatérského divadla

Fórum

O bavičské pakultuře, Godotovi a Pornohvězdách. *Roman Síkora*. AS 2010/1, s. 5.
Loterie blbců. *Roman Síkora*. AS 2010/2, s. 3.
Past samozřejmosti. *Roman Síkora*. AS 2010/3, s. 3.
Životu nebezpečný kapitalismus. *Roman Síkora*. AS 2010/4, s. 3.
Kdo naučil slintat českého diváka. *Roman Síkora*. AS 2010/5, s. 3.
Někomu je dáno a někdo končí, sotva začal. *Roman Síkora*. AS 2010/6, s. 4.

Téma

Téma, které visí ve vzduchu. Co očekáváme od přehlídkových reflexí představení. *Milan Strotzer*. AS 2010/2, s. 3.
Kdo nekokrhá s námi, kokrhá proti sobě. *Tomáš Jajtner*. AS 2010/2, s. 3.
Každý kohout si musí občas zakokrhát. *Lenka Novotná*. AS 2010/2, s. 4.
Co očekáváme od přehlídkových reflexí představení. *Pavel Němec*. AS 2010/3, s. 3.
Co očekávám, či jak by měla fungovat porota na amatérských divadelních přehlídkách? *Martin J. Švejda*. AS 2010/3, s. 4.
Asi bych nekokrhal s někým ani proti sobě. *Jiří Matějček*. AS 2010/3, s. 4.
Co očekáváme od přehlídkových reflexí představení. *Jan Julínek*. AS 2010/4, s. 3.
Co očekávám od poroty? *Petr Vojkůvka*. AS 2010/4, s. 3.
Co očekáváme od přehlídkových reflexí představení. *Jaroslav Vondruška*. AS 2010/5, s. 3.
Co očekáváme od přehlídkových reflexí představení. *Ondřej Růžička*. AS 2010/5, s. 3.
V principu je to tak, jak být má. *Jan Ritter*. AS 2010/5, s. 4.
Amatéri v Kroměříži sobě aneb Jak hodnotit na přehlídkách. *Vladimír Fekar*. AS 2010/5, s. 45.
Co očekáváme od přehlídkových reflexí představení. *Jan Říha*. AS 2010/6, s. 4.
Co očekáváme od přehlídkových reflexí představení.

Dagmar Brtnická. AS 2010/6, s. 4.

Co očekávám od poroty? *René Vápeník*. AS 2010/6, s. 5.
Testament pro metodiky amatérského divadla. *Milan Strotzer*. AS 2010/6, s. 3.

Ze života souborů

Klapý

Už jsme to s Pepíkem nemohli zkonfrontovat. Rozhovor s Jaroslavem Kodešem připravila *Lenka Novotná*. AS 2010/3, s. 22.

Kuks

Představení Fitzli Putzli věnujeme dodávce. Rozhovor s Petrem Haškem připravila *Lenka Novotná*. AS 2010/3, s. 23.

Plzeň

Sto let v Propadlu. *Hana Šíková*. AS 2010/2, s. 5.

Praha

Potrva rovná se tři bývalí divadelní vědci. Rozhovor se členy divadla Potrvá připravil *Petr Klárin Klár*. AS 2010/3, s. 31.

Přerov

Čtyřicet muzikálových let Dostavníku. *Ivo Kolářík*. AS 2010/6, s. 5.

Semily

Začalo to od porna. Rozhovor se členy Frei Körper Kultur připravila *Kateřina Crhová*. AS 2010/3, s. 32.

Valašská Bystřice

Kulišťákova Bačova dcera vzkříšená ve Valašské Bystřici. *Milan Strotzer*. AS 2010/1, s. 6.

Osobnosti amatérského divadla

Andělová Eva. Najednou máte před sebou dalších 35 čínorodých let aneb Povídání s Evou Andělovou. *Ladislav Valeš*. AS 2010/6, s. 13.

Bošek Pavel. *Milan Strotzer*. AS 2010/5, s. 58.

Císařová Miroslava. Divadlo vnímám velmi osobně. Rozhovor připravil *Saša Gregar*. AS 2010/1, s. 7.

Černý František. Za profesorem Františkem Černým. Převzato z oznámení Kabinetu divadelních studií FF UK Praha a z příspěvku *Jiřího Valenty* pro Databázi českého amatérského divadla. AS 2010/4, s. 9.

Delongová Jindra. Jindra Delongová, Paní. Rozhovor připravila *Veronika Rodriguezová*. AS 2010/3, s. 5.

Valdová Dagmar. Nositelé Zlatého odznaku J.K. Tyla pro rok 2010. *Pavel Panenka*. AS 2010/5, s. 4.

Grolmusová Renata. Už je to tady! Scénografický quodlibet s Renatou Grolmusovou. Rozhovor připravil *Václav Klapka*. AS 2010/5, s. 7.

Hejral Josef. Vzpomínka na Josefa Hejrala z Vysokého. *Paolína Schejbalová z podkladů rodiny J. Hejrala*. AS 2010/6, s. 15.

Hovorka Zdeněk. Nositelé Zlatého odznaku J.K. Tyla pro rok 2010. *Pavel Panenka*. AS 2010/5, s. 4.

Hraše Jiří. Já si amatérské divadlo libuju. Rozhovor připravila *Slávka Šrámková*. AS 2010/3, s. 9.; Jiří Hraše laureátem Ceny Karla Čapka. *Milan Strotzer*. AS 2010/3, s. 9.

Hradil Čestmír. Nositelé Zlatého odznaku J.K. Tyla pro rok 2010. *Pavel Panenka*. AS 2010/5, s. 5.

Chudý Zdeněk. Nositelé Zlatého odznaku J.K. Tyla pro rok 2010. *Pavel Panenka*. AS 2010/5, s. 5.

Justl Vladimír. Byl podstatnou součástí dějinného pohybu (Za Vladimírem Justlem). *Ivan Němec*. AS 2010/4, s. 9.

Klapka Václav. AS 2010/6, s. 11.

Kolařík Ivo. Nositelé Zlatého odznaku J.K. Tyla pro rok 2010. *Pavel Panenka*. AS 2010/5, s. 5.

Kuneš Václav. Nositelé Zlatého odznaku J.K. Tyla pro rok 2010. *Pavel Panenka*. AS 2010/5, s. 6.

Lelek Břetislav. Porotce na vinici amatérského divadla. *Jan Císař*. AS 2010/5, s. 10.

Malínek Martin. Nositelé Zlatého odznaku J.K. Tyla pro rok 2010. *Pavel Panenka*. AS 2010/5, s. 6.

Mikotová Zoja. Zpráva o zázračném /s/ tvoření Zoji Mikotové. *Miroslav Plešák*. AS 2010/6, s. 7.

Müller Václav. Obětavý nadšenec Thálie Václav Müller. *Vít Závodský*. AS 2010/2, s. 7.

Novák Jan. Nositelé Zlatého odznaku J.K. Tyla pro rok 2010. *Pavel Panenka*. AS 2010/5, s. 6.

Pokorný Miroslav. Podívej se, svítí slunce. – Říkáš slunce? Co je dneska vůbec absurdní? Rozhovor připravil *Luděk Horký*. AS 2010/4, s. 6.

Procházka Bořík. Všechno je tak, jak má být... i osmdesáté jubileum. *Vladimír Chajda Procházka*. AS 2010/5, s. 8.

Pšenička Josef. Poděkování manželky Josefa Pšeničky, herce a režiséra benešovského divadelního souboru Svatopluk. AS 2010/5, s. 2.

Sitek Dušan. Čas na ochotníky si vždycky najdu. Rozhovor připravila *Lenka Novotná*. AS 2010/3, s. 8.

Stejskal Zdeněk. Nositelé Zlatého odznaku J.K. Tyla pro rok 2010. *Pavel Panenka*. AS 2010/5, s. 6.

Straková Libuše. Nositelé Zlatého odznaku J.K. Tyla pro rok 2010. *Pavel Panenka*. AS 2010/5, s. 6.

Strotzer Milan. Čas běží jak splašený kůň... Rozhovor připravil *Luděk Horký*. AS 2010/5, s. 11.

Sypal Jaromír. Jaromír Sypal – ročník 1930. Rozhovor připravil *Jaromír Hruška*. AS 2010/4, s. 5.

Valeš Ladislav. Jubilující šedesátník Ladislav Valeš. Rozhovor připravil *Jaroslav Kodeš*. AS 2010/2, s. 8.

Vašinka Radim. Narozeninové blahopřání Radimu Vašinkovi. *Luděk Horký*. AS 2010/2, s. 5.

Veselý Vladimír. Bez Vladimíra Veselého. *Milan Špale*. AS 2010/1, s. 10.

Vosecký Jaromír. Jaromír Vosecký 27. 9. 1950. *Saša Gregar*. AS 2010/5, s. 10.

Vostrý Jaroslav. Blahopřání Jaroslavu Vostrému. *Jan Císař*. AS 2010/6, s. 8.

Zborník František. Teď už jen zbývá dělat to dobře... Rozhovor připravil *Luděk Horký*. AS 2010/6, s. 8.

Z občanských sdružení

Z usnesení XIV. svazové konference SČDO. Ze zápisu a písemného usnesení konference připravila *Paolína Schejbalová*.

Divadelní přehlídky a dílny

Struktura postupových přehlídek amatérského divadla a recitace v sezoně 2010/2011. d'Á 2010/6, uprostřed bulletinu.

Jiráskův Hronov

80. Jiráskův Hronov 2010 – propozice seminářů a dílen. d'Á 2010/2, s. 38.

Rozborový seminář Klubu režisérů SČDO na 80. Jiráskově Hronově. d'Á 2010/2, s. 48.

Pozvání na Sympozium Tradice ochotnického divadla a amatérské divadlo dneška konané v rámci 80. Jiráskova Hronova 2010. d'Á 2010/2, s. 49.

Nabídka na poslední chvíli – semináře 80. Jiráskova Hronova 2010. d'Á 2010/3, s. 2.

Program Jiráskova Hronova a objednávky ubytování a vstupenek. d'Á 2010/3, s. 17 a uprostřed bulletinu.

Symposium Tradice ochotnického divadla a amatérské divadlo dneška. d'Á 2010/3, s. 16.

Hlavní program 80. Jiráskova Hronova 2010. AS 2010/5, s. 16.

Faktografie 80. Jiráskova Hronova 29. červenec–7. srpen 2010. *Milan Strotzer*. AS 2010/5, s. 17.

Meze Hronova 2010. *Jan Císař*. AS 2010/5, s. 26.

Semináře a dílny 80. Jiráskova Hronova. *Jana Soprová*. AS 2010/5, s. 34.

Co přineslo Sympozium? Tradice ochotnického divadla a amatérské divadlo dneška. *Jiří Valenta*. AS 2010/5, s. 40.

AITA/IATA zasedala na JH. *Lenka Lázňovská*. AS 2010/5, s. 41.

Danute Vaigauskaite: Nedívat se na amatéry skrz prsty. Rozhovor připravila *Jana Soprová*. AS 2010/5, s. 42.

Čtyři jubilejní – jak jsem je zažil... *Luděk Richter*. AS 2010/5, s. 43.

Propozice festivalu amatérského divadla Jiráskův Hronov 2011. d'Á 2010/6, s. 34.

Klíčové celostátní přehlídky

Děčín

Pozvání a přihláška na Divadelní Děčín 2010, celostátní přehlídka amatérského činoherního a hudebního divadla. d'A 2010/1, uprostřed bulletinu.

Program a pozvání na Divadelní Děčín 2010. d'A 2010/2, s. 10.

Divadelní Děčín – dobrá i špatná zpráva zároveň. *Jan Šotkovský*. AS 2010/3, s. 16.

Výsledková listina Divadelního Děčína 2010. AS 2010/3, s. 21.

Už jsme to s Pepíkem nemohli zkonfrontovat. Rozhovor s Jaroslavem Kodešem připravila *Lenka Novotná*. AS 2010/3, s. 22.

Představení Fitzli Putzli věnujeme dodávce. Rozhovor s Petrem Haškem připravila *Lenka Novotná*. AS 2010/3, s. 23.

Propozice Divadelního Děčína 2011, celostátní přehlídka amatérského činoherního a hudebního divadla.

d'A 2010/5, s. 6.

Oprava propozic Divadelního Děčína 2011. d'A 2010/6, s. 2.

Holice

Program Národní přehlídky jednoaktovek Holice 2010. d'A 2010/5, s. 3.

Chrudim

Semináře 59. Loutkářské Chrudimi 2010 – propozice. d'A 2010/2, s. 34.

Loutkářská Chrudim rok před šedesátkou a její inscenace. *Jakub Hulák*. AS 2010/4, s. 18.

Přijměte pozvání k seznámení se semináři 59. Loutkářské Chrudimi. *Petra Hlubučková*. AS 2010/4, s. 24.

Devátý ročník individuálních výstupů s loutkou. *Petr Slunečko*. AS 2010/5, s. 47.

Propozice celostátní přehlídky amatérského loutkářství Loutkářská Chrudim 2011. d'A 2010/6, s. 30.

Kaznějov

Propozice soutěže Divadlo jednoho herce SČDO 2011. d'A 2010/5, s. 18.

Kolín

Otevřeno 2010. *Lenka Lážňovská*. AS 2010/3, s. 10.

Pozvání na XV. Otevřeno Kolín, národní přehlídku pantomimy a pohybového divadla a související dílnu Tělo v pohybu. d'A 2010/1, s. 3.

Kdybich vás už štvál, řekněte vypadni a já vypadnu. *Jana Dolejšová*. AS 2010/3, s. 14.

Pokud vám to vaše tělo dovolí. *Lenka Novotná*. AS 2010/3, s. 14.

Informace o celostátní přehlídce pantomimy a pohybového divadla Otevřeno 2011. d'A 2010/5, s. 5.

Propozice celostátní přehlídky pantomimy a pohybového divadla OTEVŘENO Kolín 2011. d'A 2010/6, s. 3.

Písek

Pozvání na Šrámkův Písek 2010. d'A 2010/2, s. 12. Zhaslo slunce... 49. Šrámkův Písek, celostátní přehlíd-

ka experimentujícího divadla. *Vladimír Hulec*.

AS 2010/3, s. 25.

Potrva rovná se tři bývalí divadelní vědci. Rozhovor se členy divadla Potrva připravil *Petr Klarin Klár*.

AS 2010/3, s. 31.

Začalo to od porna. Rozhovor se členy Frei Körper Kultur připravila *Kateřina Crhová*. AS 2010/3, s. 32.

Výzva pro bývalé účastníky Šrámkova Písku. d'A 2010/6, s. 2.

Propozice celostátní přehlídky experimentujícího divadla Šrámkův Písek 2011. d'A 2010/6, s. 5.

Praha

Skromně, ale zajímavě. *Jaroslav Kodeš*. AS 2010/1, s. 11.

Propozice národní přehlídky jednoaktových her Kaškova Zbraslav 2011. d'A 2010/5, s. 19.

Jubilejní 20. Přelet nad loutkářským hnízdem. *Luděk Richter*. AS 2010/6, s. 28.

Prostějov

Pozvání na Wolkrův Prostějov 2010 a jeho semináře. d'A 2010/2, s. 15.

Současná podoba a chystané proměny Wolkrova Prostějova. *Daniel Razím*. AS 2010/4, s. 30.

Prostějovský Top Ten. *Alexandr Gregar*. AS 2010/4, s. 33.

Propozice celostátní přehlídky uměleckého přednesu a divadel poezie Wolkrův Prostějov 2011. d'A 2010/6, s. 20.

Rakovník

Pozvání na Popelku do Rakovníka d'A 2010/4, s. 4.

Program Popelky Rakovník 2010, národní přehlídky amatérského činoherního divadla pro děti. d'A 2010/5, s. 2.

Popelce stále chybí silný příběh. *Milan Schejbal*. AS 2010/6, s. 16.

Výsledková listina národní přehlídky amatérského činoherního divadla pro děti Popelka Rakovník 2010.

AS 2010/6, s. 20.

Propozice celostátní přehlídky činoherního divadla pro děti Popelka Rakovník 2011. d'A 2010/6, s. 43.

Trutnov

Semináře Dětské scény v Trutnově 2010 – propozice a přihláška. d'A 2010/2, s. 13.

Vyladěná a rozezpívaná Dětská scéna v Trutnově. *Eva Brhelová*. AS 2010/4, s. 27.

Propozice celostátní přehlídky dětského divadla a recitace Dětská scéna 2011. d'A 2010/6, s. 12.

Ústí nad Orlicí

Pozvání na Mladou scénu Ústí nad Orlicí 2010.

d'A 2010/2, s. 17.

Semináře Mladé scény v Ústí nad Orlicí – propozice. d'A 2010/2, s. 18.

Mladá scéna na Malé scéně nabitá, inspirující i provokující. *Hana Galetková*. AS 2010/4, s. 10.

Semináře v neotřelých, leč kvalitních kombinacích témat a lektorů na Mladé scéně 2010 v Ústí nad Orlicí. *Kamila Kostřicová*. AS 2010/4, s. 15.

Propozice celostátní přehlídky studentských divadelních souborů Mladá scéna Ústí nad Orlicí 2011.

d'A 2010/6, s. 8.

Valašské Meziříčí

45. Mezinárodní festival poezie dospěl do zralého věku. *Martina Longinová*. AS 2010/1, s. 13.

Velká Bystřice

Propozice soutěže monologů a dialogů Pohárek SČDO 2011. d'Á 2010/5, s. 16.

Úroveň Pohárku SČDO stoupá. *Ladislav Vrchofský*. AS 2010/3, s. 33.

Vysoké nad Jizerou

Předběžný program Krakonošova divadelního podzimu Vysoké nad Jizerou 2010. d'Á 2010/4, s. 2.

Seminář – dílna Klubu režisérů SČDO na Krakonošově divadelním podzimu 2010. d'Á 2010/4, s. 2.

KDP 2010 – že by nic nového? *Lenka Lázňovská*. AS 2010/6, s. 22.

Výsledková listina Krakonošova divadelního podzimu, XLI. Národní přehlídky venkovských divadelních souborů ve Vysokém nad Jizerou 2010. AS 2010/6, s. 26.

Propozice národní přehlídky venkovských divadelních souborů Krakonošův divadelní podzim Vysoké nad Jizerou 2011. d'Á 2010, s. 39.

Znojmo

Program Národní přehlídky seniorského divadla Znojmo 2010. d'Á 2010/5, s. 3.

Krajské postupové přehlídky

Změny termínů krajských postupových přehlídek v Královéhradeckém kraji. d'Á 2010/1, str. 2.

Umělecký přednes a divadlo poezie na krajských přehlídkách. *Daniel Razím*. AS 2010/2, s. 72.

O loutkářském nadělení v Čechách 2010. Ze zpráv porotců připravila *Paolína Schejbalová* pro www.amaterskascena.cz. AS 2010/3, s. 40.

Brněnec

Jarní výmlat v Brněnci. *Alexandr Gregar*. AS 2010/4, s. 46.

Boleradice

Jarní boleradická sešlost. *Lenka Lázňovská*. AS 2010/4, s. 47.

Brno

Brněnský ŠPIL-BERG 2010 byl zdolán. *Věra Šlechtová, Veronika Rodriguezová*. AS 2010/2, s. 55.

Červený Kostelec

Herecký Kostelec. *Jan Císař*. AS 2010/2, s. 34.

Česká Třebová

Zlom vaz podesáté. *Lenka Lázňovská*. AS 2010/2, s. 39.

Český Krumlov

Prima sezóna a Mladá scéna Český Krumlov 2010. *Jaromír Hruška*. AS 2010/2, s. 21.

Pohádkový víkend v Českém Krumlově. *Jaromír Hruška*. AS 2010/2, s. 22.

Dačice

Letošní Dačické kejklování nabídlo dramaturgický objev. *Ladislav Vrchofský*. AS 2010/2, s. 20.

Děčín

Děčínská brána oslavila plnoletost s grácií. *Pavel Panenka*. AS 2010/2, s. 26.

Havlíčkův Brod

Dospělí (pro radost) dětem v Havlíčkově Brodě. *Fran-tišek Štibor, Luděk Richter*. AS 2010/3, s. 40.

Hodonín

Divadelní Hobblík 2010. *Josef Brůček*. AS 2010/2, s. 51.

Mumraj! 2010 (že by Mladé Umělecké Múzické Roz-položení Amatérských Jedinců?). *Karel Tomas*. AS 2010/2, s. 53.

Horažďovice

Posvícení v Horažďovicích. *Lenka Lázňovská*. AS 2010/2, s. 23.

Jihlava

JID 20-10. Jihlava posedlá jevištěm. *Jakub Hulák*. AS 2010/2, s. 46.

Josefův Důl

Poctivý, ale nejednoznačný Josefův Důl. *Rudolf Felz-mann*. AS 2010/4, s. 43.

Karolinka

Potěšení z amatérského divadla v Karolince. *Jan Císař*. AS 2010/2, s. 64.

Kojetín

Kojetínská přehlídka úspěšně dosáhla plnoletosti. *Vít Závodský*. AS 2010/2, s. 57.

Kostelec nad Orlicí

Kostelecký kostlivec aneb Mezi pohádkou a nahotou. *Petr Christov*. AS 2010/2, s. 37.

Lomnice nad Popelkou

V Lomnici nad Popelkou proměnlivo. *Rudolf Felz-mann*. AS 2010/2, s. 27.

Louny

Šesté Lounské divadlení. *Petr Michálek*. AS 2010/2, s. 24.

Miletín

Jak to bylo v Miletíně. *Alexandr Gregar*. AS 2010/4, s. 44.

Mladá Boleslav

Popelka na dlani je velmi příjemnou přehlídkou. *Kateřina Fixová*. AS 2010/4, s. 37.

Němčice nad Hanou

Hanácký divadelní máj byl plný rozporů. *Ladislav Vrchofský*. AS 2010/4, s. 48.

Pohádky v krizi. *Ladislav Vrchofský*. AS 2010/4, s. 49.

Nový Bor

Dospělí dětem v Novém Boru. *Jaroslav Kodeš*. AS 2010/3, s. 38.

Nový Jičín

Rozmanitá Opona 2010 v Novém Jičíně. *Hana Galet-ková*. AS 2010/2, s. 68.

Ostrava

Ostravská přehlídka pohádkových her. *Ladislav Vrchofský*. AS 2010/2, s. 71.

Plasy

Na hraně Plasy. *Alena Zemančíková, Marie Nováková*. AS 2010/3, s. 36.

Praha

POPAD 2010 – zpráva o pražské divadelní přehlídce.

František Zborník. AS 2010/2, s. 11.

Chudá Karlínská Tříska. *Milan Schejbal*. AS 2010/2, s. 12.
Stodůlecký píseček 2010 – experimentující sekce. *Markéta Vöröšová*. 2010/3, s. 34.

Raději živé chyby než mrtvou dokonalost. *Martina Černá*. AS 2010/4, s. 36.

Temné noci bez hvězd. *Vladimír Hulec*. AS 2010/4, s. 51.

Prostějov

Mladá scéna podruhé v Prostějově. *Jitka Šotkovská*. AS 2010/2, s. 60.

Radnice

Radnický dráček nepřekvapil. *Marie Caltová*. AS 2010/3, s. 35.

Rakovník

34. Wintrův Rakovník v roce 2010 aneb Starý dobrý prostor k divadelnímu zrání. *Milan Strotzer*. AS 2010/2, s. 15.

Sadská

Klicperovy divadelní dny. *Jaroslav Vondruška*. AS 2010/4, s. 38.

Slavičín

Valašské Křoví 2010. *Adam Doležal*. AS 2010/2, s. 62.

Strašecí

Setkání ve Strašecí. *Luděk Richter*. AS 2010/2, s. 17.

Štítina

Štívadlo 2010 donutilo pokleknout starostu obce. *Ladislav Vrchovský*. AS 2010/4, s. 50.

Svitavy

Fanda, svitavský Fanda! *Alexandr Gregar*. AS 2010/2, s. 41.

Trhové Sviny

Přehlídka venkovských divadel Trhové Sviny 2010. *Jaromír Hruška, Jiří Anderle*. AS 2010/4, s. 40.

Třešť

Zpráva z Třeštského divadelního jara 2010. *Ladislav Vrchovský*. AS 2010/2, s. 44.

Turnov

Běsné dny Modrého kocoura. *Vladimír Hulec, Jaroslav Stuchlík*. AS 2010/2, s. 29.

Ústí nad Orlicí

Zlom vaz podesáté. *Lenka Lázňovská*. AS 2010/2, s. 39.

Valašské Meziříčí

Ve VALMEZU jako v Jiříkově vidění. *Vladimír Fekar*. AS 2010/2, s. 66.

Žďár nad Sázavou

Pohádkový mlejnek ve Žďáru nad Sázavou 2010. *Milan Strotzer*. AS 2010/2, s. 49.

Žlutice

Žlutické divadelní léto. *Lenka Lázňovská*. AS 2010/4, s. 42.

Omluva redakce. AS 2010/5, s. 2.

Bechyň

XVI. ročník Bechyňského perlení. 5.–7. února 2010.

AS 2010/1, s. 22.

Pozvání na Divadlo v trávě v Bechyni 2010. d'A 2010/1, s. 10.

Propozice Nahlížení, 21. celostátní dílny středoškolské dramatiky a mladého divadla v Bechyni. d'A 2010/2, s. 51.

Faustování 2010, víkendová dílna (nejen) loutkového divadla v Bechyni. d'A 2010/3, s. 19.

XVIII. Divadlo v trávě v Bechyni. d'A 2010/3, s. 18.

Propozice Nahlížení, celostátní dílny středoškolské dramatiky a mladého divadla v Bechyni. d'A 2010/4, s. 4.

Propozice divadelní přehlídky Bechyňské perlení 2011. d'A 2010/5, s. 20.

Ohlížení za Nahlížením. *Jonáš Vidra*. AS 2010/6, s. 32.

Brandýs nad Labem

Propozice soutěže monologů a dialogů pro děti a mládež Kandrásek 2011. d'A 2010/5, s. 15.

Brno

Mezinárodní festival pantomimy neslyšících. *Jindřich Zemánek*. AS 2010/1, s. 15.

Nadělení 2009. *Katka Mikanová*. AS 2010/1, s. 30.

Horní Počernice

Počernický festival slaví kulatiny. *Hana Čížková*.

AS 2010/3, s. 43.

Hradec Králové

Propozice Open Air Programu 2010 při festivalu Divadlo evropských regionů v Hradci Králové. d'A 2010/1, s. 9.

Kopřivnice

Propozice přehlídky Kopřivnická Bedna 2010.

d'A 2010/1, s. 9.

Kroměříž

Amatéri v Kroměříži sobě aneb Jak hodnotit na přehlídkách. *Vladimír Fekar*. AS 2010/5, s. 45.

Liberec

Na(ne)čisto popáté. *Eva Suková*. AS 2010/3, s. 46.

Litoměřice

O proměně Pedagogické Poemy aneb O dámě v nejlepších letech. *Jana Andrejsková*. AS 2010/1, s. 17.

Louny

Propozice praktického semináře pro umělecký přednes. d'A 2010/5, s. 4.

Opava

Na cestě (k ženám i mužům). *Luděk Richter*. AS 2010/1, s. 33.

Ostrava

Mezinárodní festival pantomimy neslyšících. *Jindřich Zemánek*. AS 2010/1, s. 15.

Poslední, pětadvacáté Setkání v Ostravě. *Mirek Slavoík*. AS 2010/1, s. 26.

Pohled na některé inscenace Setkání divadel v Ostravě. *Mirek Slavoík*. AS 2010/1, s. 28.

Fakta pětadvacátého setkání v Ostravě. *Saša Rychecký*. AS 2010/1, s. 29.

5. Kreativní dílna 2010 na Slezskoostravském hradu. *Saša Rychecký*. AS 2010/5, s. 50.

Ostrov

Ostrovský Skluz – měl šťávu i vkus. *Kamiila Kostřicová*. AS 2010/3, s. 44.

Poděbrady

Pozvánka na poděbradský FEMAD 2010. d'A 2010/3, s. 18.

Z širší palety divadelních přehlídek a dílen

Bliží se uzávěrka autorské soutěže Oříšky pro Popelku. d'A 2010/2, s. 36.

Čtyři oříšky pro všechny Popelky světa. *Luděk Horký*. AS 2010/6, s. 34.

Poděbradské dny poezie. *Jana Štefánková*. AS 2010/3, s. 41.

Druhá šance v Poděbradech? *Rudolf Felzmann*. AS 2010/6, s. 31.

Praha

Karlínské jeviště podvanácté. Dvanáctý ročník přehlídky se musel obejít už bez svého zakladatele. *Milán Špale*. AS 2010/1, s. 19.

Propozice a přihlášky vzdělávacího cyklu Divadlo z různých úhlů pohledu. d'A 2010/1, s. 12.

Program 12. ročníku mezinárodního festivalu APOSTROF 2010. d'A 2010/2, s. 33.

ARS POETICA – Puškinův památník a ETHNICA POETICA. *Jiří Klapka*. AS 2010/3, s. 42.

Chudé divadlo 2010. *Lenka Smrčková*. AS 2010/3, s. 48.

Divadlo z různých úhlů pohledu. Nový vzdělávací projekt NIPOS-ARTAMA. Rozhovor s *Lenkou Novotnou* připravila *Simona Bezoušková*. AS 2010/6, s. 34.

Sobotka

Jak letos ožil Mácha na Šrámkově Sobotce? *René Nekuda*. AS 2010/5, s. 50.

Sokolov

Propozice přehlídky Sokolovská čurda 2010. d'A 2010/1, s. 11.

Stranov

Letní hlasová škola Studia Feng-jung Song 2010. d'A 2010/2, s. 37.

Suchdol

Propozice 3. letního festivalu Suchdolské divadelní večery 2010. d'A 2010/1, s. 4.

Sudoměřice u Bechyně

Divadlo na návsi v Sudoměřicích u Bechyně. d'A 2010/3, s. 18.

Šumperk

Propozice dílny Šrámkova Písku – Setkání mladých amatérských divadelníků Šumperk 2010. d'A 2010/2, s. 49.

S.M.A.D. – Setkání mladých amatérských divadelníků. Dílna Šrámkova Písku. Šumperk 13.–22. srpna 2010.

Kateřina Crhová. AS 2010/5, s. 48.

Václavov

O Václava z Václavova 2009. *Petr Toman*. AS 2010/1, s. 24.

Kukátko do světa

Amatérské divadlo v Německu. *Lenka Lázňovská*. AS 2010/1, s. 34.

Kino v Lörrachu. *Dušan Müller*. AS 2010/1, s. 38.

Divadelní maraton v Saint-Louis. *Jaroslav Kodeš*. AS 2010/1, s. 40.

Amatérské divadlo v Rakousku. *Lenka Lázňovská*. AS 2010/2, s. 73.

Omluva a oprava k článku Lenky Lázňovské v AS 2010/1 Amatérské divadlo v Německu. *Milán Strotzer*. AS 2010/2, s. 75.

Pozvání na festival Theatra v Saint Luis 2010. d'A 2010/2, s. 50.

Amatérské divadlo v Rusku. *Lenka Lázňovská*. AS 2010/3, s. 49.

Make your Dream! 11. Světový festival dětského divadla. *Irena Konývková*. AS 2010/4, s. 54.

7. mezinárodní divadelní festival v Donzdorfu. *Václav Špirit*. AS 2010/4, s. 55.

Hollawind – rozhodně pohodový festival. *Paola Bugina Hošková*. AS 2010/4, s. 57.

Amatérské divadlo v Maďarsku. *Lenka Lázňovská*. AS 2010/5, s. 51.

Stal jsem se revolucionářem. *Jan Císař*. AS 2010/5, s. 54.

Amatérské divadlo na severu Evropy. 1. část. *Lenka Lázňovská*. AS 2010/6, s. 35.

Evropští divadelníci u Hrošice Nellie. *Radvan Pácl*. AS 2010/6, s. 39.

Redbridge Drama Centre. *Veronika Rodriguezová*.

AS 2010/6, s. 41.

Z Trutnova do Londýna s lehkou Závratí... *Dominika Špalková*. AS 2010/6, s. 42.

Postgraduální sloupky

Žánry dramatu. 10. Diferenciace komického žánru. *Zdeněk Hořínek*. AS 2010/1, s. 42.

Žánry dramatu. 11. Veselohra a komedie satirická; 12. Tragikomédie.. *Zdeněk Hořínek*. AS 2010/2, s. 76.

Žánry dramatu. 13. Druhotná žánrová označení. *Zdeněk Hořínek*. AS 2010/3, s. 51.

Žánry dramatu. 14. Tendence moderního dramatu. *Zdeněk Hořínek*. AS 2010/4, s. 59.

Po stopách divadelních tvůrců, experimentátorů, reformátorů... Eugenio Barba & Odin Teatret 1. díl. Stručné až minimalistické heslo. Divadelník, který ustavil Třetí divadlo. *Vladimír Zajíc*. AS 2010/1, s. 45.

Po stopách divadelních tvůrců, experimentátorů, reformátorů... Eugenio Barba & Odin Teatret 2. díl. *Vladimír Zajíc*. AS 2010/2, s. 79.

Po stopách divadelních tvůrců, experimentátorů, reformátorů... Peter Schumann & Bread and Puppet Theatre 1. díl. Stručné až minimalistické encyklopedické heslo. *Vladimír Zajíc*. AS 2010/3, s. 53.

Po stopách divadelních tvůrců, experimentátorů, reformátorů... Peter Schumann & Bread and Puppet Theatre 2. díl. Stručné až minimalistické encyklopedické heslo. *Vladimír Zajíc*. AS 2010/4, s. 61.

Po stopách divadelních tvůrců, experimentátorů, reformátorů... Jérôme Savary & Le Grand Magic Cirkus. Stručné až minimalistické encyklopedické heslo. *Vladimír Zajíc*. AS 2010/6, s. 43.

Servis a informace

Vážení čtenáři Amatérské scény. *Milán Strotzer*. AS 2010/1, s. 3.

Kde naleznete odpovědi na nejčastější otázky. *Milán Strotzer*. AS 2010/1, s. 4.

Obsah ročníku časopisu Amatérská scéna 2009 a jeho přílohy d'Artaman. *Paolína Schejbalová*. Všitá příloha.

Vyhlášení podmínek podávání návrhů na udělení Zlatého odznaku J.K. Tyla pro rok 2010. d'Á 2010/1, str. 2.
 Informatorium o časopise Amatérská scéna. d'Á 2010/2, s. 2.
 Bonusy pro nové předplatitele časopisu Amatérská scéna. d'Á 2010/2, s. 5.
 Kde naleznete odpovědi na nejčastější otázky. d'Á 2010/2, s. 7.
 Nepřehlédněte – Informace MK ČR o grantech pro rok 2011. d'Á 2010/2, s. 9.
 Cena Ministerstva kultury za přínos k rozvoji české kultury. d'Á 2010/2, s. 9.
 Nabídka textů divadelních her. d'Á 2010/2, s. 20.
 Blíží se uzávěrka autorské soutěže Oříšky pro Popelku. d'Á 2010/2, s. 36.
 Výprodejová nabídka odborných divadelních publikací. d'Á 2010/2, s. 51.
 Informace Ministerstva kultury ČR o grantech pro rok 2011. d'Á 2010/3, s. 2.
 Nabídka odborných a repertoárových publikací z NIPOS-ARTAMA. d'Á 2010/4, s. 5.
 Nabídka textů divadelních her. d'Á 2010/4, uprostřed bulletinu.
 Vážení čtenáři Amatérské scény. *Milan Strotzer*. AS 2010/6, s. 3.
 Testament pro metodiky amatérského divadla. *Milan Strotzer*. AS 2010/6, s. 3.
 Čtyři oříšky pro všechny Popelky světa. *Luděk Horký*. AS 2010/6, s. 34.
 Divadlo z různých úhlů pohledu. Nový vzdělávací projekt NIPOS-ARTAMA. Rozhovor s *Lenkou Novotnou* připravila *Simona Bezoušková*. AS 2010/6, s. 34.

Dramaturgický pozorník

Rady nerady pro divadelně nezasvěcené (-náctileté)

Bellan Robert, Foglar Jaroslav: Rychlé šípy. Připravila *Paolína Schejbalová*. AS 2010/6, s. 49.
Černíková-Drobná Jarmila, Bradford Roark: Černošský Pán Bůh a páni Izraelité. Připravila *Paolína Schejbalová*. AS 2/2010, s. 82.
Pavlovová Muza: Osm jarmarečních frašek. Připravila *Paolína Schejbalová*. AS 2010/1, s. 48.
Pokorný Miroslav: Tragedyje masopustu čili Poslechněte, lidé... Připravil *Milan Strotzer*. AS 2010/6, s. 48.
Ryan Patrick, Šíma Jiří: Jak jsem vyhrál válku; Ryan Patrick, Bouček Hynek, Schejbal Milan: Jak jsem vyhrál válku. Připravila *Paolína Schejbalová*. AS 2010/3, s. 54.
Šabach Petr, Jarchovský Per, Hřebejk Jan, Hlas Ivan, Hanuš Miroslav: Šakalí léta. Připravil *Jan Šotkovský*. AS 2010/4, s. 63.
Townsendová Sue: Tajný deník Adriana Molea, věk 13 a ¾. Připravila *Paolína Schejbalová*. AS 2010/5, s. 57.

Novinky světové dramatiky

El Kacimi Mohamed: Svatá země. Připravil *Milan Strotzer*, synopse hry *Roman Sikora*. AS 2010/4, s. 64.
Enquist Peter Olov: Blanche a Marie. Připravil *Milan Strotzer*. AS 2010/1, s. 50.
Esterházy Péter: Rubens a neuklidovské ženy. Připravi-

la *Paolína Schejbalová*. AS 2010/6, s. 51.

Gieselmann David: Holubi. Připravil *Milan Strotzer*. AS 2010/5, s. 56.

Ndiaye Marie: Hilda. Připravil *Milan Strotzer* s použitím textu o autorce od *Daniely Jobertové*. AS 2010/2, s. 83.

Walczak Michał: Lov na losa. Připravil *Milan Strotzer*. AS 2010/3, s. 55.

Divadelní literatura

Emilie Zámečníková: Cesta k přednesu aneb Průvodce pro pedagogy a mladé recitátory. AS 2010/1, s. 52.
 K pramenům a ke kořenům. Jana Pilátová: Hnízdo Grotowského. Na prahu divadelní antropologie. *Jan Kerbr*. AS 2010/3, s. 58.

Zprávičky

ČR – SAL SČDO, AS 2010/3, s. 58.
 Bechyně, AS 2010/5, s. 58; AS 2010/6, s. 52.
 Bělá pod Bezdězem, AS 2010/1, s. 52.
 Brandýs nad Labem, AS 2010/5, s. 58.
 Brno, AS 2010/1, s. 52; AS 2010/2, s. 85; AS 2010/4, s. 65.
 Broumovsko, AS 2010/3, s. 58.
 Budišov u Třebíče, AS 2010/5, s. 58.
 Česká Lípa, AS 2010/6, s. 52.
 České Budějovice, AS 2010/6, s. 52.
 Dobruška, AS 2010/4, s. 65.
 Frýdek-Místek, AS 2010/3, s. 58.
 Havířov, AS 2010/1, s. 52.
 Hradec Králové, AS 2010/4, s. 65.
 Chlumeck nad Cidlinou, AS 2010/1, s. 53.
 Chvaletice, AS 2010/2, s. 85.
 Chrudim, AS 2010/1, s. 53; AS 2010/3, s. 58.
 Jaroměř, AS 2010/6, s. 52.
 Jičín, AS 2010/6, s. 52.
 Kladno, AS 2010/4, s. 65; AS 2010/5, s. 58; AS 2010/6, s. 52.
 Kopřivnice, AS 2010/1, s. 53; AS 2010/3, s. 58; AS 2010/4, s. 65.
 Kratochvíle, AS 2010/4, s. 65.
 Kutná Hora, AS 2010/3, s. 58.
 Liberec, AS 2010/1, s. 53.
 Libice nad Cidlinou, AS 2010/1, s. 53; AS 2010/6, s. 52.
 Libochovice, AS 2010/3, s. 58; AS 2010/4, s. 65.
 Mělník, AS 2010/1, s. 53.
 Miletín, AS 2010/6, s. 52.
 Mladá Boleslav, AS 2010/1, s. 53; AS 2010/3, s. 58.
 Napajedla, AS 2010/3, s. 58.
 Neratovice, AS 2010/1, s. 53.
 Olomouc, AS 2010/3, s. 58.
 Ostrava, AS 2010/3, s. 59; AS 2010/4, s. 66.
 Otrokovice, AS 2010/6, s. 53.
 Písek, AS 2010/3, s. 59; AS 2010/4, s. 66.
 Poděbrady/Kačina, AS 2010/3, s. 59.

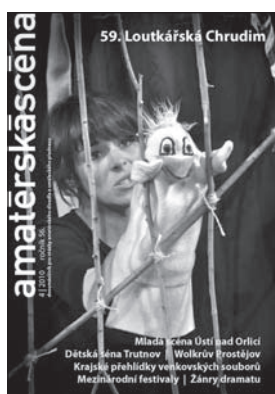
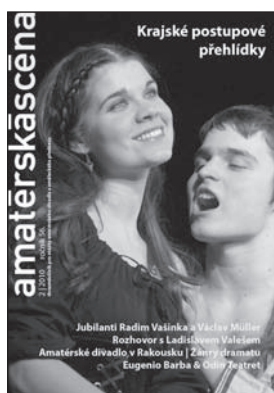
Police nad Metují, AS 2010/6, s. 53.
 Polná, AS 2010/6, s. 53.
 Praha, AS 2010/1, s. 53; AS 2010/2, s. 85; AS 2010/3, s. 59; AS 2010/4, s. 66; AS 2010/6, s. 53.
 Roztoky, AS 2010/1, s. 52.
 Rudolfov, AS 2010/5, s. 58.
 Rychnov u Jablonce nad Nisou, AS 2010/1, s. 53; AS 2010/2, s. 86; AS 2010/3, s. 59.
 Semily, AS 2010/6, s. 53.
 Sokolov, AS 2010/6, s. 53.
 Stochov, AS 2010/6, s. 53.
 Strakonice, AS 2010/6, s. 53.
 Sudoměřice u Bechyně, AS 2010/5, s. 58.
 Suchdol nad Lužnicí, AS 2010/1, s. 53; AS 2010/5, s. 58.
 Sušice, AS 2010/4, s. 66.
 Tatobity, AS 2010/5, s. 58.
 Třebechovice pod Orebem, AS 2010/6, s. 53.
 Týn nad Vltavou, AS 2010/3, s. 59; AS 2010/4, s. 66.
 Týnec nad Sázavou, AS 2010/5, s. 58.
 Trutnov, AS 2010/3, s. 59.
 Třebíč, AS 2010/4, s. 66.
 Úpice, AS 2010/2, s. 86.
 Ústí nad Labem, AS 2010/1, s. 53.
 Úštěk, AS 2010/5, s. 58.
 Varnsdorf, AS 2010/4, s. 66.
 Veverská Bítýška, AS 2010/4, s. 66.
 Vyškov, AS 2010/2, s. 86; AS 2010/3, s. 59.
 Zábřeh, AS 2010/6, s. 53.
 Zlín, AS 2010/1, s. 53; AS 2010/2, s. 86.
 Zvíkov, AS 2010/4, s. 66.

Kalendář

Duben–květen 2010, AS 2010/1, s. 54.
 Květen–červen 2010, AS 2010, s. 86.
 Červenec–srpen 2010, AS 2010/3, s. 59.
 Srpen–říjen 2010, AS 2010/4, s. 66.
 Říjen–prosinec, AS 2010/5, s. 59.
 Leden–březen 2011, AS 2010/6, s. 54.

Odborná příloha

Kapitolky ze scénografie. 19. Divadlo revoluce a revoluce divadla; 20. Sergej Ďagilev a první kubistický balet; 21. Slavné experimenty. *Ján Zavarský*. AS 2010/1, vřítá příloha.
 Kapitolky ze scénografie. 22. Futurismus a divadlo; 23. Nová montáž; 24. Dada a divadlo. *Ján Zavarský*. AS 2010/2, vřítá příloha.
 Kapitolky ze scénografie. 25. Teatralizace divadla; 26. Surrealismus a divadlo; 27. Od expresionismu k politickému divadlu. *Ján Zavarský*. AS 2010/3, vřítá příloha.
 Kapitolky ze scénografie. 28. Od montáže k nové syntéze; 29. Revoluční patos; 30. Bauhaus a divadlo. *Ján Zavarský*. AS 2010/4, vřítá příloha.
 Kapitolky ze scénografie. 31. Léta hledání a návratů; 32. Česká a slovenská moderní scénografie. *Ján Zavarský*. AS 2010/5, vřítá příloha.
 Kapitolky ze scénografie. 33. Současné vývojové tendence; 34. Scénografie na přelomu tisíciletí. *Ján Zavarský*. AS 2010/6, vřítá příloha.

amatérská scēna

V dalším čísle se mj. dočtete...

- Pina Bausch a další slavní tanečníci a choreografové
- Je tanec divadlo?
- Tvorba amatérského tanečního divadla Zóna Ostrava

- J. Císař: Smysl amatérského divadla
- „Sousedské divadlo“ v současné vesnici
- Divadelní soubory Karolinka, Vysoké nad Jizerou a další

- Češi v evropském projektu Maska na scéně

amatérská scēna

amatérská scēna

amatérská scēna

Čím vám poslouží nový web Amatérské scény?

- pozvěte diváky na své představení, запиšte svou akci do kalendária
- seznamte čtenáře se svým souborem a jeho aktivitami
- vyhledejte si zajímavou tvůrčí dílnu, vzdělávací seminář
- stáhněte si propozice přehlídek a festivalů
- objednejte si pravidelné zasílání newsletteru
- prolisťujte si tištěnou AS v elektronické podobě
- diskutujte, doporučujte

WWW.AMATERSKASCENA.CZ

strana 28 →

Ve všech čtyřech případech se v projektu angažovalo samotné vedení města. V případě **Třebíče** to byl přímo místostarosta města Milan Zeibert, který inicioval přihlášku do výběrového řízení v době, kdy ještě nebyla ve funkci nová ředitelka Městského kulturního střediska Jaromíra Hanáčková. Město nabídlo nepřehledné množství prostor pro představení i semináře, stejně tak i organizační tým s mnoha zkušenostmi s pořádáním akcí podobného rozsahu. Zcela odlišný byl model plzeňského o. s. Johan pod vedením Romana Černíka, který se svým mladým a akčním týmem nadchnul pro ideu pořádání celostátní přehlídky celé **Klatovy**, od starosty města Rudolfa Salvetry až po školní jídelny. Zástupci Johanu nám předali písemné vyjádření podpory od sedmnácti institucí města a zprostředkovali nám setkání s jejich vedením. Samotný projekt občanského sdružení byl zpracován na „evropské“ úrovni a svědčil o ohromném osobním vkladu všech členů týmu. Po nádherných historických prostorech jihočeské **Třeboně** nás spolu s pověřenou ředitelkou Informačního a kulturního střediska Evou Potužákovou osobně provázela i starosta Jiří Houdek, který usiluje o to, aby město „žilo“ kulturními akcemi a festivaly. I ve **Svitavách** nás osobně přivítal starosta města David Šimek a deklaroval přehlídce maximální podporu. Středisko kulturních služeb města Svitavy v čele se zkušeným divadelníkem a organizátorem Petrem Mohrem nabídlo přehlídce řadu prostor, včetně moderního a exkluzivního multifunkčního centra Fabrika nebo historické budovy Ottendorferova domu.

Všichni čtyři zájemci splnili zadání výběrového řízení, zajistili podporu městských i krajských úřadů a místních kulturních a vzdělávacích institucí a nabídli přehlídce vynikající ekonomické, organizační i prostorové podmínky. Po prostudování projektů a po osobní návštěvě nám nezbylo než konstatovat, že všechna čtyři města jsou pro konání Dětské scény mimořádně vhodná a každé z nich nabízí přehlídce něco výjimečného. Po zvážení všech pro a proti jsme ale nakonec dospěli k jednomyslnému rozhodnutí: Čtyřicátý ročník celostátní přehlídky Dětská scēna se ve dnech 10.–16. června 2011 uskuteční ve **Svitavách**. Na novou spolupráci se moc těšíme, zároveň ale moc děkujeme i všem ostatním uchazečům o spolupřátelství přehlídky za všechnu energii a péči, kterou svým projektům věnovali.

JAKUB HULÁK

odborný pracovník NIPOS-ARTAMA

Mýtus v literatuře

Festival nabízí další vzdělávání především učitelům českého jazyka a literatury, je podnětem pro studenty, inspiruje k práci s básnickým a prozaickým textem. Program zahrnuje odborné přednášky, semináře, divadelní představení, koncerty, autorská čtení, výstavy, interpretační a tvůrčí dílny a ortoepickou poradnu.

Letošní ročník Šrámkovy Sobotky je věnován tématu **Mýtus v literatuře**. S mýty, legendami a pohádkami formou dramatické výchovy budou pracovat i účastníci zcela nové tvůrčí dílny, která se bude v rámci pětapadesátého ročníku konat. Povede ji Jaroslav Provažník, odborník na literaturu a pedagog DAMU. Texty, které pro seminaristy vybírá, souvisejí s krajem Sobotceka, Jičínska a Českého ráje, ovšem inspirativní budou pro každého.

Děkujeme všem uchazečům o spolupřátelství přehlídky Dětská scēna za všechnu energii a péči, kterou svým projektům věnovali.

Šrámkova Sobotka (55. ročník festivalu českého jazyka a literatury) 2.–9. července 2011, Sobotka

(red)

Když se účastníci 46. ročníku Mezinárodního festivalu poezie sjížděli do Valašského Meziříčí, vítalo je krásné slunečné počasí. Jednak proto, že konání festivalu bylo přesunuto na začátek druhé dekády listopadu, hlavně však díky tomu, že se letošní podzim obzvláště vydařil. Ale počasí nemá na zdárné konání poetické soutěže velký vliv a od té doby, co účastníci festivalu v místním zámku Žerotínů nejen soutěží, ale jsou tam i ubytováni, nemá na jeho konání vliv téměř žádný. O jeho úspěchu rozhoduje dobrá práce pořadatelů a dobré výkony soutěžících.

POETRY 'S NOT DEAD!

Vladimír Benderski – vítěz 2. kat. Foto: KZ VM

Porota neudělila Cenu Jiřího Demla za osobitý dramaturgický výběr a odpovídající interpretaci pro soutěžící nad 20 let.

Tento komorní festival dostal za těch několik desítek let svého konání pevný tvar a pravidla, do nichž se letos v podstatě nezasahovalo, takže, i když se v posledních dvou letech téměř úplně vyměnil kolektiv organizátorů festivalu, nebylo to příliš vidět. Vše šlo jako po másle a dovolím si říct, že například festivalový zpravodaj byl za několik posledních let nejlepší. To už se ale nedá říci o vlastní soutěži, která, zejména ve druhé, početně méně obsazené kategorii měla o něco slabší úroveň než ročníky minulé. Předseda festivalové poroty David Kroča, který na Masarykově univerzitě v Brně umělecký přednes vyučuje, k úrovni soutěže řekl: „... Právě proto, že na festivalu se setkávají nejlepší interpreti z národních přehlídek, jako je Wolkrův Prostějov, Hoiězdoslaouvo Kubín nebo třeba Šrámkova Sobotka, může si lektorský sbor dovolit mít na kvalitu soutěžících vysoké nároky. Při číselném hodnocení se porota snažila zachovat vysokou laťku bodování z minulých ročníků – právě proto jsme letos udělili jen několik devítek, hodnocení nad devět bodů nepadlo vůbec. Domnívám se, že vyrovnané a nadějně výkony poskytla pouze

první kategorie (do 19 let), ve druhé kategorii – s výjimkou vítězného Vladimíra Benderského – se projevil problém v interpretační úrovni vystoupení u všech recitátorů. Tuto skutečnost vyjádřila porota tím, že letos neudělila Cenu Jiřího Demla za osobitý dramaturgický výběr a odpovídající interpretaci pro soutěžící nad 20 let. Cenu starosty města Valašské Meziříčí, jež se tradičně uděluje za přínosný přednes

textu českého nebo slovenského autora ve stejné věkové kategorii, propůjčila jako zvláštní cenu poroty soutěžící z 1. kategorie Tereze Slámové. Vystupující na MFP letos silně inklinovali k originálním mimojazykovým prostředkům, jako je stylizovaný pohyb, výrazné kostýmování, symbolická práce se světem či rekvizitou. Tyto prostředky jsme oceňovali v tom případě, když podpořily sílu mluveného slova a jeho sdělení, nikoliv když sloužily jako interpretační berlička či prvoplánová upoutávka. Snaha o osobité a kreationí uchopení literárního textu je však rozhodně jedním z vítaných trendů současného uměleckého přednesu, a to nejen na jevišti M-klubu. Bylo mi ovšem někdy líto, že současní mladí recitátoři zacházejí s literárním textem dost nešetrně, bez úcty k autorovi a k jeho uměleckému záměru. Jsem osobně nadšený z těch případů, kdy text motivuje interpreta ke kreativitě, hravosti a osobitému přístupu, naopak nemohu přijmout takové přivlastnění textu, při němž si interpret předlohu svévolně upravuje: např. přidává svůj vlastní text nebo původní dílo pouze „volně přeuvpráví“.

Mezi vrcholné zážitky letošního ročníku řadím výkony vítězů obou kategorií v prvním kole. Vladimír Benderski mne velmi zaujal interpretací pásma básní Davida Aoidana *Slušnost*, které nabídl ve vlastním překladu. Benderski prokázal svou schopnost zveličit detaily textu tak, aby ve spojení se stylizovaným pohybem fungovaly jako metafory a symboly. Anna Zemaníková recitovala prózu Rudolfa Suobody *Jarné sůry* – oproti interpretaci na letošním ročníku Hoiězdoslaouva Kubína – s velkým osobním vkladem a s důrazem na ženské vidění světa. Text složený ze čtyř svěbytných mikropříběhů tak tentokrát dostal vypravěčský tah, ale i okamžiky jiskření, vtipu a výmluvné ironie.“ Prostě je to tak, že ročníky lepší střídají ročníky horší, ale to na věci nic nemění. I letos zde někteří soutěžící s obrovským tvůrčím potenciálem přinesli množství potěšujících podnětů a dokázali, že nastupující generace chodí po světě s otevřenými očima. Navíc tento festival má své unikum, možnost přímého srovnávání české a slovenské interpretační školy. I když hranice mezi nimi není již zdaleka tak ostrá, jako byla před pětaticeti lety, neboť česká škola již převzala od slovenské expresivnost, dynamiku, výbušnost a odvahu experimentovat a slovenská od české důvěry v text a větší porozumění v poselství básně, pořád ještě má toto porovnávání smysl. Letošní soutěžící měli při odjezdu ve svých diářích zaznamenán desátý listopad 2011, kdy se do Valašského Meziříčí na jeho festival poezie zase vrátí. Neboť festival opět dokázal, co bylo uvedeno na titulní straně prvního čísla festivalového zpravodaje: „Poetry 's not dead!“

JOSEF FABIÁN

předseda OS Valašské Athény

Vytržení z pesimismu

Dramaturgie přehlídky v provedení bechyňského Kulturního domu byla i letos skvělá. Mé obavy, aby se PERLENÍ nezvrhlo v přehrávání již zažitých, změnám odolných kusů, se nenaplnily. Z jedenácti inscenací bylo devět „čerstvých“.

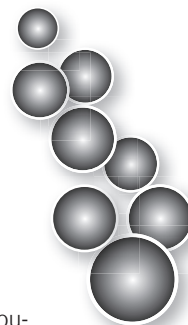
I když jsem jásal nad inscenací **Paní Divadla Kámen Praha**, které ve svém fantastickém hledání a nalézání divadelních výrazových prostředků postupuje až ke dřeni, téměř bych chtěl říci až k předlidství – i když jsem se radoval nad bezchybným zvládnutím nelehké komedie **Popel a pálenka** česko-krumlovským divadelním souborem – i když jsem byl vtahován do drásavé **Podzimní hry DS Tyl Říčany** – i když jsem se těšil ze **Scapina DS Tábor** – (a takto bych mohl pokračovat do výčtu téměř všech představení), nejvíce mě potěšily dva středoškolské soubory. V době, kdy mnozí sténáme nad konzumním způsobem života zachvacujícím svými chapadly téměř celý svět, jsem byl z pesimistického očekávání dalšího vývoje společnosti vytržen studentskými soubory **DS Hobit z jihlavského gymnázia** a **DS Devět z gymnázia v Jindřichově Hradci**. Jejich nasazení a radost z práce pro mě překryly dosud malou životní zkušenost herců, kvůli které tito mladí lidé na jevišti ne vždy přesně naplňovali své postavy. A tito lidé byli přítomni setkání mnohdy velmi zkušených divadelníků pracujících různými divadelními prostředky a postupy. Z práce, zaujetí a nadšení studentů z obou gymnázií se těším i nyní (7. 2. 2011 11:21:58), kdy provádím poslední úpravy tohoto textu.

Směřování BECHYŇSKÉHO PERLENÍ? Domnívám se, že k velkým změnám nedojde. Soubory vždy budou mít nové inscenace, na jejichž „rozdělanosti“ se budou moci poučit i druzí. Proto má zajímavá pestrost letošní dramaturgie šanci se i v příštích letech opakovat. Dříve jsem se domníval, že by bylo dobré po třech letech obměňovat lektory. Marie Kotisová a Vladimír Zajíc jsou ale takovými osobnostmi, že jsem kdysi nenacházel jiné, které by mohly (a chtěly) je nahradit. A protože postupem doby se začaly soubory na PERLENÍ houfně hlásit právě kvůli těmto dvěma lektorům, myslím si, že budou v Bechyni vždy s otevřenou náručí vítáni.

Ještě jedna radost. PERLENÍ se po deseti letech opět účastnil kdysi porozpadlý soubor **Poleno**. O pozornost se přihlásil svými **Hrami za smetišťe**. Druhý bechyňský soubor se skvěle staral o žaludek účastníků – a RADOST NADE VŠE: návštěvnost bechyňských diváků překonala i optimistická očekávání.

JOSEF BRŮČEK

autor, režisér, zakládající člen OS Tatmani

PERLENÍ XVII.
(otevřené setkání klasických amatérských divadelních souborů)
4.–6.2. 2011,
Bechyňe

DS Tyl Říčany / Markéta Bláhová: **Podzimní hra**.
Foto: 5x Jasanka Kajmanová

Historie a současnost

Je potřeba systematicky organizovat amatérské divadlo? Určitě ano. Od profesionálního se ve způsobech řízení příliš neliší. V posledních letech se v České republice mnohé změnilo. Do roku 1989 všichni, kdo chtěli divadlo amatérsky hrát, měli dvě možnosti. Buď si hrát sami pro sebe, tedy s několika přáteli pro několik dalších přátel formou soukromé akce, nebo se stát součástí politické či odborářské organizace a podřídit se režimu. V současnosti je situace jiná, můžeme hrát co chceme a kdy chceme, ale musíme se o všechno sami co možná nejlépe postarat, a to hlavně proto, že už za nás žádná zastřešující organizace nevyřeší administrativní ani organizační záležitosti. Je na nás, zda budeme divadlo hrát, ale musíme si ho i sami organizovat a pokud možno nezapomenout na „nutné zlo“, kterým „papírování“ pro většinu lidí je.

POTŘEBUJEME TEDY NĚJAKÉHO ORGANIZÁTORA.

Můžeme mu říkat vedoucí souboru, manažer, produkční. Jeho funkce je ale nezastupitelná – musí dělat všechno, co dříve zajišťovala celá skupina funkcionářů a úředníků, kteří měli zájmovou činnost ve své pracovní náplni. Vlastně víc než to. Oni totiž měli IČO své organizace, její peníze a metodicky i procesně určenou práci. Nyní si o všem rozhodujeme sami. O tom co, kdy, kde a jak budeme hrát, i o tom, jak to zaplatíme. Všechno si ale musíme také sami zařídit.

PRÁVNÍ SUBJEKTIVITA – ČÍM SE STANEME?

Chceme-li být jako divadelní skupina někomu partnerem a uzavírat smlouvy a dohody, musíme mít tzv. právní subjektivitu. Měli bychom se tedy stát organizací. Můžeme se sice zaštitit jedním ze členů, který se obětuje a vybaví se živnostenským listem, ale není to ideální řešení. Lépe je založit si firmu společnou. Pro případ amatérské divadelní činnosti se zdá jako nejvhodnější *občanské sdružení* podle zákona č. 83 o sdružování občanů.

Postup při založení sdružení lze najít na několika webových stránkách, například na: <http://www.nipos-mk.cz/?p=2597>, <http://new.ecn.cz/index.stm?x=73519>, <http://www.spdn-cr.org/jak-zalozit-obcanske-sdruzeni/>, <http://obcan.ecn.cz/index.shtml?w=u&x=132554>, nebo na www.mvcr.cz, kde doporučuji zejména manuál sdružení (www.mvcr.cz/soubor/manual-sdruzeni-pdf.aspx). Najdete zde podrobné návody, vzorové stanovy a další informace.

Založení sdružení tedy znamená zejména sepsání stanov a k tomu je opravdu nejlepší použít vzor z webu nebo od přátel, kteří už sdružení mají.

Zakladatelé musí být nejméně tři osoby, kde alespoň jedna je starší 18 let. Ti vypracují stanovy a odešlou je s průvodním dopisem na adresu ministerstva vnitra k registraci. Ministerstvo nemusí stanovy přijmout tak, jak jsou mu předloženy. Pokud má výhrady, napíše žadatelům dopis a čeká na vyjádření. Až se obě strany dohodnou, dostaneme z ministerstva stanovy opatřené kulatým razítkem a také identifikačním číslem.

Tím ale celá práce teprve začíná. Musíme zvolit výbor nebo jiný řídicí orgán, který jsme popsali ve stanovách, jeho předsedu a hlavně o tom musíme sepsat zápis. Jestliže máme takto zvoleného statutárního zástupce, ať už mu říkáme podle stanov předseda, jednatel, principál nebo prezident (můžeme si vymyslet titul, jaký chceme) a máme v ruce zápis, můžeme se vydat na cestu do banky. Nejdříve je ale dobré zjistit si aktuální podmínky pro vedení účtů neziskových organizací v různých bankách. Stali jsme se tedy neziskovou organizací, neboli NNO, chcete-li také NGO (non-governmental organisation, což je trochu přesnější než název užívaný v češtině).

PRODUKČNÍ
MINIMUM
DALŠÍ DÍLY

2. díl

Účetnictví a daně

- vztah k FÚ, způsoby účtování, druhy daní, DPPO, DPH
- darovací daň
- silniční daň, cestovné
- finanční kontroly

3. díl

Fundraising

- fundraising korporátní, privátní
- granty – obecně, grantové systémy, rozpočty, účtování o grantech
- kontakt s úřady

fungování souborů aneb JAK ZAČÍT? 1. díl

ÚČET BUDEME URČITĚ POTŘEBOVAT, ALE NENÍ TO ZADARMO.

Současně můžeme vstupovat do jednání s místními úřady o pronájmu zkušebny, s podnikateli o objednávání služeb nebo zboží, také o sponzorování, s různými poskytovateli o grantech, s divadly a kluby o představeních... zkrátka jako bychom měli firmu. Proč tedy raději nevyužít firmu, kterou už někdo z členů vznikajícího souboru má, na to narazíme v dalších kapitolách. Teď na začátku bychom neměli zapomenout, že musíme sdružení také zaregistrovat na finančním úřadě, kde nám vydají registraci k dani. Pokud nebudeme nikoho zaměstnávat, stačí nám na začátku registrovat se jako plátce daně z příjmu právnických osob. Ano, stali jsme se právnickou osobou. A to znamená, že zvolený statutární zástupce (může jich být i víc než jeden) jedná za sdružení, všechno podepisuje a za všechno ručí. Zároveň se musí postarat o správné vedení ekonomické agendy. Ano, také musíme sehnat účetního či účetní. A ne ledajakého nebo ledajakou. Buď už musí účetnictví neziskové organizace znát, nebo musí být ochoten/ochotna se naučit spoustu nových věcí. Zejména v případě, že se chystáme žádat o granty. Jakmile totiž nějaký dostaneme, začínají účetní komplikace.

DOHODNEME SE, O CO NÁM JDE?

Kdo má vlastně být tím hlavním organizátorem? To je složitá otázka. Všichni většinou chtějí stát na jevišti a organizační práci považují za něco navíc. Tady by měla rozhodnout zejména dohoda: dřív, než se rozhodnete celý tenhle proces podstoupit, je dobré se dohodnout, co od vznikajícího souboru očekáváte. Každý důvod je zcela legitimní, jen je potřeba se na něm shodnout. Chcete hrát dobré divadlo po celých Čechách? Jezdit i do ciziny? Jezdit na přehlídky a diskutovat s porotami? Chcete hrát jen jednu nebo dvě reprízy pro své známé a sousedy nebo chcete každou inscenaci hrát stokrát? Chcete shánět granty a sponzory nebo se na umění složíte? Dohodu nepodceňujte, diskutujte podrobně s vědomím, že každý z nás používá slova podle vlastního slovníku a tentýž výraz může pro různé lidi mít různé významy. Když nebude diskuze důkladná, může velmi brzy nastat problém. Až se na těchto základních cílech svého dramatického činní shodnete, vyplyne z toho, kolik a jakých organizátorů potřebujete. A ten nebo ti, kteří budou soubor organizovat, musí celé práci věřit a stát za ní stejně jako herci a všichni další zúčastnění. Ideální je dohodu o tom, jako jsou cíle souboru, sepsat jako zápis ze zakládací schůzky.

A teď už nezbývá než s odvahou začít!

DAGMAR BRTNICKÁ

zástupce ředitelky KD Mlejn, o.p.s. odpovědná za ekonomiku a produkci

Dotazy a připomínky posílejte na e-mail divadlo@mlejn.cz

4. díl

Právní minimum

- autorské právo
- smlouvy
- kolektivní správa

5. díl

Marketing

- audience development
- marketingové aktivity
- projekty

6. díl

Propagace a PR

- materiály, typografie
- grafický manuál
- fotky, záznamy, web
- propagace — média

Historie a současnost fungování souborů Jak začít?

- právní subjektivita, administrativa, řízení, organizace
- specifika NNO (NGO)
- o. s. jako nejčastější forma, stanovy

Možností kde a jak hledat texty vhodné k inscenování, je v současné době mnoho. Lze pátrat na stránkách divadel, agentur, dramatiků, na zahraničních serverech či přímo v divadlech nebo prostřednictvím dvou českých divadelních agentur AURA-PONT a DILIA, které zastupují umělce a zajišťují ochranu autorských práv.

Dobrodružství dramaturgické aneb Jak sehnat text

JAK A PROČ KOMUNIKOVAT S AGENTURAMI

Na stránkách www.aura-pont.cz a www.dilia.cz najdete nepřeberné množství synopsí divadelních her. Lze v nich hledat podle titulů, jména autora, podle obsazení atd. Agentury nabízejí texty, ke kterým jsou schopny zajistit provozovací práva, tj. zastupují autora/y či překladatele textu. (S provozovacími právy obecně si nemusíte dělat starosti jedině tehdy, uvádíte-li hru „volného autora“, od jehož smrti uběhlo více než 70 let anebo hru, kterou jste si sami napsali. Ve všech ostatních případech je povoleno k provozování nutné. Mějte na mysli i to, že autoři jsou nejen spisovatelé, ale také překladatelé, autoři úpravy či dramaturgické apod.)

Snahou obou agentur je, abyste co nejvíce informací našli právě na jejich internetových stránkách a jejich prostřednictvím postupovali správně až k vytouženému cíli, tedy k nastudování a uvedení hry. Pokud nechcete či nemůžete pracovat s internetem, budete vás zajímat **adresy a telefonní čísla.**

AURA-PONT

Veslařský ostrov 62,
147 00 Praha,
tel. +420 251 553 994
+420 251 554 938

a kontaktovat můžete kteréhokoli z agentů.

DILIA

Krátkého 1, 190 03
Praha 9 – Vysočany,
tel. +420 266 199 876.

Pro amatérské divadlo má speciální referentku, kterou zastihnete na tel. +420 266 199 829.

Zeptali jsme se přímo v agenturách na tipy a rady pro amatéry **a rovněž na problémy, s jakými se ve vztahu s amatérskými soubory setkávají. Zajímalo nás také, jestli registrují texty vzniklé prvotně pro amatérský soubor:**

„Základní informace najdete na našem webu, např. v Rukověti dramaturga, je tam i desatero pro dramaturgy atd. V zásadě poskytujeme operativně nabízené texty k přečtení zdarma a v případě, že se divadlo rozhodne hru inscenovat, je nutné si zajistit naším prostřednictvím práva k provozování.

Prvním krokem je pak vyplnění a zaslání (on-line) žádosti – formuláře z našeho webu. Na základě údajů od divadla (cena vstupného, počet repríz, počet míst apod.) se určí finanční podmínky. Někdy se poplatky řeší cestou tantiém, procent z hrubé tržby za představení, někdy jen paušálním poplatkem předem – podle tržeb. Nerozlišujeme profesionální a amatérská divadla, žádosti řešíme individuálně.

Amatérští divadelníci u nás své texty či adaptace registrovat někdy chtějí, ale má to prakticky malý efekt, protože si raději každý udělá adaptaci sám a nebude platit za cizí, takže si pro zastupování vybíráme texty, jež mají určitý potenciál pro případné nabízení dalším divadlům.

Potíže s amatéry? Nevědí často, že si musí vyřídit autorská práva, což má za následek třeba to, že jim agentura zahraničního autora hru zatrhne po dvou reprízách – na internetu lze najít vše, nikdo se se svojí inscenací neschová. Amatéri také někdy posílají žádost pozdě atd. Ale to se na druhou stranu netýká jen amatérů...“

MICHAL KOTROUŠ

divadelní oddělení Aura-Pont

„Amatéri mají stejný přístup ke všem materiálům a ke všem informacím jako profesionálové. Je jich hodně a obracejí se na nás často. **Na stránkách DILIA najdou přímo složky určené amatérům,** kde jsou ke stažení všechny důležité žádosti a dokumenty. Snažíme se internet zpřehlednit. Texty zasíláme elektronickou poštou, pokud je máme. Případně půjčujeme vytištěné.

Podmínky provozování hry zahraničních autorů určuje zahraniční agentura (tantiémy, zálohy...), to DILIA neovlivní. Ale nabízíme také texty, které už jsou v oběhu, hrají se u nás, tj. hlavní provozovací práva už jsou zaplácena a potom je třeba platit třeba pouze tantiémy, je to celkově levnější. V ostatních případech je téměř vždy třeba zaplatit zálohu předem.“

KATEŘINA BOHADLOVÁ

divadelní agent DILIA

„K nejčastějším potížím amatérského provozování je opožděné žádání o licenci, často když už je premiéra „na spadnutí“. Z toho mohou plynout pro soubor nepříjemná překvapení, zejména pak výše plateb za zahraniční autory. U zahraničních (ovšemže chráněných) autorů by si měli zjistit finanční podmínky již před zahájením zkoušek. Závazně o licenci pak žádat s tříměsíčním předstihem.“

JANA MAREŠOVÁ

divadelní odd. DILIA

Tři tipy

Jste-li autorem divadelních her, můžete svoje texty nabídnout dalším divadlům právě prostřednictvím agentur! Dokonce je možné, aby vás jako autora zastupovaly agentury obě, každá jen určitý text (určité texty). Je to zdražá konkurence!

Pokud si vyberete nepřeložený text, agentura vám může pomoci najít překladatele. Pokud si ho vyhledáte sami, musíte většinou žádat o schválení překladu (opět: pokud nejde o volného autora).

Obě agentury nabízejí pravidelné zasílání novinek přímo na váš e-mail. Lze snadno objednat přímo na www.strankach.cz. Získáte přehled nejen o nových hrách, ale i o nejrůznějších akcích a soutěžích, na kterých se Aura-Pont nebo DILIA podílejí.

Luděk Richter, vlevo Karel Makonj,
vpravo Zdeněk A. Tichý

Erik a Nina Malíková

Henryk Jurkowski, Polsko
Foto: 3x Michal Drtina

Zpráva o „utajené“ konferenci

„Když uvažuji o problémech současného českého loutkového divadla, jak znělo hlavní téma konference, jeví se mi jako nejuice zaznamenaní hodné – pomínu-li palčivé problémy finanční - postupné mizení loutky či její transformace. Nevím, jestli se jedná přímo o problém, ale rozhodně jde o dlouhodobý trend, který vyplouvá na povrch zejména v době loutkářských festivalů. Na nich aby divák loutku pohledal...“

Citací úvodu příspěvku Kateřiny Leškové-Dolenské se vracím k jubilejnímu dvacátému Přeletu nad loutkářským hnízdem, který proběhl na začátku listopadu 2010, respektive ke konferenci, která se bohužel téměř v utajení uskutečnila dopoledne před zahájením vlastní loutkářské přehlídky v Hallerově sále v budově pražské DAMU.

Příspěvky této konference spojovalo především téma „Současné české loutkové divadlo v evropském kontextu“, ale někteří účastníci zpracovávali i téma poněkud odlišné: „Problémy současného českého loutkového divadla“. Pozorný posluchač by možná našel i téma třetí, protože odpolední příspěvky zahraničních hostů se soustředily spíše na popis tendencí loutkového divadla v daných zemích.

Všemi příspěvky však prostupoval popis nebo i reflexe mnoha společných problémů současného loutkového divadla, bez ohledu na region, v němž tvorba vzniká. Účastníci konference hovořili o neinspirativnosti loutkového divadla, staromódnosti, neatraktivnosti loutky, zmiňovali se o ovlivnění postmodernou, prolínání loutkového divadla s nejrůznějšími divadelními žánry a postupy a nevyhnuli se ani konstatování faktu, že s loutkou už divadelníci neumějí hrát nebo že na jevišti loutkového divadla loutka zcela chybí. Velmi emotivně tuto skutečnost vystihla ve svém příspěvku Livia Kroflin z Chorvatska:

„Chce se mi plakat, když vidím na loutkářském festivalu představení, které nemá s loutkovým absolutně nic společného. Chce se mi plakat, když divadlo, které se nazývá loutkové, má na repertoáru taneční, činoherní a nevím jaké ještě inscenace, jenom ne loutkářské...“

Všechny příspěvky, které na konferenci Přeletu nad loutkářských hnízdem zazněly, budou postupně otištěny v časopisu Loutkář. Text Karla Makonje už vyšel v šestém čísle loňského ročníku.

Jednotlivé texty jsou také k dispozici na webových stránkách Amatérské scény. Jestli ve vás po přečtení vyvolají souhlasnou či polemickou reakci, napište ji do diskuze na webu nebo pošlete na adresu redakce Amatérské scény. Vaše debata může být podnětem k dalšímu teoretickému studiu a jistě přinese i impulzy pro další loutkářskou konferenci, která se snad setká s větším zájmem divadelníků.

PŘÍSPĚVKY:

Zdeněk A. Tichý,
Nové možnosti
loutkového divadla.
(jeho opis nemáme,
jelikož byl předne-
sen bez písemného
podkladu)

prof. Karel Makonj
Kolík andělů
na špičku jehly?

Luděk Richter
Loutkové divadlo
a postmoderna

**Kateřina
Lešková-Dolenská**
Loutkáři bez
loutek?

Henryk Jurkowski,
Polsko
Paradox tržní
společnosti

Ida Hledíková,
Slovensko
Poetika bábkových
divadiel
na Slovensku

Livija Kroflin,
Chorvatsko
Existují loutky
v chorvatských
loutkových
divadlech?

Géza Balogh,
Maďarsko
Dvě režisérské ge-
nerace maďarského
loutkového divadla

**Všechny
texty najde-
te na strán-
kách časopi-
su Loutkář
nebo
na webu
Amatérské
scény**

Amatérské divadlo na severu Evropy

2.část

FINSKO
rozloha
338 145 km²,
5,3 míl.
obyvatel,
hlavní město
Helsinky

Finsko má velmi dlouhou a zajímavou tradici amatérského divadla trvající více než 120 let. Profesionální divadlo v zemi, podobně jako v Česku, má svůj původ právě v amatérském divadle. Mezi amatérskými a profesionálními soubory jsou poměrně úzké vazby. Profesionálové působí často jako placení režiséři amatérských produkcí. Tato aktivita je velmi populární mezi dětmi, mladou i dospělou i seniorskou populací. Řada skupin pracuje rovněž s handicapovanými lidmi. Není nijak regulována státem. Seveřané sami říkají, že právě ve Finsku (a na Islandu) je amatérské divadlo nejsvobodnější. To ovšem neznamená, že není veřejnou správou podporováno (ministerstvo školství, obce a města). Podpora se týká festivalů, vzdělávání, šíření informací ve formě magazínů. Divadla jsou chráněna právně a je podporován jejich umělecký rozvoj. V zemi působí více než 800 divadel. K tomu je třeba připočítat ještě skupiny, které se prezentují pouze jako tzv. letní divadla. Představte si, že za jediný rok (2008) vidělo jejich produkci na 870 000 lidí, to je cca 16 procent obyvatelstva. Přepočteno na české poměry je to 1 600 000. Některé skupiny mají vlastní domy a scény. Běžná frekvence zkoušení jedné inscenace je 2 až 3 měsíce třikrát týdně, dva týdny před premiérou pětkrát týdně. Od roku 2009 je amatérské divadlo součástí státní statistiky (část divadlo). Tzv. nezávislé divadlo je podobně jako v Dánsku otázkou studentů a realizuje se v průběhu jejich studií na střední či vysoké škole.

ORGANIZACE

Finské středisko AITA/IATA má tři členy: TNL – Finská divadelní organizace, SHT – Finská amatérská divadelní asociace a SFU – Finsko-švédská organizace mládeže. Předsednictvo tvoří čtyři členové, dva zastupují TNL, další dva členové jsou ze SHT a z SFU. Současná prezidentka Eeva-Sisko Artell je z TNL. Funkci sekretariátu vykonává mládežnická organizace, která na to dostává malý příspěvek od ministerstva školství. Členské organizace platí příspěvky. Předsednictvo se schází 4x ročně. Centrum koordinuje spolupráci se zahraničím a distribuuje informace a nabídky ze zahraničí. Nominuje rovněž inscenace, které reprezentují zemi na mezinárodních festivalech. Organizace se tedy dohodly na společném zastoupení vůči zahraničí a na koordinaci mezinárodních aktivit. Na domácí půdě každá působí samostatně.

TNL

Organizace byla založena v roce 1920 a sdružuje amatéry i profesionály. Kromě obvyklé činnosti (festivaly, kurzy apod.) sleduje zájem členů a sbírá a distribuuje informace o mezinárodních aktivitách. Pomáhá členům řešit různé otázky související s divadelní činností. Kancelář sídlí v Helsinkách a je podporována z veřejných prostředků. Sdružuje 200 divadel, z toho je 24 profesionálních. Každoročně (v lednu) pořádá národní festival v Mikkeli s 10 až 15 domácími skupinami a 1 až 3 zahraničními. Na festival se běžně hlásí kolem 60 divadel. Pokud se nemýlím, tak zde hostovala pouze dvě česká divadla. V osmdesátých letech pražské Divadlo na okraji a před několika lety jihlavské De facto mimo se slavnou Groteskou. Mezinárodní festival dětského divadla se jmenuje Kuulas (květen v městě Kouvola) a přijímá amatéry i profesionály. Novým festi-

valem je Murros pro mladé ve věku od 13 do 20 let (září Tampere). TNL vydává časopis Näytös. Všechny informace najdete na webu www.tnl.fi.

SHT

Asociace byla založena v roce 1948 jako celostátní subjekt podporující rozvoj amatérského divadla v zemi. Sdružuje více než 570 různých divadelních skupin všech generací. Sekretariát sídlí v Helsinkách a má 4 zaměstnance. Asociaci řídí předsednictvo v čele s prezidentem voleným na dva roky. Je rovněž podporována státem. Každý rok pořádá mnoho místních, regionálních a celostátních festivalů, kurzů a seminářů. Je mezi nimi např. festival dětského divadla SPOTTI, letní festival Saarijarvi s představeními pod širým nebem a dílnami pro režiséry pořádanými ve spolupráci s Finskou divadelní akademií. Mezi jeho návštěvníky převažují rodiny s dětmi. SHT uděluje Cenu pro amatérské divadlo roku a vydává časopis Replikki, kde je mimo jiné publikován seznam letních představení. Asociace je rovněž aktivní v mezinárodní oblasti. Informace jsou na webu www.shtl.fi.

SFU

Jde o ústřední kulturní organizaci pro cca 300 000 švédsky mluvících Finů. Nezabývá se pouze divadlem. Sdružuje 80 divadel a 15 letních scén. Organizace uvádí, že ročně sehraje 600 představení pro 100 000 lidí. Působí ve čtyřech regionech. Nabízí festivaly a vzdělávání. Webové stránky mají adresu www.teater.fi.

V zemi působí zhruba 2000 souborů, z toho je 1200 dětských a mládežnických. Mezi osm sty dospělými soubory je nejvíce těch, které své inscenace stavějí na tradiční divadelní konvenci. Silná je rovněž větev tzv. folklorního divadla s živou hudbou, s lidovými tanci a písněmi, přičemž základem syžetu bývá pohádka. Soubory fungují při kulturních zařízeních a školách. Zkoušejí zpravidla třikrát týdně s dvěma premiérami ročně. Každý soubor má placeného režiséra. Funguje to např. tak, že režisér je zaměstnancem nějakého kulturního zařízení, a práci s amatérským souborem má ve svém úvazku. Podobný model najdeme ve školách. Pokud jde o definici amatérského divadla, pak podle slov dr. Vaigauskaite „je amatérské divadlo kreativním místem pro člověka, v němž může rozvíjet sám sebe a svět kolem sebe prostřednictvím divadla“.

ORGANIZACE

Amatérské divadlo je spravováno jednak Litevským svazem pro amatérské divadlo (Lietuvos Mėgėjų Teatro Sąjunga), který je zároveň národním střediskem AITA/IATA, jednak Litevským centrem lidového umění, což je příspěvková organizace ministerstva kultury. Svaz sdružuje soubory i jednotlivce a hájí jejich zájmy. Zastupuje zemi v zahraničí. Jeho členové pořádají regionální a další festivaly. Státní instituce pořádá celostátní přehlídky a festivaly, nabízejí zájmové vzdělávání. Svaz je přirozeně nevládní neziskovou organizací. V jejím čele stojí od r. 2009 jako prezident Jonas Andrievičius. Vystřídal dr. Danute Vaigauskaite, která vede katedru divadelní režie a dramaturgie na Univerzitě v Klaipedė. Je v současné době viceprezidentkou svazu. Byla mimo jiné hostem 80. Jiráskova Hronova. Prezident je vždy volen na čtyři roky na kongresu s možností nového zvolení. Předsednictvo svazu má sedm členů. Sekretářkou je metodička pro amatérské divadlo citované státní instituce. Lze říci, že svaz, státní instituce a Univerzita v Klaipedė tvoří organizační i ekonomický celek. Osobně se domnívám, že je to po všech stránkách pro amatérské divadlo v zemi výhodné. Svaz nese administrativní zátěž (tu přebírala státní instituce) a univerzita je zárukou kvalifikované odborné pomoci. Bývá pravidlem, že většina členů předsednictva jsou profesionální divadelníci (režiséři, kritici, herci apod.). Svaz v současné době sdružuje 60 souborů a 1800 jednotlivců. Všichni platí členský poplatek. Svaz

nedostává žádné státní dotace, avšak má možnost ucházet se o podporu svých projektů v dotačním řízení MK.

FESTIVALY A DALŠÍ AKTIVITY

Každoročně se v Litvě koná asi třicet regionálních, celostátních a mezinárodních festivalů. Za prestižní je považována bienálová žatva, která se nazývá Atspindžiai (Účtování). Odborná komise, v níž jsou zastoupeny všechny tři subjekty působící v amatérském divadle (svaz, univerzita a státní instituce), vybere většinou na základě osobního zhlédnutí 8 – 12 inscenací. Jsou prezentovány vždy první víkend v prosinci na jiném místě. Loňská žatva se konala ve městě Joniškis. Je organizována jako setkání, na němž se už nic nehodnotí. Každoročně ke Světovému dni divadla jsou tři nejlepší inscenace včetně dětské uvedeny společně na jednom místě a jedna z nich získává cenu Zlatý pták. Pořadatelem obou akcí je státní centrum. Svaz ke Světovému dni divadla vyhláší rovněž řadu cen (za nejzajímavější inscenaci, nejlepší herec, nejlepší režisér apod.). Ceremoniál se koná rovněž každý rok na jiném místě. Po vyhlášení následuje kostymovaný ples. Nejzajímavějšími mezinárodními festivaly jsou Rokiskis festival, Interrampa, Jonava festival, AIDAS Festival a Maxojų Melpomene. Protože režiséři jsou placeni, jedná se většinou o absolventy Univerzity v Klaipedė. Ostatní divadelní pozice jsou vzdělávány formou zájmových kurzů. Tradičně se každoročně první víkend v červenci koná Letní divadelní akademie s třiceti účastníky.

CO SE HRAJE

Na loňském 20. ročníku Účtování v městě Joniškis ve dnech 4. a 5. prosince 2010 se představilo osm inscenací. Bylo mezi nimi jedno divadlo poezie, jedno taneční divadlo, jedna pantomima (divadlo neslyšících), jedna klauniáda, jedna folklorní pohádka. Další tři lze označit za klasické inscenace, přičemž dvě z nich byly žánrově situační komedie italského stíhu. Kdybych si měla vybrat tři nejzajímavější, zvolila bych Tango souboru Pasvalio kultūros centro šokio teatro, Co je to láska Vilnius kačialoivo gimnazios teatro a Rozhovor Telšiu žemės tės dramos teatro spektaklis. Tango choreografa a režiséra Sigitase Repšyse představuje na pozadí naprosto dokonalého provedení tanga (režisér ho miluje a naučil se ho v Argentíně) život jedné ženy. Opustil ji muž, marně čeká na syna a jedině, co ji drží při životě, je právě tango. Tango jako metafora, jako divadelní znak funguje, inscenace má fascinující atmosféru. Hudba, tanec a několik slovních vyjádření hlavní hrdinky tvoří celek. Soubor byl jako nejlepší v zemi doporučen na světový festival amatérského divadla v Norsku. Byl mezinárodní komisí vybrán a setká se tak s českou Nevěstou v podání souboru z Karolínky. Klauniáda Co je to láska pracuje se základní osnovou Romea a Julie. Montekové a Kapuletí jako dvě skupiny soupeřících klaunů. Nechybí žádné ze základních dějových faktů, z postav se nevešli pouze františkáni Lorenzo a Jan. Beze slov, čísla střídají čísla, míchá se komický žánr s tragickým, což je v souladu s Shakespearovou představou o dvojí síle, dvojím majestátu, které hostí náš svět a jež stojí proti sobě i v lidech. Zvolená forma umožňuje dějové i situační zkratky a vidíme řadu zajímavých obrazů, které neobvyklou formou vyjadřují obsah. Např. scéna namlouvání Parise a Julie, kdy oba jsou pouhými loutkami,

LITVA
největší
a nejlidnatější z pobaltských republik se silnou ruskou a polskou menšinou, 3,5 milionu obyvatel, rozloha 65 200 km², hlavní město Vilnius

keré vodí rodiče. Pokud všechno klapne, měla by inscenace hostovat na 81. Jiráskově Hronově. Rozhovor autora Petera Sweta přivádí na scénu komorní drama muže židovského původu, který v koncentračním táboře ztratil ženu a dceru. Vzbudí podezření pojišťovacího agenta, že ve svém

životopise neuvádí všechno a chce tudíž podvádět. Začne jej vyšetřovat a posléze pochopí, proč tak muž jedná. Uvědomí si, že všichni neseme břímě takového osudu a všichni jsme vinni, že se něco takového mohlo stát. Inscenace je postavena na dobrých hereckých výkonech

obou postav a pracuje s divadelními znaky a symboly. Velmi působivý je např. motiv mytí rukou a obličeje, který má v židovském náboženství význam duchovní čistoty, avšak nikdo tváří v tvář takovému zločinu se zcela očistit nemůže.

LOTYŠSKO
rozloha
64 589 km²,
2,3 mil. oby-
vatel, hlavní
město Riga

Soubory pracují při kulturních domech především v malých sídlech. Ve větších sídlech mají většinou vlastní divadelní scény. Typický divadelní soubor má mezi 5 až 15 členy, avšak výjimkou nejsou ani soubory s 30–40 členy. Obvykle hrají jednu hru ročně. Divadelní sezona začíná v září a končí na jaře. Zkouší se 3 až 4 hodiny jednou týdně, před premiérou dva až tři víkendy. Divadla mají profesionální administrativu, a pokud je to možné, také placené umělecké vedení (režisér s divadelním vzděláním) na celý úvazek. Asi ve sto případech pracují na částečný úvazek. Mnozí z těchto režisérů studovali za sovětského režimu na dobrých divadelních školách v Moskvě, v Petrohradu nebo v Rize. Kulturní domy se v zemi netěší velké podpoře. Jsou spíše považovány za relikty minulého režimu a existují také díky entuziasmu jejich zaměstnanců. Kromě tradičních amatérských divadel je velmi silné mladé divadlo, zejména studentské (středoškolské). Mají svůj Den studentského divadla. Pokud jde o spolupráci s profesionálním divadlem, jsou profesionální herci, režiséři a dramaturgové zvaní do lektorských sborů jako odborníci. Někdy profesionální herci režírují amatérské inscenace.

ORGANIZACE

Svaz s názvem Latvijas amatieru teatru asociacija /LATA/, Lotyšská asociace amatérského divadla, byl založen v roce 1992, tedy až po získání samostatnosti země. Sdružuje 25 amatérských divadel, která mají zájem o mezinárodní divadelní kontakty. Jako nevládní nezisková organizace nemá nárok na státní podporu, takže jediným příjmem jsou členské poplatky ve výši 20 litevských korun = 200 dánských korun (cca 700 Kč). Tím pokryje členský poplatek AITA/IATA (620 eur). Organizace se schází každoročně na výroční schůzi, na níž se volí prezident a sedmičlenné předsednictvo. Veškerá činnost LATA se děje na dobrovolnické bázi. Svým členům rozšiřuje informace o mezinárodních akcích. Svaz uvádí, že jeho členy jsou ambiciózní soubory velmi dobré úrovně, které chtějí s divadlem cestovat.

Partnerem pro svaz je Státní agentura pro nehmotné kulturní dědictví (dříve Lotyšské centrum pro lidové umění). Pořádá mezinárodní

festivally, kurzy, konference a nabízí je amatérským divadelním skupinám, jichž je v zemi na 500. Tyto skupiny působí v některém ze čtyř regionů. Celkový počet lidí, kteří se zabývají amatérským divadlem, je 5000 až 10 000. Agentura dostává prostředky ze státního rozpočtu a zabývá se všemi amatérskými uměleckými aktivitami. Spolupracuje s regiony, které mají pro tyto aktivity samostatné fondy. Všechny informace jsou k dispozici na webu instituce.

FESTIVALY A AKTIVITY

Každoročně se v hlavním městě koná národní festival za účasti vybraných 12 nejlepších inscenací. Jedna z nich získá Cenu za inscenaci roku. O účast na festivalu se soubory mohou ucházet na regionálních festivalech. Většinou se sejde 50 až 60 inscenací. Na festivalech se setkávají s profesionální kritikou. Také na prestižním festivalu se konají diskuzní fóra, na nichž se inscenace analyzují. Pořadatelem festivalu je agentura. Každý podzim pořádá

agentura ve spolupráci se svazem informační seminář, kde jsou prezentovány akce budoucí sezony a představovány nové trendy. Pro režiséry se v průběhu roku konají různé semináře. Pokud jde o herce, je to otázka přípravy v souborech. Jednou za čtyři roky se koná velký festival určený všem, jehož se účastní tisíce lidí z celého Lotyšska.

DEFINICE AMATÉRSKÉHO DIVADLA

Oficiální definice neexistuje. Nicméně pojem by se dal definovat jako „práce na sobě samém s použitím umění divadla“.

Mezi divadelními soubory najdeme velmi široké spektrum od souborů komunitních her, které se prezentují výhradně v místech, až po nezávislé skupiny. Dohromady jde o 3,5 tisíce souborů, které ročně uvedou 5 tisíc představení pro půl milionu diváků. Jestliže Norsko má méně než polovinu obyvatel současného Česka, pak je toto číslo ohromující. Soubory jsou podporovány ze dvou zdrojů, jedním z nich jsou lokální zdroje, druhým prostředky distribuované Norskou divadelní radou. Na otázku, proč se těší takové podpoře, Norové sami říkají, že amatérské divadlo je pro každého člověka základní příležitostí participovat na kultuře úměrně jeho věku a možnostem. Každá malá obec v zemi má víceučelovou halu, kde je i scéna. Většina souborů hraje právě zde. Vlastní divadla či divadelní scény mají amatérské soubory pouze výjimečně. Malé produkce stojí kolem 10 000 norských korun, velké až 1 milion. Poměrně početná skupina tzv. nezávislých skupin je definována jako soubory bez zaměstnanců a bez fixního repertoáru. Mohou si také žádat o finanční podporu, avšak často to nechťejí, aby si uchovaly skutečnou nezávislost. Nepovažují se za čisté amatéry, k amatérskému divadlu se hlásí jen příležitostně. Mnozí mají divadelní vzdělání jak domácí, tak zahraniční.

ORGANIZACE

V Norsku pracuje v oblasti amatérského divadla, jímž se zabývají v různé formě a intenzitě, patnáct různých subjektů. Na rozdíl od Finska nebo Švédska se dokázali domluvit na jednom zastřešení, které funguje jako národní centrum pro amatérské divadlo. Tuto funkci plní Norsk teaterråd – Norská divadelní rada. Členské organizace vysílají delegáty na valnou hromadu, která volí pětičlenné předsednictvo. Valná hromada se koná dvakrát ročně, z toho jednou jako volební, podruhé na zvolené téma. Členské organizace mají jako vzor nejstarší z nich. Jmenuje se AOG a zabývá se lidovým tancem. Jsou mezi nimi také církevní organizace a regionální svazy. Jedním z nich je např. Divadelní centrum v Oslu, které reprezentuje 15 divadelních skupin. Individuálními členy jsou jednotlivci. Sekretariát Norské rady je v Oslu a má 4 zaměstnance. Základním úkolem rady je zařídit distribuci státní podpory ve výši 17 milionů norských korun (14,2 milionu dánských korun = cca 50 milionů Kč). Tyto peníze jsou jednak ze státního rozpočtu, jednak z části výtěžku Norské národní loterie. Jedenáct milionů, tedy většina, je určeno lokálním divadelním společenstvem a tři miliony na hry pod širým nebem a na historické hry. Nejdou přímo souborům, nýbrž prostřednictvím dvou fondů.

Textový fond podporuje tvorbu a užití divadelních textů, volný fond podporuje divadlo jako takové (např. soubor může požádat o prostředky na profesionálního režiséra). Kromě Norské rady je dalším velkým hráčem Norské mistrovství republiky v divadelním sportu (improvizační liga), které mimo jiné zřizuje web www.teater.no, vydává časopis Sceneliv a divadelní literaturu. Norská rada lobbuje pro amatérské divadlo. Navazuje kontakt s politiky a snaží se je získat pro mimořádné projekty. O tom, že jsou úspěšní, svědčí fakt, že Norsko v roce 2011 hostí Světový festival a kongres AITA/IATA.

FESTIVALY

Každá organizace pořádá malé festivaly a nabízí divadelní aktivity. Festivaly mají často mezinárodní rozměr, případně nabízejí účast dalším organizacím Norské divadelní rady. Od r. 2008 pořádá norská rada každoročně na podzim ve spolupráci s některou členskou organizací Norský národní festival amatérského divadla. Programově nemá porotu, protože Norové nechťejí, aby festival měl nějaký soutěžní prvek. Kdo chce soutěžit, může se přihlásit na mistrovství republiky v divadelním sportu, které se rovněž koná každoročně. Pro výběr na mezinárodní festivaly navštěvují zaměstnanci norské rady nebo jí určené odborníci soubory, aby posoudili kvalitu inscenací.

VZDĚLÁVÁNÍ

Norská rada školení a kurzy sama nepořádá, avšak distribuuje informace o vzdělávacích příležitostech. V poslední době je zejména populární studium divadelní režie na litevské Univerzitě v Klaipedě. Divadelní vzdělání nabízejí také dvě lidové univerzity, a to včetně dramatické výchovy. Divadelní rada ve spolupráci s vládou plánuje na toto téma sérii celostátních divadelních konferencí.

DEFINICE AMATÉRSKÉHO DIVADLA

V květnu 2004 se změnil název Norské divadelní rady, z něhož zmizelo určení pro amatérské divadlo. Stalo se to poté, co většina členských organizací začala označení „amatér“ považovat za pejorativní. Byl to velmi složitý proces a dlouhé diskuze. Norsko je velmi otevřená země, která je napojena na mnoho mezinárodních aktivit a ukázalo se, že pro tuto spolupráci je zařazení do amatérské oblasti velmi nevýhodné. Navíc mezi členskou základnou organizací divadelní rady je i mnoho profesionálních nebo nezařazených divadelníků. Toto rozhodnutí se ukázalo jako správné. Amatérskému divadlu v Norsku to neublížilo, svým způsobem ho očistilo z různých nedorozumění. Amatérští divadelníci jsou vnímáni jako tzv. čisté ochotníci. Pojem je dnes definován slovem „dobrovolník“ a amatérští divadelníci jsou ti, kteří dělají divadlo na dobrovolné bázi, nikoliv jako hlavní zaměstnání.

CO SE HRAJE

Za nejlepší inscenaci v posledních pěti letech je považována hra z roku 2007 (představila se také na Světovém festivalu amatérského divadla v Jižní Koreji) s názvem K večeru těžkopádně souboru Hinsides Hekneby. Jde o moderní absurdní divadlo s černým humorem pro dva herce, muže. Hrají karty a prostřednictvím hry se odkrývají jejich osobnosti, vzájemný vztah, názor na svět. Jsou kontrastně oblečení (jeden je bílý, jeden černý), hraje se v pološeru, avšak také mimika a gestika jsou významnými prvky. Divák je neustále překvapován až do konce, kdy oba proti sobě použijí střelnou zbraň.

NORSKO
rozloha
385 199 km²,
4,6 mil. obyvatel,
hlavní město Oslo

Ve Švédsku působí v oblasti amatérského divadla na celostátní úrovni několik organizací. Největší jsou dvě: ATR (Amatörteaternes Rikjsförbund) a ATF (Sveriges Arbetarteaterförbund), které vytvořily společný orgán s názvem Švédská rada pro amatérské divadlo. V jeho vedení se obě střídají. Kromě toho mimo toto zemské centrum existují další organizace, např. Sveriges Finska Amatörförbund (sdružuje finsky mluvící divadelníky). Úkolem švédské rady je výběr inscenací pro zahraniční festivaly. Buď se obě organizace musí na výběru shodnout, nebo je jmenována porota, která jezdí po celé zemi a vybere. Představme si obě organizace:

ŠVÉDSKO
rozloha
449 964 km²,
9,3 míl.
obyvatel,
hlavní město
Stockholm

ATR – byla založena v roce 1977 jako celostátní organizace sdružující všechny amatérské divadelníky v zemi. Aktuálně jsou jejími členy lokální divadelní společnosti. Je jich asi 240 a mají na 10 000 členů, z nichž je nejméně polovina ve věku pod 25 let. Jejím posláním je rozvíjet a podporovat amatérské divadlo po stránce umělecké, materiální a pokud možno také finanční. Činí tak nejen doma, ale také v kooperaci s dalšími skandinávskými zeměmi a chce být důležitou platformou proti xenofobii a různým předsudkům. Dělí se na 17 oblastí, z nichž 5 je tzv. klíčových. Tyto oblasti jsou nezávislé na centru, pořádají regionální akce jako festivaly, kurzy apod. Každý druhý rok se koná volební kongres, na němž je voleno předsednictvo. V lichých letech se setkávají předsedové oblastí a diskutují spolu o divadle. Prezident je volen na čtyři roky. Organizace má samostatnou sekci pro mladé a dětské divadlo, která se schází samostatně. ATR má 7 zaměstnanců (administrativa a experti). Od státu dostává prostřednictvím švédské rady roční příspěvek 2,8 milionu švédských korun (= cca 1,9 milionu dánských korun = 6,7 milionu Kč). Pro mladé divadlo je ur-

čena grantová podpora 1,6 milionu švédských korun. Členy organizace jsou soubory, společnosti, školy, studentské asociace, jednotlivci. Jednotlivců je 250. Tradiční divadelní soubor připravuje zpravidla jednu inscenaci ročně. Žánrově mezi nimi najdeme zejména muzikály, revue, historické hry. Vícegenerační soubory mají na repertoáru víc inscenací. Nezávislé skupiny jsou nazývány „šedá zóna“. Je mezi nimi řada profesionálů. Takové skupiny členy ATR nejsou, neboť se k amatérům nehlásí. Neaktivnější částí sezony je léto, kdy se po celé zemi konají tzv. letní hry (souběžně jich je několik set). V jejich dramaturgii převažují komedie a historické hry. Společnosti, které jsou členy ATR, podporují také municipality a díky tomu 30 procent z nich může zaměstnat nejen administrativní pracovníky, nýbrž také režiséry a další umělecké pracovníky. Pracují jak na celý, tak na zkrácený úvazek. Běžná je praxe zaměstnávat lidi na konkrétní projekt. Režiséři mohou získat jak státní vzdělání i univerzitního typu, tak vzdělávání na lidových univerzitách. ATR pořádá každoročně 10–15 různých kurzů a nabízí pro kurzy pořádané společnostmi, oblastmi,

členskými soubory lektory (úhradu lektorských honorářů), profesionální vedoucí projektů a pomoc při řešení autorských a provozovacích práv. Vydává 6x ročně časopis Teaterforum. Na webu www.atr.nu jsou zveřejňovány všechny informace o aktivitách včetně programu letních her. Každý druhý rok se koná národní festival švédského amatérského divadla s dílnami a semináři. Jsou zvány i zahraniční soubory.

ATF – je mladší než ATR. Má 2,5 tisíce členů, z nichž je 35 divadelních společností jako kolektivní členové. Působí rovněž celostátně. Také má vlastní časopis, web www.arbetarteater.nu a divadelní knihovnu. Pořádá festivaly, dílny, semináře. Činnost řídí sedmičlenné předsednictvo volené každý druhý rok na valné hromadě. Má dva zaměstnance (sekretář a expert). Posláním organizace se neliší od sesterské ATR. Zajímavý je akcent na svobodu slova a tvorby a stimulační členů k vůli po změně, podpoře řemesla divadla. Každý rok dostává finanční podporu (rovněž prostřednictvím Švédské divadelní rady) ve výši půl milionu švédských korun.

Definice amatérského divadla

ATR chápe amatérské divadlo jako lidové divadlo, jehož podstatou je svoboda a dobrovolnost a které tvoří aktivní a kreativní lidé.

ATF – Amatérské divadlo je založeno na vášni a lásce člověka k divadlu. Je pro každého, koho zajímá umění divadla. Je svobodnou a dobrovolnou aktivitou pro každého, kdo chce tvořit.

ZÁVĚREČNÁ SHRNUJÍCÍ POZNÁMKA

Osobně si myslím, že čtení o severských zemích je poměrně vzrušující. A to ze dvou pohledů. Jednak z hlediska počtu divadel k celkové populaci jednotlivých států. My Češi (patrně za to může historie a asi posledních tři sta let) máme v sobě komplex malého národa a hýčkáme si cokoli, co tuto bariéru překonává. Rádi prohlašujeme, že z hlediska počtu amatérských divadel patříme mezi evropské velmoci. Při pohledu na čísla ze Skandinávie je jasné, že to není pravda. Na druhé straně se tradicí z hlediska kontinuity chlubit opravdu můžeme a také poměrně rovnoměrným rozproštěním amatérského divadla v ČR, které je v nějaké podobě téměř v každém sídle. Další pohled je na výši veřejné (zejména státní) podpory. Tady jsme docela outsideri. Jistě však nemáme takové zdroje jako bohaté státy. Líbí se mi, jak je zde divadlo samozřejmou a naprosto nepominutelnou částí kulturní politiky jako oblast, která přispívá k rozvoji jednotlivce a tím i celé společnosti. Takový koncept nám chybí. To je podle mého názoru horší než to, kolik stát na kulturu přispívá. V letošním roce to bude 0,5 procenta státního rozpočtu (bez církvi). Já bych chtěla, abychom si příklady brali tam, kde to má smysl. Alespoň tak rozumím tomu, co se nazývá „nejlepší praxe“.

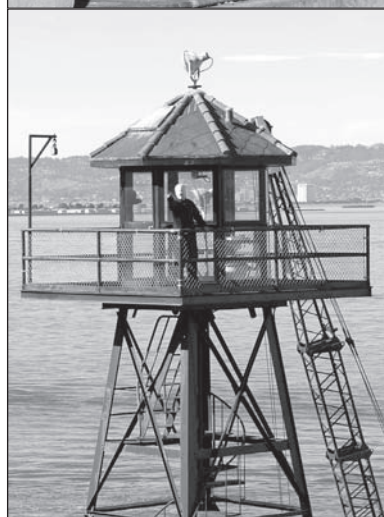
LENKA LÁŽŇOVSKÁ

ředitelka NIPOS

Kalifornské San Francisco je v americkém kontextu dodnes výlučné město, které se v něčem podobá hektickému New Yorku a má překvapivě i trochu evropský nádech. Sice tu už lidé nenosí květiny ve vlasech, jak kdysi zpíval Scott McKenzie, ale stále jsou víceméně liberální a otevření. Kultura tu kvete na každém kroku: denně se konají koncerty, projekce artových filmů, k vidění jsou rozsáhlé výstavy uměleckých děl, častá jsou veřejná čtení atd. Je tu zkrátka stále co objevovat.

If You're Going to San Francisco

aneb
Divadlo
Divokého
západu

We Players / W. Shakespeare: Hamlet. Foto na této straně: K. Dolenská

ZASTAVENÍ PRVNÍ: ČINOHRA

S divadelním „kvetením“ je to ale překvapivě trochu slabší a zřejmě nejhůř je tu na tom ze všech druhů a žánrů patrně činohra. Není mi moc jasné, proč třeba zdejší galerie praskají ve švech moderním uměním, zatímco divadelníci jako by ustrnuli v časech Meiningských. Pokud se uvádí inscenace hry staršího data, nechybí na scéně starožitnická veteš a herci v historizujících kostýmech. Výjimkou není ani popisná scénografie zahlcená rekvizitami dotvářejícími kýženou iluzi. Stručně řečeno: vše je doslovné, realistické a metafora se v drtivé většině režisérských přístupů považuje za něco dekadentního.

Měla jsem tu čest seznámit se například s tvorbou místního vysoce ceněného **American Conservatory Theatre**, kde jsem zhlédla inscenaci Molièrových Scapinových šibalství, v níž režii a hlavní roli obstaral populární komik Bill Irwin. Po mém soudu se měl minimálně jedné funkce vzdát. Výsledkem jeho inscenačního úsilí byla urputná komedie, v níž jsem konečně pochopila, co to znamená „utírat si nos židlí“. Mistr režiroval výhradně sám sebe a ostatní stafáž mu pouze nahrávala (v historizujících kostýmech a před malovaným prospektem, samozřejmě). Připadala jsem si jak v otevřené učebnici divadelní historie, v kapitole o bulvárních scénách 19. století.

POSEDLOST SHAKESPEAREM

Na zdejší činoherní produkci je pozoruhodné, že navzdory staromódnímu přístupu k divadlu v hojně míře uvádí současné texty. Tu druhou část repertoáru pak tvoří inscenace děl velkého alžbětince (některé soubory se na Shakespeara vyloženě specializují). Viděla jsem tu například v rámci akce **Shakespeare in the Park** Dva šlechtice veronské (přesazené do 60. let 20. století a ejhle, ono to fungovalo) a jeden z nejsilnějších zážitků jsem si odvezla ze slavné, nyní již bývalé ostrovní věznice Alcatraz, kde nastudoval soubor **We Players** Shakespeareova Hamleta jako site specific. Prvním odrazovým můstkem pro tuto interpretaci byla samozřejmě zmínka v textu o Dánsku jako vězení. Tahle metafora ale rozhodně neskončila jako laciný režisérský vtípek: ukázalo se, že syrové a odlidštěné prostředí ostrova (který jsme během čtyřhodinového představení prošli úplně celý), prázdné cely a zrezivělé ploty s ostatním drátem sugestivně navozují temnou atmosféru hry.

ČEST VÝJIMKÁM

Zatím jsem našla v celém San Francisku jen jedno takzvané „kamené“ divadlo, které nabízí divákům i něco jiného než jen barvotiskové ilustrace. Jmenuje se **Cutting Ball Theater** a má dokonce i vlastního dramaturga, což je ve zdejších luzích a hájích poměrně neobvyklá profese. Zatím jsem z jejich produkce zhlédla inscenaci Shakespearovy – jak jinak – Bouře, kterou ovšem sehráli pouze tři (!) herci. Dramaturg s režisérem (kteří oba studovali na evropských divadelních školách) totiž hercům velmi šikovně rozdělili jednotlivé postavy a ti si je vynalézavě za pomoci jednoduchých znaků odlišili, což jim umožnilo bleskurychlé přeměny. Jakožto příznivce náznakové scény mě pak vysloveně potěšilo, že na jevišti byl pouze stůl, postel a schůdky do bazénu, rozuměj moře kolem ostrova. Je ovšem smutné, že sálek, kde progresivní Cutting Ball Theater sídlí, má sotva 30 míst (a to ještě nějací diváci odcházeli během představení) a neambiciózní scény mají po střechu plný dům o tisícovce sedadel. Změna diváckého vkusu není nemožná, ale v případě amerického publika půjde zřejmě o běh na hodně dlouhou trať...

KATEŘINA LEŠKOVÁ-DOLENSKÁ

divadelní vědkyně

Příště:
*Tanec.
Dále se můžete těšit na témata muzikál, opera a alternativní scéna, loutky a amatérské divadlo.*

Na otázku, co je to profesionální a amatérské divadlo, zřejmě neexistuje jednoznačná odpověď. Neobstojíme s argumentem divadelního vzdělání (např. J. A. Pitínský či Petr Nárožný žádné divadelní školy nikdy neabsolvovali) ani s argumentem, že amatér je ten, kdo divadlo dělá z lásky ve volném čase, kdežto profesionál se jím živí. Hranice mezi profesionálním a amatérským divadlem se prolínají. Řada původně amatérských souborů se postupem času profesionalizovala, řada vystudovaných herců, režisérů či scénografů zase pravidelně spolupracuje na inscenacích ochotnických divadel.

Nezávislé divadelnictví v Brně

Nakonec zřejmě budeme muset vzít zavděk tvrzením, že profesionál je ten, kdo se za něj považuje a kdo usiluje o to, aby jeho divadelní činnost byla soustavná a stála v čele jeho profesních aktivit. V sérii článků, které se budou letos objevovat na stránkách Amatérské scény, se pokusíme představit některá z nezávislých profesionálních divadel působících v druhém největším městě republiky, v Brně. Přestože většina z těchto divadelníků vystudovala Janáčkovu akademii múzických umění, pracují velmi často v podmínkách, které jsou důvěrně známé především členům amatérských souborů. Nemají dostatek financí, často kočují městem bez stálého prostoru, kde by mohli hrát a zkoušet, musí se obejít bez prostředků na propagaci apod. Ovšem z touhy přinést na divadelní scénu něco nového, z touhy dělat divadlo „po svém“, snad i z nespokojenosti se způsobem práce či uměleckou úrovní ve městech zřizovaných divadlech se řada z nich rozhodla nevstupovat do stávajících divadelních struktur a svou tvůrčí energii napínají k vytváření nezávislých projektů, a to za cenu existenční nejistoty, kdy každá nová premiéra může být zároveň premiérou poslední.

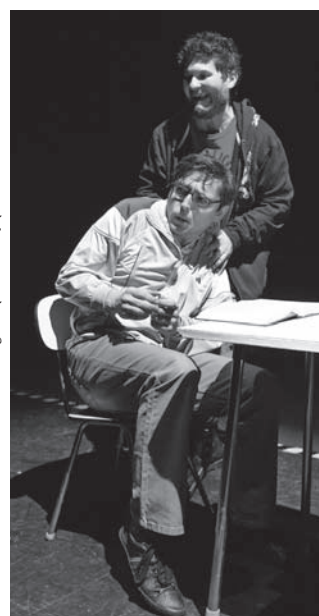
NEKONKURENČNÍ PROSTŘEDÍ V KULTUŘE

Situace, kdy na jedné straně divadelního spektra stojí často městem zřizované divadelní domy s jistotou každoroční finanční dotace a na dru-

hé rychleji vznikající a zároveň taky zanikající nezávislá uskupení, která financují svou činnost jen z nejistých grantů a případně z darů nadací a sponzorů, není neobvyklá v žádném větším městě. Navíc se taky pro kulturu a umění jeví jako zdravá. Městem zřizované scény zaručují jistotu kontinuální práce, mohou být nositelem tradice, uchovávají divadelní paměť. Nezávislá divadla na druhou stranu přinášejí na divadelní scénu nové tvůrčí impulzy a brání ustrnutí divadelního vývoje. Přesto je situace v Brně poněkud jiná než v jiných městech, a to především nepoměrem ve finanční podpoře města. Město Brno dává ročně divadelní kultuře skoro 500 milionů, což je ve srovnání s ostatními městy nezanedbatelná částka. Zároveň ale téměř celou částku rozdělí rovnou mezi čtyři subjekty, jichž je zřizovatelem. Jedná se o Národní divadlo Brno, Městské divadlo Brno, Loutkové divadlo Radost a Centrum experimentálního divadla, pod které spadá Divadlo Husa na provázku, Ha-Divadlo a Divadlo U stolu. Například v roce 2010 dostaly příspěvkové scény téměř 492 milionů, kdežto nezávislým profesionálním divadlům byla v grantech rozdělena pouze částka 1 140 000 Kč. Tato divadla tedy dostala asi 432x méně než divadla příspěvková. Tento nepoměr se nadto rok od roku zvyšuje. Brněnská nezávislá scéna navíc není zanedbatelná, čítá něco kolem 20 souborů, které ročně jenom v Brně odehrají na 700 představení

a na kulturním životě města Brna se tedy podílejí zásadní měrou. Problémem pochopitelně není, že město nechce a nemůže podporovat všechno divadelní dění ve městě, skandální ovšem je fakt, že hranice mezi zřizovanými a nezávislými divadly je zřejmě zcela neprostupná. Pro nově vzniklé divadlo (a zde mám na mysli i divadla, která fungují kolem deseti let) je zřejmě nemožné dostat se mezi příspěvkové organizace města, i když může vykazovat výrazně lepší umělecké i ekonomické výsledky než městem dotovaná divadla. Město tak zcela vědomě vytváří naprosto nekonkurenční prostředí v kulturních službách. Zdá se, že kdo je v Brně jednou zřízen, bude zřízen už navždy. Jak se vyjádřil náměstek primátora pro kulturu, MUDr. Daniel Rychnovský, u kulatého stolu o financování brněnské divadelní

Stadion / Cormac McCarthy: Expres na západ. Foto: archív Stadion

kultury pořádaném 2. 12. 2008 Kabinetem divadelních studií při SE FF MU, nikdo z politiků volených na čtyři roky si nebude komplikovat svou kariéru tím, že by se snažil měnit něco na situaci, která v Brně panuje už od porevolučních let.

STADION PRO UMĚLCE

Nekoncepčnost, nejasnost, nestanovení dlouhodobějších cílů kulturní politiky na všech úrovních samosprávy (např. na stránkách města Brna můžeme dohledat text zabývající se koncepcí kulturní politiky města Brna, který má všehovšudy 3 strany, kdežto podpora sportu je v obdobném dokumentu rozepsaná na 70 stran) nevzbuzuje naději, že by se na tomto stavu mohlo něco měnit. Přesto se zdá, že se brněnská nezávislá scéna má k světu. Dokonce na začátku sezony 2010/2011 vznikl nový prostor za účelem vytvořit chybějící zázemí právě pro nezávislou brněnskou kulturu. Mladý podnikatel Tomáš Kadlec si od brněnského Sokola pronajal prostory v Kounicově ulici, dal jim staronový název Stadion a rozhodl se zde zřídit zázemí pro nezávislé umělce bez střechy nad hlavou, kde by nemuseli platit vysoký komerční nájem. Vedle profesionálních uskupení, jako jsou např. Burantéatr nebo Divadlo Feste, zde vystupují i divadla vzešlá z amatérského prostředí, třeba Absolutní divadlo nebo Divadelní studio Dialog. Kromě divadelních aktivit (a to nejen činoherních, na Stadionu se konají i taneční projekty či pantomima) organizátoři provozují taky filmový klub, pořádají hudební koncerty nebo také módní trhy se zbožím začínajících módních návrhářů. Ve foyeru, který slouží přes den jako literární kavárna a večer jako divadelní klub, se rovněž pravidelně pořádají vernisáže. Z téměř zapomenutého prostoru v centru města, který jako nahrávací studio sloužil především k podnikatelským účelům, se tak ve velmi krátké době stalo společenské centrum mladé brněnské kultury, kde máte téměř sto procentní jistotu, že se něco děje, ať tam zavítáte v kterýkoliv večer.

JITKA ŠOTKOVSKÁ

teatroložka FF MU
a členka divadla Burantéatr

Multikulturák Stadion. Foto: Stadion

Nejsem mecenáš kultury...

Rozhovor se zakladatelem a ředitelem multikulturálního centra Stadion Tomášem Kadlecem.

Jak tě vlastně napadlo pronajmout si prostor a zřídit v Brně multikulturální centrum? Pro peníze se to asi dělat nedá.

Baví mě pořádání kulturních akcí a mám taky zkušenosti s provozem v pohostinství. Stadion je taková kombinace obou věcí. A kde vznikl nápad? Minulou sezonu jsem hostoval v Burantéatru a ti sháněli na příští sezonu prostor, a tak jsme se nějak dostali k bývalému G-studiu.

Mezi sponzory na webových stránkách Stadionu se zatím jako jediná položka vyjímá velké červené JÁ. Jak se z člověka stane mecenáš kultury?

Nejsem mecenáš kultury. Snažím se to brát jako podnikání v jakémkoliv jiném resortu. Je jasné, že když člověk něco rozjídá, tak to chce jistě investice a určitou dobu, než se podnik zaběhne a začne být rentabilní. Pevně věřím, že tenhle čas nastane i u Stadionu.

Co tě zaskočilo? S jakými problémy jsi předem nepočítal? A naopak ukázalo se něco snazší, než jsi původně myslel?

Počítal jsem s tím, že to bude náročné a nelehké. A tak to taky je.

Na konci ledna byla uvedena i první divadelní inscenace zcela v produkci Stadionu, evropskou premiéru textu Cormaca McCarthyho *Expres* na západ režírovala Hana Mikolášková. Do jaké míry chceš jen spravovat prostor a vytvářet podmínky ostatním souborům a do jaké míry naopak chceš sám produkovat konkrétní divadelní představení?

Až budu mít prostor zcela pod kontrolou a podmínky, které budu dávat souborům, budou na úrovni, jakou si představuju, pak budu moct klidně začít s produkcí vlastních projektů.

Jaká je tvá ideální představa fungování Stadionu? Chceš dělat do budoucna třeba nějaké radikální změny?

Myslím, že tohle se bude teprve zkoušet metodou pokus – omyl. Je jasné, že se program Stadionu nemůže skládat pouze z divadelních představení, protože ta jsou vždy prodělečná. Proto se snažíme dělat koncerty, módní přehlídky, přednášky pro univerzity. Výtěžek z těchto akcí dotuje divadelní provoz.

Co tě na té práci zatím nejvíc těší a nebo naopak nejvíc štve?

Nejvíce mě štve, že pracuju s lidmi, kteří do toho projektu dávají všechno a jsou to profesionálové, a já jim zatím nemůžu dát za odvedenou práci adekvátní odměnu. A zároveň mě vlastně i těší, že se takové lidi ještě najdou.

JITKA ŠOTKOVSKÁ

Na začátku sezony 2010/2011 vznikl nový prostor za účelem vytvořit chybějící zázemí právě pro nezávislou brněnskou kulturu.

SCLAVI / Emigrantova píseň. Foto: Michal Selfinger

Sonety temné lásky. Foto: Tomáš Karas

Farma v jeskyni

Farma v jeskyni, mezinárodní divadelní studio zaměřené na tvorbu, vývoj a výzkum lidského výrazu, spjaté především se jménem režiséra Viliama Dočolomanského, získala prestižní Evropskou cenu nové divadelní reality (The Europe Prize New Theatrical Realities).

Jedno z nejprestižnějších kontinentálních ocenění, udělované odbornou porotou při Evropské komisi, obdrží i Viliam Dočolomanský, umělecký šéf souboru. Pro tuto cenu si přijde jako první „Čechoslovák“ a stane se tak v polovině dubna 2011 v Petrohradu. Součástí slavnostního ceremoniálu bude rovněž série představení Farmy pro sedm set odborných hostů a samozřejmě i pro širší veřejnost. Na ty naváže konference rozebírající uměleckou produkci tohoto předního tuzemského souboru, jíž se zúčastní významní světoví teatrologové jako Richard Schechner z New Yorku nebo Leszek Kolankiewicz z Polska.

Pro cenu The Europe Prize New Theatrical Realities si Dočolomanský přijde jako první „Čechoslovák“ v polovině dubna 2011 v Petrohradu.

Naši i zahraniční diváci znají Farmu v jeskyni především díky úspěšné inscenaci Sclavi – Emigrantova píseň, která získala celou řadu ocenění. Stala se např. inscenací roku 2005 v radokovské anketě a obdržela i Cenu Sazky a Divadelních novin v oboru Alternativa. Velký úspěch zaznamenala i na zahraničních festivalech a scénách. Tvůrci Farmy v jeskyni hledají tělesnou artikulaci toho, co se slovem ani jiným médiem nedá vyjádřit. Snaží se definovat vztahy mezi já a ty, tělo a hlas, kultura a příroda, veřejnost a intimita, výzkum a tvorba.

Farma v jeskyni se nezabývá jen tvorbou inscenací. Neméně významnou činností studia je vedení workshopů, realizace koncertů a základní výzkum vybraných kulturních minorit. Workshopy využívá soubor nejenom na přenášení vlastních zkušeností na jiné lidi, ale i k hledání nových stážístů a potenciálních členů. Nejbližší tvůrčí dílna pod vedením Viliama Dočolomanského a členů studia má název „Specifický trénink a tvorba divadelního jazyka“ a proběhne od 3. do 7. března 2011 v Experimentálním prostoru Roxy/NoD, Praha. Její účastníci budou hledat, jak se elementy výrazu dané kultury proměňují nejdřív do hereckého tréninku a pak do ztělesněné výpovědi. Dílna nabídne video a audio ukázky studia ze základního výzkumu zaměřeného na vybrané projevy lidského výrazu v Brazílii, Andalusii a na Slovensku a praktická cvičení, kterými herci Farmy v jeskyni procházeli při vytváření inscenací a která byla pro „farmáře“ školou práce s výrazem.

Čekárna. Foto: Tomáš Karas

Farma v jeskyni – Work Demo. Foto: Petr Našic

Miluje tvorbu Ioany Mony Popovici, Jana Nebeského, Andreje Žoldaka, váží si Národného divadla Sibiu z Rumunska, Charlotte Offverholm ze Stockholmu, Cena Onze a Bruna Beltrao z Brazílie... Mnozí divadelníci z celého sveta naopak obdivujú jeho divadelní počiny, tedy tvorbu Viliama Dočolomanského a jeho souboru Farma v jeskyni.

Učí mě ženy

Farma v jeskyni vznikla v roce 2001. Jakým způsobem jste se realizoval v oblasti divadelní tvorby předtím, tedy i v dětství?

Bol som veľmi aktívne dieťa – workoholik. Prednášal som, chodil na klavír, písal divadelné hry, proste stále niečo. K divadlu ma to ťahalo vždy a svoj prvý pokus o réžiu som uskutočnil s tanečnicami z vtedajšej LŠU v Liptovskom Mikuláši. Takže sa asi dá povedať, že to bol taký ten divadelný experiment od začiatku... Na gymnáziu som založil jazzovú kapelu – niektorí spolužiaci sa nám smiali – a v nej spievala moja súputníčka z pionierskeho speváckeho zboru Radosť, ktorú dnes pozná Praha ako Miriam Bayle.

Jaké jsou vaše zkušenosti s amatérským divadlem?

Amatérské divadlo na Slovensku v dobe socializmu – to bolo úžasné obdobie, keď sa chodilo na dielne, postupovalo sa od okresného, krajského až po celoslovenské kolo, nachádzali sa blízki priatelia, učili sme sa praktickými dielňami a tešili sa zo života. Bol to vo svojej dobe možno tak trošku disent, ale to som ja ešte dosť dobre nechápal, lebo mňa to zastihlo v období pubertálneho opijania sa do noci a ešte mladého blúznenia, keď svet bol gombička.

Ještě jako amatér jste se osobně setkal s Ginsbergem. Jak k tomu setkání došlo a jak na ně vzpomínáte?

O tomto stretnutí sa napísalo veľa vtipných a neskutočných zážitkov, takže stručne: Ako sedemnásťročný

som zinscenoval Ginsbergov Kadiš za Naomi Ginsbergovú a pani, ktorá Naomi (Ginsbergovu matku) hrala, o tom napísala Ginsbergovi. Nuž a on mal v tom čase poslednú návštevu Českej republiky a tak som sa s ním stretol v študentskom divadle Marta v Brne, kde ma požiadal, aby som prekladal jeho básne do slovenčiny, ktoré on spieval v angličtine. Potom nasledovala večera s ním a pozvanie do Ameriky, chcel ma rovno naložiť do auta a odviezť do Prahy na stretnutie s Václavom Havlom, ale ja som z toho celého vycúval.

Ve své kariéře jste se věnoval i divadlu založeném na dramatické literatuře. Myslím tím především Tramvaj do stanice touha, ale i Tanec smrti nebo spolupráci s Pitínským na Markétě Lazarové. Jaký byl hlavní impulz, abyste začal hledat inspiraci a témata svých inscenací mimo literaturu?

Moje myslenie a cítenie sa vždy ale odvíjalo od hudby. Ten impulz neprebehol zo dňa na deň, ja som sa paralelne muzike venoval už od malička a komponoval som hudbu do svojich predstavení a robím to dodnes. Skôr postupne došlo k tomu, že som objavil divadlo v hudobnosti a tému v realite, ktorú priamo zažívam a reflektujem – bez odbočky cez literatúru.

Hodně učíte, vedete divadelní workshopy. Dokážete říct, kdo a proč významně ovlivnil vás?

Alena Komorášová, učiteľka klavíra na LŠU v Liptovskom Mikuláši – na-

učila ma počúvať polyfóniu, pracovať na detaile ako interpret, vnímať hudbu celým telom. Potom Ida Kellarová, tam som sa učil, ako otvoriť pieseň. Jana Pilátová, tá mi otvárala obzory o súvislostiach a praktikách Tretieho divadla, ktoré mala zažitú, a o ktorých dokázala do hĺbky rozprávať. A momentálne je pre mňa životnou učiteľkou drahocenná majsterka z Tibetu. Učia ma ženy.

Kdy jste se začal vážně zabývat myšlenkou na založení vlastního souboru? A bylo založení Farmy v jeskyni spíš impulzivním počínem nebo promyšleným systematickým plánem?

Žiadne premyslené plány a umelecké programy! O zakladanie svojej skupiny som sa inštinktívne pokúšal od detstva. Farma bol pokus, ktorý pokračoval. Všetky predtým zlyhali.

Jaký byl vývoj od toho pokusu k současnému souboru?

Viacboj cez prekážky bez oddychu. Adrenalinový šport.

Vaším inscenacím předcházejí výzkumy v terénu. Jaký je rozdíl mezi tím, s čím na výzkumy odjízďte, a tím, s čím se z nich vracíte?

Voláme to s prof. Jaroslavom Vostrým základný scénický výzkum. Je to zámerné vytrhnutie hercov a režiséra zo svojho kultúrneho kontextu, v ktorom sa pohybujú, do inej, cudzej, povedzme minoritnej

Objavil som divadlo v hudobnosti a tému v realite, ktorú priamo zažívam a reflektujem – bez odbočky cez literatúru.

kultúry. Prijímaním cudzieho odkazu, takpovediac z úst do úst priamym predaním cez melódiu, kroky, pohybovú variáciu, vstrebávané to, čo si generácie predávali bez vysvetľovania a to, čo sa akademicky nedá naučiť. Nie je to spoznávací zájazd, ako to niektoré české kritičky nazývajú, ale osobná ekológia každého zo zúčastnených, ktorý si má šancu po svojom prehodnotiť život. Kroky samby sa malé decko v Brazílii učí odporozorovaním a v dospelosti už rozkmitá boky v šialenej rytmike. My ako cudzinci sa nesnažíme toto kopírovať či napodobiť, alebo to ako atraktívnu formu exportovať do Čiech, ale vstrebať to univerzálne ľudské, čo je do tých krokov pretavené, čo všetci bez ohľadu na národnosť cítime, ale nikto to nedokáže vysvetliť. Je to prenos ľudskej skúsenosti tu a teraz na základe rezonancie, sonoriky. A tak potom naši herci prenášajú túto vibráciu divákovi na predstavení. Nejedná sa len o interpretáciu niečoho, ale o pokus o prenos tu a teraz.

Dnes už pracujem len s ľuďmi, ktorí vedia, čo v tej práci od seba chcú, a cítia, prečo to chcú. S tými, čo to jasné nemajú, dlhodobo nespoľu- pracujem, i keby boli talentovaní.

Jako dramaturgyně s vámi spolupracuje Jana Pilátová. V čem spočíva ve Farmě, vzdálené literatuře, práce dramaturga?

To by bola otázka priamo na Janu Pilátovú. Ja len podotknem, že dramaturgia je o vzájomnej súčinnosti všetkých scénických zložiek a nie len o príprave textu. A text nemusí byť len slovný, ale i telesný.

Jaký je váš kľúč k hľadaniu tém pro inscenace?

Témy sa nevymýšľajú. Témy sa nehľadajú. Téma tu už je. V tom, čo v živote spracováte alebo máte spracovať.

Jaký je autorský podíl herců Farmy na tvorbě inscenace?

Zásadný. Snažíme sa, aby sa herec u nás neschovával za interpretáciu, ale sám úprimne skúmal, kontemploval tému a vytváral cestu jej prenosu. Herci veľa improvizujú a ponúkajú.

V rozhovoru pro Divadelní noviny jste uvedl, že každý soubor, který má svůj jazyk, se vystavuje nebezpečí „zlaté estetiké klece“. Můžete to rozvést?

Zvykové tendencie sú veľmi silná záležitosť. Človek sa vždy veľmi rýchlo uhniesi v tom, čo sa osvedčilo, a ťažšie sa mu robí krok dopredu – k zmene, k neznámemu. Ťažko sa vzdávame závislosti a upnutí. Ale je to možné.

Dá se říct, že je práce Farmy založená na komunitním systému? Jakou roli v práci vašeho souboru hraje vzájemná důvěra?

Dôvera je základný kapitál. Dnes už pracujem len s ľuďmi, ktorí vedia, čo v tej práci od seba chcú, a cítia, prečo to chcú. S tými, čo to jasné nemajú, dlhodobo nespoľu- pracujem, i keby boli talentovaní. A komunita? Nežijeme spolu, po skúškach nechodíme ani na pivo, v súbore nie je ani jeden vzťah. Slovom komunita sa v Čechách a na Slovensku označuje skupina ľudí, ktorí intenzívne pracujú a spoločne prekonávajú vlastné alebo vonkajšie prekážky. Vonku sa to volá profesionalita.

LUDEK HORKY

dramaturg České televize

Festival Farma 2007. Foto: Michal Seifinger

Expedice do vesnic na východním Slovensku

Koncert Hlasů východu: Mariana Sadooska. Foto: Tomáš Karas

O čem se nemluví, neexistuje

Opona s vyobrazením hory Říp, selskou jízdou a nápisem Kde domov můj z Horních a Dolních Stakor na Mladoboleslavsku sice patří po výtvarné stránce k tomu nejhoršímu, ale zároveň se stala podstatnou pro vznik rozsáhlé a výpravné publikace *Malované opony divadel českých zemí*. Pro iniciátora projektu a editora knihy Jiřího Valentu bylo totiž v dětství toto dílo místního malíře pokojů důležitou součástí ochotnických vystoupení, mělo svůj vlastenecký půvab a dávalo každému představení slavnostní ráz. Vzpomínky se vynořily ve chvíli, kdy při práci na Místopisu a posléze i na Databázi českého amatérského divadla náhodně přicházely od různých spolupracovníků fotografie „jejich“ opon. Odtud byl už jen krůček k poctivému sběratelství...

Za oponami jste jezdili s fotografem Ivem Mičkalem, abyste získali kvalitní záběry. S jakým přijetím jste se setkávali?

Měli jsme velmi protichůdné zážitky. Viděli jsme až dojemnou péči obyvatel obce, kteří svou oponu ctili jako poklad. Například v Roprachticích nedaleko Vysokého nad Jizerou místní ochotníci vypsali dokonce sbírku pro svou oponu a za příspěví Libereckého kraje pak zajistili i její nákladné restaurování. Ovšem těch smutnějších osudů různých opon jsme při našich „spanilých jízdách“ zaznamenali mnohem víc. V knize si můžete přečíst třeba zážitek Tomáše Hájka z Poniklé, který popisuje, jak se dozvěděli, že v Jestřabí bývala opona. Když po delším pátrání zjistili, že by mohla ležet za hromadami našťápaného dřeva v jakési kůlně, svolali místní ochotníky a téměř dramaticky objevovali starou zašlou krásu. Myslím, že by si lidé měli udělat čas na své místní památky a patřičně je uchovat.

Fotografie v knize jste uspořádali podle charakteru motivů vyobrazených na oponách. Která témata se objevují nejčastěji?

Začínáme oponami zámeckých divadel, na nichž jsou zpravidla zachyceny vznosné motivy, múzy ve všelijakých seskupeních. Druhá část témat odkazuje k obrozeneckému okouzlení vlastními dějinami nebo spíše mýty naší historie. Tuto kapitolu jsem uspořádal jako malou procházku českou historií na oponách divadel. Najdete tam náměty od příchodu praotce Čecha, například na oponě Mikoláše Alše v Náchodě, až po nejčastější téma: Libuše věštící slávu Prahy.

Objevil jste i nějaký nevšední motiv?

Velmi zvláštní a výjimečné téma zvolil akademický malíř Antonín Procházka, který pro svou rodnou ves Vážany u Vyškova namaloval oponu nazvanou Rodinné štěstí. Je na ní nemilosrdná kritika společnosti roku 1906, zachycuje místní opilce pod stolem, skrbličky a zobrazuje i jiné lidské nešvary. A tak si kladu otázku, jak by asi vypadala taková pravdivá opona dnes?

Jakou zkušenost vám sběratelství opon přineslo?

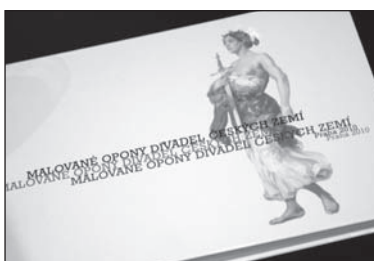
Že když se věci nerozvíří, nemluví se o nich, tak nejsou. Nám se naštěstí podařilo zvednout vlnu zájmu o opony a stále mi přicházejí další skvosty, o nichž jsem v době dokončování knihy nevěděl.

Vítězslava Šrámková, Lenka Lážňovská a Jiří Valenta. Foto: Michal Drtina

Malované opony divadel českých zemí – Sbírkou dokumentace opon v letech 2005 až 2010 realizoval a k vydání připravil Jiří Valenta. Vydal NIPOS 2010 jako součást projektu Uchování a prezentace kulturního dědictví českého divadla.

Anketa

Která inscenace (představení) amatérského divadla vás nejvíce zaujala(o) v minulém roce?

Kamila Kostřicová,
studentka JAMU

Divadlo J. Kármána – Kármán J. Színház Lučenec, Slovensko: **PERÓN**

Režie: Vladimír Sadílek

Existencialismus bezmezně korespondující s prostředím perónu. Neprvoplánový experiment s konvencemi divadla (už jen to, že osobnost režiséra a autora přímo ovlivňovala dění na jevišti z pozice „spoluhráče“). Absurdita v inscenaci netkvěla v ledabylé nepromyšlenosti, ale naopak v genialitě myšlenek, motivů a inscenačního klíče; nic nebylo náhodné, pokud to náhodné být nemělo. Hra s divákem – člověk očekává i neočekávané, ale stejně je znovu a znovu překvapen.

Petr Christov,
vedoucí katedry divadelní vědy FF UK

Frei Körper Kultur Semily:

WIR TANZEN KONZENTRIERT!

Režie: Jan Mocek, Jan Hofman

Pohybové, fyzické divadlo, které využívá materiál nahého lidského těla jako čistou formu k vyjádření toho, co lze jinými prostředky sdělovat těžší; a ačkoli se jednotlivá dílčí provedení tohoto scénického konceptu mohou od sebe výrazně lišit, tak divácký prožitek, jenž díky promyšlenému tvůrčímu záměru na mne jako diváka zapůsobil, radím k tomu nejlepšímu, co jsem v posledních letech zažil v oblasti netradičního (či možná jen pohybového a tanečního) divadla, a to jak mezi amatéry, tak ve sféře profesionální – a projekt FKK snese rozhodně i přísné mezinárodní srovnání...

Jan Červený,
architekt, režisér V.A.D. Kladno

Geisslers Hofcomoedianten Kuks: **FITZLI PUTZLI**

Režie: Petr Hašek

Když je něco dobrý, tak je těžký říct čím. Prostě celkově skvělé všechny složky, o využití auta nemluvě...

Kateřina Baranowska,
scénografka

DS Jana Honsy Karolinka: **NEVĚSTA**

Režie: Martin Františák

Jednak mě silně emocionálně zasáhla a jednak mě přiměla k zamýšlení nad zajímavými tématy.

Martin J. Švejda,
divadelní kritik, režisér Antonín D.S.

Frei Körper Kultur Semily:

WIR TANZEN KONZENTRIERT!

Režie: Jan Mocek, Jan Hofman

Pro originalitu.

Vladimír Mikulka,
divadelní kritik

Uvádím v pořadí podle abecedy.

Nejhodnější medvídci: **DOUBKOWA HOLE MÁ**

Planoucí srdce není úplně nejpovedenější Levinského hra, ale v insitním medvídkovském podání má své kouzlo. Vavříkova inscenace rozhodně dopadla podstatně lépe než světová premiéra v Chebu.

DS Potrvá: OFÉLIE: ČAS NA LÁSKU

Nejvíce se mi na téhle hamletovské variaci líbila schopnost důsledně pracovat s eroticko-dekadentní náladou, i když v záměrně pokleslé podobě.

Frei Körper Kultur Semily:

WIR TANZEN KONZENTRIERT!

Režie: Jan Mocek, Jan Hofman

Není to tak docela šálek mého čaje, ale je evidentní, že Mocek a spol. dělají divadlo, které umí diváka naklepnout, uvést do nepřijemného stavu.

Luděk Richter,
autor, dramaturg, režisér, scénograf a herec
nezávislé skupiny Kejklíř

Studio Divadla Dagmar a pedagogické školy Karlovy Vary:

SESTRA

Režie: Hana Franková

Byť příliš nesouzním s motivem pohlavní nevyhraněnosti hlavního hrdiny, jenž považuji vzhledem k tématu spíše za autorský naschvál, uchvacuje mě inscenace hereckou opravdovostí, plností a přitom střídmostí (tedy přesně tím, co Hanka Franková umí jako málokdo), jakož i decentní, ale působivou prací s jediným jevištním objektem postele.

Hop-Hop při ZUŠ Ostrov: **UŽ ZASE SKÁČU...**

Režie: Irena Konývková

Zřídka vídané vynikající herectví starších školních dětí a krásné, působivé režijní obrazy ve spojení s temporytmicky přesným tvarem vytváří řád celku, pro nějž rád odpouštím poněkud upovídanou a didakticky poučnou poslední třetinu inscenace.

Tate Iyumni Praha: **VLNA**

Režie: Vladimír Veselý

Oceňuju nevtíravou angažovanost tématu, skrytou v účinných loutkářských obrazech, vychutnávajících si každý zdánlivě podružný a vždy nápaditě ztvárněný detail. Pár zavádějících slepých motivů se jistě ještě podaří vyřešit. Úsilí ztvárnit bezčasí lhostejnosti do divadelní podoby je hodno obdivu.

Pavel Panenka,
Divadelní spolek Karel Čapek Děčín

Rádobydivadlo Klapý: **ELEGIE TYROLSKÁ**

Režie: Jaroslav Kodeš

Ačkoli ne vždy jsou mi poetika souboru a autorův jazyk blízké, zasáhlo mě výsledné dílo zcela mimořádně.

Hodně tomu pomohly skvělé herecké výkony především ženské části ansámblu Myslím, že jde o počín, na který se Pepík Tejkl může shora dívat s pýchou a s poděkováním: tohle je opravdový odkaz.

Josef Brůček,

autor, režisér, zakládající člen o.s. Tatramani

DS Břetislav Břeclav: **MUŽ SEDMI SESTER**

Režie: Jana Vrzalíková

Ocenil jsem tvůrčí přístup k danému textu. Režisérka souboru Jana Vrzalíková text razantně dramaturgicky upravila a z lineárně se vlekoucí podívané vytvořila v první části lehkonohé, komediální divadlo, aby pak ve druhé půli k divákovi z jeviště přicházela hrůza z nechutností, kterých se člověk může pro své vlastní pobavení na druhých dopustit.

Hana Stuchlíková,

jednatelka DS J. K. Tyl Josefův Důl

DS Vojan Libice: **MĚLA BABKA ČTYŘI JABKA**

Režie: Jaroslav Vondruška

Autorem této zdařilé pohádky je Vlastimil Peška. Díky vtipné linii – hrou na babky a dědky – jsou hravou a nenásilnou formou nabídnuty dětskému divákovi čtyři známé pohádky. Vedle herců jsou v inscenaci využity krásné velké loutky zvířátek. Inscenace má švih, malý divák je vtažen do pohádkového děje i zásluhou známých a melodických dětských písní.

Rádobydivadlo Klapý: **ROMANCE PRO KŘÍDLOVKU**

Režie: Ladislav Valeš

Domnívám se, že herci pod vedením režiséra přesně věděli, co hrají. Představení, které jsem viděla, bylo silné a emotivní, v sále bylo absolutní ticho a bylo viditelné, že diváci při odchodu ještě mlčky vstřebávali právě zhlédnutý děj. Později se svěřovaly hlavně mladé ženy, že představení bylo nádherné, opravdické a že v závěru plakaly.

DS J.K.Tyl Lomnice nad Popelkou: **POPRASK NA LAGUNĚ**

Režie: Renata Tomešová

Muzikálová komedie Carla Goldoniho. Divadelní spolek využil spolupráce s Miroslavem Pěničkou, který k tomuto netradičnímu pojetí inscenace napsal hudbu i texty písní. Příležitost dostali mladí členové spolku, kteří vynikali nejen pěvecky. Představení mělo spád, divák neměl příležitost se nudit, rušivě nepůsobila ani přítomnost živé hudby.

Jaromír Kejzlar,

člen klubu režisérů SČDO

Rádobydivadlo Klapý: **ELEGIE TYROLSKÁ**

Režie: Jaroslav Kodeš

Znal skutečný příběh, oceňuju jeho divadelní ztvárnění a velice dobré herecké výkony.

Jaroslav Kodeš,

režisér Českého rozhlasu

Tichý Jelen Roztoky: **RICHARD 3**

Režie: Jiří Jelínek, Tichý Jelen

Invenční, ironizující, současná inscenace o těch, co se derou k moci.

Zdrhovadlo Klášterec nad Ohří: **PŘÍLIŠ HLUČNÁ SAMOTA**

Režie: Václav Polda

Pro báječný herecký výkon V. Poldy a režijně-scénografické řešení, které vizuálně umocňuje téma inscenace.

Exil Pardubice: **LIMONÁDOVÝ JOE**

Režie: Jana Tichá

Ve stylové jednotě umějí hrát, zpívat, tančit, a také mají invenci, prostě kultivovaná zábava.

Jan Julínek,

Sem Tam Fór Slavičín

Geisslers Hofcomoedianten Kuks: **FITZLI PUTZLI**

Režie: Petr Hašek

Inscenace mi připadala zajímavá jak pojetím tohoto barokního textu, tak i prostorem, kde se představení odehrávalo, a hereckými výkony. V tomto starém textu objevili inscenátoři současná téma, které dokázali netradičním, avšak zajímavým způsobem sdělit a přenést na diváka. Smích během představení se v závěru mění v poselství a uvědomění si morálních hodnot a to je jev, který se na jevišti ne vždy podaří. V inscenaci Fitzli Putzli však pro mě nastal.

Vlastimil Ondráček,

herec, režisér souboru Divadelní studio D 3

v Karlových Varech, člen SČDO

Rádobydivadlo Klapý: **ELEGIE TYROLSKÁ**

Režie: Jaroslav Kodeš

Zaujal mne nejen text Pepy Tejkla, ale hlavně režijní zpracování Jaroslava Kodeše.

Jan Švácha,

DS Tyl Rakovník

DS Jana Honsy Karolinka: **NEVĚSTA**

Režie: Martin Františák

Představení jsem měl možnost vidět na loňském Jiráskově Hronově. Poutavě převyprávěný autentický příběh, zpráva o stavu české morálky, hraný dokument, při kterém stydla krev v žilách. Výborné herecké výkony, účelná scéna, klasicky vynikající režie Martina Františáka. Z divadla jsem odcházel, ale v příběhu jsem zůstal a příběh zůstal ve mně. Dodnes.

Petr Mohr,

ředitel Střediska kulturních služeb města

Svitavy

SKUpina Červeného Trpaslíka – SKUČET Svitavy:

ČERVENÝ TRPASILÍK – KONEC

Parta studentů svitavského gymnasia se rozhodla inscenovat epizody slavného britského sitcomu Červený Trpaslík a hra je jejich první divadelní zkušenost vůbec. Nutno říct, že velmi zdařilá! Pro mě je tohle skvělá zpráva, protože se ve Svitavách zase po letech narodilo studentské divadlo. Bez pedagogického vedení a bez zkušenosti s dramatickou výchovou. Prostě pro ten skvělý pocit „dělat divadlo“. To mi připomíná vlastní mládí, kdy jsme zakládali divadlo na jičínském gymnasiu a vrací se ozvěna slavného svitavského Cisu... po třiceti letech. A to je pro mě ta nejlepší zpráva: že to ještě pořád jde...!

Petr Haken,
organizátor Modrého kocoura, režisér Turnovského divadelního studia A. Marka

Rádobydivadlo Klapý: **ELEGIE TYROLSKÁ**

Režie: Jaroslav Kodeš

Z mnoha důvodů, ale nejvíce mě asi dostal herecký výkon Ládi Valeše.

Vít Závodský,
divadelní kritik a publicista

DS Jana Honsy Karolinka: **NEVĚSTA**

Režie: Martin Františák

Po své starší hře Doma nabídl M. Františák další poetickou spřízněný, literárně náročný text z blíže nelokalizované pohraniční vesnice. Fikci umocnil v chalupě skutečně nalezené svérázné zápisky: v jevištní demonstraci neradostných osudů matky a dcery využil plynulého konfrontačního prolínání časových rovin i snových představ, aby tak nadhodil širokou škálu naléhavých společenských až existenciálních témat. Převážně dřevěná metaforická výprava Jana Štěpánka, nefolklorní hudba Davida Smečky a především neběžně autentické rustikální herectví tu i při dílčích nedostacích přispěly k tomu, že se složitá obrazivá syntéza všech scénických složek stala pro vnímavého diváka dějově a emočně působivým zážitkem.

Alexandr Gregar,
režisér, předseda VSVD

Geisslers Hofcomoedianten Kuks: **FITZLI PUTZLI**

Režie: Petr Hašek

Obdivuji vášně pro divadlo v jeho prapodstatě.

Frei Körper Kultur Semily:

WIR TANZEN KONZENTRIERT!

Režie: Jan Mocek, Jan Hofman

Pro vnímání současného světa divadelní akcí.

Divadelní soubor Ty-já-tr: **RASKOLNIKOV**

Režie: Radka Tesárková

Pro znovuobjevené dramaturgické i výrazové hledačství, které už jako by bylo zapomenuto.

Dušan Zakopal,
dopravní inženýr, člen SČDO, organizátor vzdělávacích seminářů

Rádobydivadlo Klapý: **SLEPICE**

Režie: Ladislav Valeš

- jasná dramaturgicko-režijní a scénografická koncepce určující přesný rukopis režie, realizovaná věrohodným způsobem hereckým kolektivem s razancí grotesknosti, která přesně útočí na bránice diváků, napomáhá vyznění tématu, - pointa inscenace ctí gogolovsko-revizorský závěr „Čemu se smějete?“ a ten smích je tam „skrzeva“ slzy, - v představení všechno fungovalo, jak mělo. Viděno na KDP ve Vysokém nad Jizerou v říjnu 2010.

Alena Exnarová,
ředitelka Muzea loutkářských kultur v Chrudimi

LS Vozichet Jablonec nad Nisou: **ZLATÉ KUŘE**

Režie: Jiřina Polanská

Dokázali na více než čtvrt století starém textu loutkové hry Vladimíra Orlova vystavět něžně humornou a přesto

i cituplnou inscenaci na velmi aktuální téma dnešní doby – vzájemného vztahu dítěte a nevlastního otce.

Michal Hecht,
mim, režisér a pedagog

Rádobydivadlo Klapý: **ELEGIE TYROLSKÁ**

Režie: Jaroslav Kodeš

Výborně udělané divadlo. Ale hraje v tom taky roli můj osobní vztah k tématu a Pepíčkovi.

Tereza Skálová,
spoluorganizátorka přehlídky Nanečisto Liberec

Divadlo Zdrhovadlo Klášterec nad Ohří:

PŘÍLIŠ HLUČNÁ SAMOTA

Režie: Václav Polda

Od posledního dobrého amatérského představení pro mě uplynulo nejméně půl roku. Zůstaly tak jiné dojmy než krátce po zhlédnutí, kdy bych volila jinak. Pečlivě provedená inscenace zanechala stabilní stopu a knižně podoba příběhu pro mě už bude navždycky spojena s charizmatickým hlasem herce Jana Miloty.

Pavel Skála,
spoluorganizátor přehlídky Nanečisto Liberec

Geisslers Hofcomoedianten Kuks: **FITZLI PUTZLI**

Režie: Petr Hašek

Hravost, nápaditost, komplexnost, propracovanost.

DS Jana Honsy Karolinka: **NEVĚSTA**

Režie: Martin Františák

Provedení, herecké výkony, režie, tematika

Pohybové studio Cyranovy boty: **PŮLMĚSIC**

Režie: Jana Dolejšová

Síla představení, téma a provedení.

Kateřina Veseloušková,
teatroložka

Divadlo Zdrhovadlo Klášterec nad Ohří :

PŘÍLIŠ HLUČNÁ SAMOTA

Režie: Václav Polda

Zejména pro původní dramaturgii, ze které se i přes zachování hrabalovského přívalu slov nevytratil příběh. Oceňuju také přirozené vypravěčství Jana Miloty v hlavní roli a prostou scénografii, která neodváděla pozornost od textu a zároveň vytvořila možnost vkusného pojetí finální scény. Perlička na dně uplynulého roku.

Vladimír Hulec,
redaktor Divadelních novin

Frei Körper Kultur Semily:

WIR TANZEN KONZENTRIERT!

Režie: Jan Mocek, Jan Hofman

- divadlo za hranou bolesti, syrovost a osobní nasazení na našich jevištích nevídané. Ač si to asi ani sami tvůrci neuvědomují, tak odvážný přístup, kdy za obsah ručí sami sebou, u nás snad ani nemá v současné době v divadle obdobu. Srovnání bychom našli spíše ve výtvarném umění (Ztohoven...). Navíc vytvořili vysoce originální, inscenačně otevřený tvar fyzického divadla, které antropologickým způsobem zkoumá základní fyzické

i psychologické přírodní procesy ve vztahu (především) obou pohlaví, ale i lidských těl, charakterů a vlastností. Nasazení, se kterým ke své zhruba hodinové performanci přistupují, je strhující.

Jakub Hulák,
odborný pracovník ARTAMA

Dva ve jhách Praha: **ZALB**

Režie: Lucie Páchová

Potěšilo mě, že se někdo po letech vrátil ke stínohře a pracuje s ní takhle důsledně a kreativně, v kombinaci s obrazovou projekcí. Vzniklo vzrušující drobné dílko, spíš výtvarná performance než divadlo, niterné a opravdové, dávající divákovi prostor k hledání a objevování.

Jana Štrbová,
režisérka, vedoucí dětských souborů

Hop-Hop při ZUŠ Ostrov: **UŽ ZASE SKÁČU...**

Režie: Irena Konývková

Silné téma, herecké výkony, scénografie, muzika... podle mě opravdu velké dětské divadlo. Myslím, že je škoda, že je lektorský sbor neposlal na Hronov.

LS Vozichet Jablonec nad Nisou: **ZLATÉ KUŘE**

Režie: Jiřina Polanská

Potěšila mne muzikálnost a herecké nasazení všech tří protagonistů

Divadlo Arnošta Praha: **KUGELSTEIN!**

Režie: Divadlo Arnošta

Prostě skvělé. Nechtěla jsem věřit, že to byl jejich první loutkářský kousek.

Kusy lidí Olomouc: **LIDÉ JSOU SPOKOJENI**

Režie: Ivana Němečková

Představení bylo sestavené z písňových textů frontmana skupiny Mňága a Žďorp Petra Fialy. Bezva nápad, funkční scéna, stylizované herectví.

Hana Šíková,
režisérka, členka SČDO

Geisslers Hofcomodianten Kuks: **FITZLI PUTZLI**

Režie: Petr Hašek

Jsou naprosto odlišní a nezařaditelní a nezapomenutelní.

Petr Záruba,
Ls Na židli Turnov

LS Vozichet Jablonec nad Nisou: **ZLATÉ KUŘE**

Režie: Jiřina Polanská

a

Tate Iyumni Praha: **VLNA**

Režie: Vladimír Veselý

Důvod: přirozená hravost souborů

Iva Dvořáková,
NoStraDivadlo, o. s. Nové Strašecí

Rádoobydivadlo Klapý: **ELEGIE TYROLSKÁ**

Režie: Jaroslav Kodeš

Režijním zpracováním, které umožňuje odstup i divákům, kteří se cítí citově zainteresováni na tématu.

DS Třetí věk Louny: **A MODRÝ Z NEBE BYSTE NECHTĚLI?**

Režie: Renata Vordová

V představení hraje moje maminka a já jsem se díky ní stala svědkem toho, jak se z našich rodinných příběhů

stává „majetek“ diváků, kteří v nich vidí své vlastní příběhy. Nebylo pro mne vůbec jednoduché připustit, že má někdo cizí znát obsah našich „šuplíků“.

Tomáš Volkmer,
výtvarník

Někdo ZUŠ F. A. Šporka Jaroměř:

LÍPA ANEB DÁREK K VÝROČÍ NEBO TICHÁ BOUŘKA?

Režie: Jarka Holasová, Jakub Maksymov

Svébytné inscenace Jakuba mne, stejně jako v předchozích letech, překvapují a inspirují.

Hana Galetková,
dramaturgyně

Tate Iyumni Praha: **VLNA**

Režie: Vladimír Veselý

Loutkové divadlo mě oslovuje a u tohoto souboru také výtvarná propracovanost loutek, scény. Jejich inscenace dokážou vtáhnout diváka nejen svým výtvarným pojetím, ale také sdělením. Soubor využívá možností, které pravé loutkové divadlo nabízí, tedy změnu optiky, využívá možností loutek na drátě, pracuje se stínohrou atd. V inscenaci VLna jsou představeny různé charaktery postav a jejich postoje, když se mají výrazněji vyjádřit (ve smyslu podpisu petice) k řešení závažné otázky záchrany velryb. Tento příběh však odkazuje k obecnějšímu problému dneška (možná Česka), a to je neochota něco dělat v zájmu někoho, něčeho jiného.

Roman Černík,
vysokoškolský učitel a umělecký ředitel centra JOHAN Plzeň

Studio Divadla Dagmar a pedagogické školy Karlovy Vary:

SESTRA

Režie: Hana Franková

a

Divadlo J. Kármára – Kármán J. Shinház Lučenec:

PERÓN

Režie: Vlado Sadílek

Mám celkem tři velké zážitky, když se tak ohlížím, první dva jsou o přesnosti herecké, rytmické, gestické a o tématu, o propojení sdělení s formou, která mne zaujala, a vlastně obě inscenace jsou o jistém minimalismu, uměřenosti a síle detailu – ta mne na Hronově opravdu oslovila, obrazností, atmosférou.

Frei Körper Kultur Semily:

WIR TANZEN KONZENTRIERT!

Režie: Jan Mocek, Jan Hofman

Jejich zdravá drzost až skoro k sebedestrukci v akci Wir tanzen konzentriert! byla pro mne odvahou i názorem. Moc se těším, co s nimi bude dál.

Tajemství úspěchu v amatérském divadle

„Davide, nesmíš to vzdát, ty troubo... Každý, kdo se dostal do hlavního programu JH, musel nejdříve najít svou múzu. I na tebe čekám. Všechno je v tvých rukách...“ našeptává hronovská múza zoufalému zapálenému amatérskému divadelníkovi, kterému se nedaří dobýt „zlatou amatérskou kapličku“ – Jiráskovo divadlo v Hronově. Dvacetiminutový amatérský film, který vznikl v rámci festivalu Jiráskův Hronov 2010, měl svou premiéru na konci února po představení divadla V.A.D. Kladno v pražském Činoherním klubu.

Múza J.H., jak se krátký snímek jmenuje, vznikla na popud Kazimíra Lupince, autora, režiséra a kameramana v jedné osobě.

Pokud jste při loňském Jiráskově Hronově potkali dívku se záclonou na hlavě, možná jste si pomysleli, že je to účastnice nějakého semináře a zkouší si to, co se v dopolední dílně naučila. Kolik vidliček a lžiček na čelech seminaristů, masek na obličejích či jiných atributů různých seminářů už Hronov zažil... Tentokrát jste se ale ve svém odhadu zmýlili! Jestli jste dívku se záclonou potkali, byli jste svědky natáčení hraného filmu.

Múza J.H., jak se krátký snímek jmenuje, vznikla na popud Kazimíra Lupince, autora, režiséra a kameramana v jedné osobě. *„Předposlední ročník JH jsem si uvědomil, jak velká je absence filmu, jakéhosi ‚sourozence divadla‘ na půdě Hronova. Napadlo mě tedy vytvořit jakousi hříčku, která by festival a dění s ním spojené trochu parodovala a odlehčila, ale zároveň by byla jeho poctou,“* vysvětlil Kazimír Lupinec. K aktivní spolupráci na filmu přizval Jasanku Kajmanovou a Davida Slížka. Snímek měl původně v rámci 80. ročníku Jiráskova Hronova nejen vzniknout, ale zároveň na něm mít i svou premiéru. Tvůrci však oproti svým původním plánům začali natáčet až v polovině festivalu: *„A to ještě tím stylem, že když jsme došli za Hronov a pustili kameru, zjistili jsme, že není nabitá baterka... Tak jsme šli zase zpátky. Ještě dva dny před koncem JH jsme žili v naivních iluzích, že to přes noc sestříháme, namluvíme a přidáme hudbu,“* prozradil Lupinec. Druhá, ještě méně realistická verze projektu byla „vysílat“ filmový pokus jako seriál a každý večer promítnout divákům pětiminutové pokračování. Bylo by to hodně napínavé! *„Myslím, že by se měla vytvořit jakási televizní verze zpravodaje, která by vysílala aktuality z hronovského dění večer po představeních,“* navrhuje Kazimír.

Film *Múza J.H.* odráží osudy mnohých z nás, kteří s nadšením přijíždíme do Hronova, abychom se účastnili festivalového dění a přitom přemýšlíme, jak také dosáhnout úspěchu a zahrát si alespoň v Čapkově sále. Hlavní hrdina filmu David Slížek se do programu JH nikdy nedostal, a o to víc po takovém uznání touží. Svou cestu hledá v divadle, v Tritonu, i v problémovém klubu. Inspiraci se snaží získat v blízkosti známých festivalových osobností a pátrá i po odkazu samotného Aloise Jiráska. Nic se ale nedaří. Pak se mu ve snu zjeví hronovská múza. David hned pochopí, že ona je zdrojem jeho budoucího úspěchu a vydá se za ní. Múza se ale jen tak lehce polapit nedá... *„Vlastně bych chtěl letos natočit druhý díl nazvaný Múza se mstí,“* uvažuje o svém dalším filmovém záměru Kazimír Lupinec a dodává: *„Při natáčení jsem se akorát bál, že nám někdo vynadá, když Jasanka tančila na náhrobku Aloise Jiráska. Jinak si myslím, že během JH jsou lidi na leccos zvyklí, takže je kamera nijak dramaticky nezajímala. Od filmu moc nečekejte, je to takový otípek na dvacet minut.“*

(zuv)

Běžná divadelní představení zpravidla netrvají déle než dvě tři hodiny. Během prvního nebo druhého dubnového víkendu se ale můžete zúčastnit interaktivního dramatu dlouhého téměř 30 hodin... V areálu rekreačního střediska v obci Zubří u Nového Města na Moravě se uskuteční tzv. larp projekt Systém, v němž každý hraje svou roli, avšak podle trochu jiných pravidel, než jsme z divadla zvyklí.

Tvůj příběh, tvoje scéna

Nejlepší je chvíle, kdy jste napůl sami sebou, napůl postavou, kterou hrajete. Vaše vědomí se přelévá někde mezi jevištěm a hledištěm, vnímáte pohledy diváků a víte, že vám pod rukama vzniká nový příběh. Ale co když máte chuť něco změnit? Udělat gesto navíc, potom druhé. Pak říct vlastní větu, porušit aranžmá a zakřičet to, co si vaše postava myslí? – Pak jste ztraceni.

Ledaže byste hráli divadlo, kde tohle můžete.

Nemluvíme tu o improvizovaném divadle, které existuje během půl hodiny na jedné scéně. Mluvíme tu o možnosti zažít si na vlastní kůži úplně jiný svět, stát se postavou a „zahrát si“ nejdůležitější okamžiky v jejím životním příběhu. Mluvíme o možnosti být postavou na scéně, která je nerozeznatelná od skutečného světa.

Projekt Systém je rozsáhlý víkendový projekt, během kterého můžete navštívit jiný svět vesnice ztracené v totalitním režimu. To bude vaše scéna. Ne jeden prostor vymezený reflektory, ale několik domků, ubytoven,

velkých budov a parků. Zcela odříznutá od světa si bude tato vesnice po třicet hodin žít vlastním životem a vy se můžete stát jejími obyvateli. Bude jenom na vás, jakou roli si vyberete, jací budou vaši příbuzní. Vy se rozhodnete, zda chcete prožít příběh studentské lásky, odporu proti státu, zrady nebo boje za svobodu. Ostatní hráči budou vaším obecnstvem.

Součástí hry jsou předherní workshopy, které vás na tento zážitek připraví, i poherní reflexe, která vás ze hry vyvede. Některé postavy ve hře ztvární samotní lektori z pořadatelské organizace, kteří vám kdykoli poradí, pomohou a postarají se, aby pro vás hra byla skutečně strhujícím zážitkem.

Projekt Systém je vhodný i pro začátečníky a lidi bez hereckého vzdělání, proto pokud nemáte s podobnými hrami zkušenost a jen vás láká představa víkendu v totalitním světě, rádi vás hrou provedeme.

PAVEL GOTTHARD,

Občanské sdružení Court of Moravia

Court of Moravia, o.s. Brněnské občanské sdružení, které se tvorbou larpových her zabývá už od roku 2004. Jeho členové jsou pořadateli mezinárodního festivalu Larpoikend, spoluzakladateli larpové konference Odras a propagátoři české larpové scény v zahraničí. Zaměřují se především na nabídku exkluzivních zážitkových larpů pro malé skupiny hráčů a pořádání rozvojových komunikačních a hereckých kurzů.

POJEM LARP

Larp (live action role-playing) je celosvětově rozšířená zábava, která právě zažívá svůj boom i v Česku. Jde o kombinaci akční a sociální hry, ve které se – jednoduše řečeno – můžete na několik hodin stát někým jiným a na vlastní kůži zažít věci, které jste doposud znali jenom z kina.

Během larpu hrají všichni účastníci roli. Skrze ni se pak stávají součástí příběhu, který pro ně organizátoři připravili. Nehraje se však na žádném jevišti před diváky, ale v různých lokacích příhodných pro ten či onen žánr larpu – na hradech, v historických budovách, v podzemích nebo třeba v luxusních restauracích.

Více informací: <http://www.projekt-system.cz/>

Kalendář

2. 3. Pardubice

Divadlo 29, postupová přehlídka sólových recitátorů (výběr pro WP), cihlova.okpce@volny.cz, www.knihovna-pardubice.cz, postupová přehlídka divadel poezie, souborů uměleckého přednesu a sólových recitátorů (výběr pro WP)

3.–6. 3. Červený Kostelec

postupová přehlídka činoherního divadla pro děti (výběr pro Pop.), www.vsvd.cz

4.–6. 3. Praha – Horní Počernice

Postupová přehlídka činoherního divadla pro děti (výběr pro Pop.), ada.divadlo@centrum.cz

4.–6. 3. Praha – POPAD

Postupová přehlídka činoherního a hudebního divadla (výběr pro DD), ada.divadlo@centrum.cz

4.–6. 3. Dačice – Dačické kejklování,

Postupová přehlídka činoherního a hudebního divadla (výběr pro DD), meks@dacice.cz

9.–13. 3. Slavičín – Valašské Křov

Postupová přehlídka činoherního a hudebního divadla (výběr pro DD) a studentského a experimentujícího divadla (výběr pro MS a ŠP), www.semtamfor.cz

9.–13. 3. Liberec – Na(ne)čisto

Postupová přehlídka divadel poezie, souborů uměleckého přednesu a sólových recitátorů (výběr pro WP), pavel.skala@nanecisto.eu

10.–13. 3. Jihlava

Postupová přehlídka studentského a experimentujícího divadla (výběr pro MS a ŠP), http://jid.slunceweb.cz

11.–12. 3. Prostějov

Přehlídka studentského divadla, postupová přehlídka studentského a experimentujícího divadla (výběr pro MS a ŠP), martina.drmolova@prostejov.eu

11.–13. 3. Praha – Karlínské Spektrum

Karlínská Tříska, postupová přehlídka činoherního a hudebního divadla (výběr pro DD) a činoherního divadla pro děti (výběr pro Pop.), www.bezarukey.cz

11.–13. 3. Horažďovice

Postupová přehlídka činoherního a hudebního divadla (výběr pro DD), hana.sikova@atlas.cz

11.–19. 3. Třešť – Třešťské divadelní jaro

Postupová přehlídka venkovských divadelních souborů (výběr pro KDP) a činoherního divadla pro děti (výběr pro Pop.), stastna@trest.cz

12. 3. Český Krumlov

Krumlovská prima sezóna – krajská přehlídka studentské umělecké tvořivosti a divadla + literární dílna + fotografie, postupová přehlídka studentského a experimentujícího divadla (výběr pro MS a ŠP), DDM Český Krumlov, e-mail: jazyky@ddm.ckrumlov.cz

15.–20. 3. Kojetín

Postupová přehlídka činoherního a hudebního divadla (výběr pro DD), www.kojetin.cz/meks

13. – 14. 3. Ostrava-Poruba

Dospělí dětem – postupová přehlídka činoherního divadla pro děti (výběr pro Pop.), www.divadlo-jitrenka.cz

16.–19. 3. Rakovník – Wintrův Rakovník

Postupová přehlídka činoherního a hudebního divadla (výběr pro DD), www.kulturnicentrum.cz

18.–20. 3. Svitavy – Svitavský Fanda

Postupová přehlídka divadel poezie, souborů uměleckého přednesu a sólových recitátorů (výběr pro WP), www.fabrikasvitavy.cz

18.–19. 3. Valašské Meziříčí

Setkání divadel – Malé jevištní formy 2011, postupová přehlídka studentského a experimentujícího divadla (výběr pro MS a ŠP), schwager@kzvalmez.cz

18.–20. 3. Nové Strašecí

Prima setkání ve Strašecí, postupová přehlídka studentského a experimentujícího divadla (výběr pro MS a ŠP), www.nostradivadlo.com

18.–20. 3. Louny – Městská knihovna

Louny poeticky!, postupová přehlídka divadel poezie, souborů uměleckého přednesu a sólových recitátorů (výběr pro WP), www.mkl.cz

18.–20. 3. Most – Mladá scéna

Postupová přehlídka studentského a experimentujícího divadla (výběr pro MS a ŠP), www.nanecisto.eu

18.–20. 3. XXI. Turnovský drahokam

Postupová loutkářská přehlídka (výběr pro LCH), kontakt: Petr Záruba, Jana Patočky 1670, 511 01 Turnov, tel.: 481 357 270, 732 617 134

19.–20. 3. Třeboň – Divadlo J. K. Tyla

Poetická, postupová přehlídka divadel poezie, souborů uměleckého přednesu a sólových recitátorů (výběr pro WP), www.divadlo.suchdol.cz, www.itrebon.cz

21.–26. 3. Brno – Špil-Berg

Mladá a experimentující scéna 2011, postupová přehlídka studentského a experimentujícího divadla (výběr pro MS a ŠP), www.spil-berg.jamu.cz

21.–27. 3. Hodonín

Hobblík 2011 a Mumraj! 2011, postupová přehlídka studentského a experimentujícího divadla (výběr pro MS a ŠP), grombirik@dkhodonin.cz

23. a 24. 3. Prostějov – Klub DUHA

Postupová přehlídka divadel poezie, souborů uměleckého přednesu a sólových recitátorů (výběr pro WP), www.mestopv.cz/duha

24. 3. Kroměříž – Dům kultury

Postupová přehlídka divadel poezie, souborů uměleckého přednesu a sólových recitátorů (výběr pro WP), www.dk-kromeriz.cz

24.–26. 3. Strakonice

Postupová loutkářská přehlídka (výběr pro LCH), meks@strakonice.cz

24.–27. 3. Ostrava – Ostravské buchary

Postupová přehlídka činoherního a hudebního divadla (výběr pro DD), labyrinth@labyrinthova.cz

25.–27. 3. Klatovy – Poezie na rynku

Postupová přehlídka divadel poezie, souborů uměleckého přednesu a sólových recitátorů (výběr pro WP), www.johncentrum.cz

25.–26. 3. Kutná Hora

Galerie Středočeského kraje – Ten verš si tiše říkám..., postupová přehlídka divadel poezie, souborů uměleckého přednesu a sólových recitátorů (výběr pro WP), reditel@knihovna-kh.cz

25.–27. 3. Hradec Králové – Divadlo Drak

Audimafor, postupová přehlídka studentského a experimentujícího divadla (výběr pro MS a ŠP), gregarova@vsvd.cz, www.vsvd.cz

25.–27. 3. Karolinka

Postupová přehlídka činoherního a hudebního divadla (výběr pro DD), www.vanadi.net

25.–27. 4. Hradec Králové - Divadlo Drak

Postupová přehlídka amatérského loutkářství (výběr pro LCH) / www.vsvd.cz

25.–27. 3. Děčín – Děčínská brána

Postupová přehlídka činoherního a hudebního divadla (výběr pro DD), grombirik@dkhodonin.cz

25.–27. 3. Praha

36. festival pražských amatérských loutkářů, postupová loutkářská přehlídka (výběr pro LCH), info@divadlokch.cz

25.–27. 3. Praha – 7. Pražský Tajtrlík

Postupová loutkářská přehlídka (výběr pro LCH), petradab@seznam.cz

25.–27. 3. Český Krumlov

Postupová přehlídka činoherního divadla pro děti (výběr pro Pop.), hruska.divadlo@ckrumlov.cz

26. 3. Brno

Brněnské kulturní centrum, postupová přehlídka divadel poezie, souborů uměleckého přednesu a sólových recitátorů (výběr pro WP), tryhukova@bkc.cz

26. 3. Třebíč

Postupová loutkářská přehlídka (výběr pro LCH), m.cermakova@mkstrebic.cz

26.–27. 3. Praha – Karlínské spektrum

Otvírání 2011, postupová přehlídka dětského divadla (výběr pro DS), hejnic@ddmp Praha.cz

26.–27. 3. Karviná

Městský kulturní dům, postupová přehlídka divadel poezie, souborů uměleckého přednesu a sólových recitátorů (výběr pro WP), www.rkka.cz/mdk

26.–27. 3. Chrudim

Postupová loutkářská přehlídka (výběr pro LCH), www.chrudimka.cz/ahoj

26.–27. 3. Louny

Postupová loutkářská přehlídka (výběr pro LCH), www.loutkove-divadlo.cz

30. 3.–1. 4. Žďár nad Sázavou

Pohádkový mlejnek, postupová přehlídka činoherního divadla pro děti (výběr pro Pop.), buresova.z@dkzdar.cz

1. - 3. 4. Brno

UM bez přestávky, SŠUM Brno – 2. ročník multižánrové nepostupové přehlídky a dílny studentských a amatérských tvůrčích aktivit – divadlo, film, hudba, výtvarno (umbezprestavky@seznam.cz)

1.–3. 4. Bechyně – Jaro XIX

Postupová přehlídka dětského divadla (výběr pro DS), www.kulturnidum.cz

1.–3. 4. Opava

Postupová přehlídka amatérského loutkářství (výběr pro LCH) / loutkovedivadlo@svcopava.cz

1–2. 4. Plzeň, Divadlo Dialog

7. Pimprlení, postupová přehlídka amatérského loutkářství (výběr pro LCH) / johan.c@seznam.cz

2.–3. 4. Praha, DDM Praha 8

Pražský kalich, postupová přehlídka divadel poezie, souborů uměleckého přednesu a sólových recitátorů (výběr pro WP) / www.ddmp Praha8.cz

duben 2011

3. 4. Uzávěrka přihlášek

na celostátní festival poezie Wolkrův Prostějov

5. - 9. 4. Festival Setkání/Encounter

JAMU Brno – 21. ročník mezinárodního festivalu vysokých divadelních škol, s bohatým off programem školních divadelních projektů (www.encounter.cz)

7.–10. 4. Brno, SVČ Lužánky

Postupová přehlídka dětského divadla (výběr pro DS) / maxa@luzanky.cz

8. - 10. 4. Brno – Improtřesk

SVČ Lužánky Brno – celorepublikové setkání hráčů Imprology k příležitosti 10. výročí založení Improvizací ligy v Čechách – improzápasy, workshopy, impromaraton (improtresk@gmail.com)

8.–10. 4. Praha – Stodůlecký Píseček

Postupová přehlídka studentského a experimentujícího divadla (výběr pro MS a ŠP) / divadlo@mlejn.cz

8.–10. 4. Plasy – Na hraně

Postupová přehlídka studentského a experimentujícího divadla (výběr pro MS a ŠP) / www.johancentrum.cz

9. – 10. 4. Dílna herectví a improvizace, o.s.

CoM Brno – víkendový kurz pro začátečníky a mírně pokročilé – zůstat tvořivý a nebát se omylů a chyb (více i o dalších rozvojových dílnách www.courtofmoravia.com)

9.–10. 4. Velká Bystřice – Pohárek SČDO

Národní kolo soutěže divadelních monologů a dialogů (výběr pro JH), tomas.hradil@velkabystrice.cz

9.–10. 4. Hradec Králové

Studio A – Adalbertinum, postupová přehlídka dětského divadla (výběr pro DS) / www.impulshk.cz

10. 4. Uzávěrka přihlášek

na celostátní přehlídku amatérského loutkářství Loutkářská Chrudim

11. 4. Uzávěrka přihlášek

na celostátní přehlídku experimentujícího divadla Šrámkův Písek

11. 4. Uzávěrka přihlášek

na celostátní přehlídku studentských divadelních souborů Mladá scéna v Ústí nad Orlicí

13. 4. Třebíč

Postupová přehlídka dětského divadla (výběr pro DS) / www.ddmhradek.cz

14.–17. 4. Ostrava-Třebovice

Třebovické Šupinky 2011, postupová přehlídka dětského divadla (výběr pro DS), labyrinth@labyrinthova.cz

15.–17. 4. Sadská

Klicperovy divadelní dny – postupová přehlídka venkovských divadelních souborů (výběr pro KDP) / www.kic-sadska.cz

15.–17. 4. Brněnec – Sněhový Brněnec

Postupová přehlídka venkovských divadelních souborů (výběr pro KDP) / www.ochotnici.brnenec.cz

15.–17. 4. a**22.–24. 4. Štítina – Štívadlo**

Postupová přehlídka venkovských divadelních souborů (výběr pro KDP) / j.hynarova@seznam.cz

15.–17. 4. Dobřany

Dětský divadelní Tartas 2011, postupová přehlídka dětského divadla (výběr pro DS) / www.johancentrum.cz

15.–17. 4. Trhové Sviny

Postupová přehlídka venkovských divadelních souborů (výběr pro KDP) / kultura@tsviny.cz

16.–17. 4. Kaznějov

Národní kolo přehlídky Divadlo jednoho herce SČDO, www.scdo.webpark.cz

16.–17. 4. Stochov

Postupová přehlídka dětského divadla (výběr pro DS) / www.ds-stochov.nostradivadlo.com

22.–24. 4. Kolín – Otevřeno

XVI. celostátní přehlídka pantomimy a pohybového divadla (výběr pro JH) / www.artama.cz

27. 4.–1. 5. 8. Ostrovské soukání

Mezinárodní divadelní festival dětí a mládeže (www.zusostrov.cz/hopop)

30. 4.–7. 5. Němčice nad Hanou

Hanácký divadelní máj, postupová přehlídka činoherního divadla pro děti (výběr pro Pop.) a venkovských divadelních souborů (výběr pro KDP), kultura@nemcicenah.cz

Legenda: **DD** – Divadelní Děčín, **DS** – Dětská scéna Svítavy, **KDP** – Krakonošův divadelní podzim Vysoké n. Jiz., **JH** – Jiráskův Hronov, **LCH** – Loutkářská Chrudim, **MS** – Mladá scéna Ústí nad Orlicí, **ŠP** – Šrámkův Písek, **Pop.** – Popelka Rakovník, **WP** – Wolkrův Prostějov. Pozn.: Kompletní informace o termínech postupových přehlídek naleznete též na www.nipos-mk.cz

Kalendář též na www.amaterskascena.cz

DS při T.J. Sokol Lázně Toušeň: Arts Festival

DS při T. J. Sokol Lázně Toušeň sklídl úspěch v Šanghaji na Festivalu orientální komedie, který se konal v rámci 12. šanghajského mezinárodního festivalu umění (12th Shanghai International Arts Festival).

中国上海国际艺术节中心

中艺演[2010]68号

第十二届中国上海国际艺术节演出 邀请函

Divadelní soubor při T.J. Sokol Lázně Touseň:

经中国上海国际艺术节组委会同意,《捷方刚剧》被选入第十二届中国上海国际艺术节“东方喜剧展”演出剧目。谨此表示祝贺和感谢!

为确保第十二届中国上海国际艺术节演出质量,望请提前做好演出合同签订、演出报批、剧目资料(中英文)、场租签约、售票计划、安全落实等准备工作,积极运作演出和组织观众,并保持与艺术节的沟通。

预祝在第十二届中国上海国际艺术节演出成功。
特此邀请。

中国上海国际艺术节中心
2010年8月6日

Čím vám poslouží nový web Amatérské scény?

- pozvěte diváky na své představení, zapište svou akci do kalendária
- seznamte čtenáře se svým souborem a jeho aktivitami
- vyhledejte si zajímavou tvůrčí dílnu, vzdělávací seminář
- stáhněte si propozice přehlídek a festivalů
- objednejte si pravidelné zasílání zpráv e-mailem
- prolistujte si tištěnou AS v elektronické podobě
- diskutujte, doporučujte

www.amaterskascena.cz